

LENINISMIN PERUSTEISTA ¹⁵

Sverdlovin Yliopistossa pidetyt luennot

OMISTAN
LENIN-KUTSUNNALLE

J. STALIN

Leninismmin perusteet on laaja aine. Sen tyhjentävä käsittely vaatii kokonaisen kirjan. Enemminkin — kokonaisen kirjasarjan. Sen vuoksi on luonnollista, että luentoni eivät voi olla tyhjentävä esitys leninismistä. Parhaimmassa tapauksessa ne antavat vain suppeasti pääasiallisen sisällön leninismmin perusteista. Pidän kuitenkin hyödyllisenä tämän pääasiallisen sisällön esittämistä antaakseni muutamia perustavia lähtökohtia, jotka ovat välttämättömiä leninismmin menestykselliselle tutkimiselle.

Leninismmin perusteiden esittäminen ei vielä merkitse Leninin maailmankatsomuksen perusteiden esittämistä. Leninin maailmankatsomus ja leninismmin perusteet eivät ole sama asia laajuuteensa nähden. Lenin on marxilainen ja hänen maailmankatsomuksensa pohjana on tietysti marxilaisuus. Mutta tästä ei suinkaan seuraa, että leninismmin selostaminen on aloitettava marxilaisuuden perusteiden selostamisesta. Leninismmin selostaminen merkitsee sen Leninin teoksissa esiintyvän erikoisen ja uuden esittämistä, minkä Lenin on tuonut marxilaisuuden yhteiseen aarreaittaan ja mikä

luonnollisesti liittyy hänen nimeensä. Vain tässä mielessä tulen luennoissani puhumaan leninisin perusteista.

Siis, mitä on leninismi?

Eräät sanovat, että leninismi on marxilaisuuden soveltamista Venäjän erikoisoloihin. Tässä määritelmässä on osanen totta, mutta se ei ilmaise lähimainkaan tyhjentävästi koko totuutta. Lenin tosiaankin sovelsi marxilaisuutta Venäjän oloihin, ja sovelsi sitä mestarillisesti. Mutta jos leninismi olisi vain marxilaisuuden soveltamista Venäjän erikoisoloihin, niin silloin leninismi olisi puhtaasti kansallinen ja ainoastaan kansallinen, puhtaasti venäläinen ja ainoastaan venäläinen ilmiö. Mutta me tiedämme, että leninismi ei ole yksinomaan venäläinen ilmiö, vaan se on kansainvälinen ilmiö, jolla on juurensa koko kansainvälisessä kehityksessä. Sen vuoksi arvelen, että tätä määritelmää vaivaa yksipuolisuus.

Toiset sanovat, että leninismi on XIX vuosisadan 40-luvun marxilaisuuden vallankumouksellisten aineiden henkiinherättämistä eroitukseksi myöhempien vuosien marxilaisuudesta, jolloin marxilaisuus muuttui maltilliseksi ja ei-vallankumoukselliseksi. Jos emme ota huomioon tuota typerää ja säädytöntä Marxin opin jakamista kahteen osaan, vallankumoukselliseen ja maltilliseen, niin on myönnettävä, että tässäkin aivan riittämättömässä ja epätyytyttävässä määritelmässä on hiukkanen totta. Tämä totuuden hiukkanen on siinä, että Lenin todellakin herätti uudelleen eloon marxilaisuuden vallankumouksellisen sisällön, jonka II Internationalen opportunistit olivat muuranneet piiloon. Mutta tämä on vain osa totuutta. Koko totuus

leninismistä on se, että leninismi ei ainoastaan herättänyt uudelleen eloon marxilaisuutta, vaan että leninismi otti vielä askeleen eteenpäin, kehittäen marxilaisuutta edelleen kapitalismin sekä proletariaatin luokkataistelun uusissa oloissa.

Mitä siis leninismi lopultakin on?

Leninismi on imperialismien ja proletaarisen vallankumouksen aikakauden marxilaisuutta. Täsmällisemmin sanoen: leninismi on yleensä proletaarisen vallankumouksen teoriaa ja taktiikkaa, erikoisesti proletariaatin diktatuurin teoriaa ja taktiikkaa. Marx ja Engels toimivat vallankumousta (tarkoitamme proletaarista vallankumousta) edeltäneellä kaudella, jolloin imperialismi ei vielä ollut kehittynyt, kaudella, jolloin proletaareja valmistettiin vallankumoukseen, sinä kautena, jolloin proletaarinen vallankumous ei ollut vielä suoranainen käytännöllinen välttämättömyyden pakko. Lenin, Marxin ja Engelsin oppilas, taas toimi kehittyneen imperialismien kaudella, kehkeytyvän proletaarisen vallankumouksen kaudella, jolloin proletaarinen vallankumous yhdessä maassa jo voitti, löi maahan porvarillisen demokratian ja avasi proletaarisen demokratian aikakauden, Neuvostojen aikakauden.

Juuri tämän tähden leninismi on marxilaisuuden edelleenkehittämistä.

Tavallisesti huomioidaan leninismien erittäin taistelutahtoinen, erittäin vallankumouksellinen luonne. Se on aivan oikein. Mutta leninismien tämän ominaisuuden selittää kaksi seikkaa: ensiksi se, että leninismi nousi proletaarisen vallankumouksen uumenista, vallankumouksen, jonka leimaa se ei voi olla kantamatta; toiseksi se, että se kasvoi ja vahvistui otteluissa

II Internationalen opportunistia vastaan, jota vastaan taistelemisen oli ja on välttämätön ennakkoehto menestykselliselle taistelulle kapitalismia vastaan. Ei saa unohtaa, että toisaalta Marxin ja Engelsin ja toisaalta Leninin välillä on kokonainen ajanjakso, II Internationalen opportunistin rajattoman herruuden kausi, ja että leninisin tärkeimpiä tehtäviä on luonnollisestikin ollut säälimätön taistelu tuota opportunistia vastaan.

I

LENINISMIN HISTORIAALLISET JUURET

Leninismi kasvoi ja muovautui imperialismin oloissa, jolloin kapitalismin ristiriidat olivat kehittyneet äärimmilleen, jolloin proletaarinen vallankumous tuli välittömän käytännön kysymykseksi, jolloin työväenluokan vallankumouksen valmistelun vanha kausi päättyi ja muuttui uudeksi suoranaisen rynnäkönnä kaudeksi kapitalismia vastaan.

Lenin nimitti imperialismia „kuolevaksi kapitalismiksi“. Miksi? Siksi, että imperialismi kehittää kapitalismin ristiriidat huippuunsa, äärimmäisiin rajoihinsa, joiden tuolla puolen alkaa vallankumous. Näistä ristiriidoista on pidettävä tärkeimpinä kolmea ristiriitaa.

Ensimmäinen ristiriita on työn ja pääoman välinen ristiriita. Imperialismi on monopolististen trustien ja syndikaattien, pankkien ja finanssioligarkian kaikkivaltaa teollisuusmaissa. Taistelussa tätä kaikkivaltaa vastaan osoittautuivat työväenluokan tavalliset menettelytavat — ammattiliitot ja osuustoiminta, parlamenttipuolueet ja parlamentaarinen taistelu — aivan

riittämättömiksi. Joko antaudut pääoman armoille, elää retuutat vanhaan tapaan ja vajoat yhä syvemmälle tai tartut uuteen aseeseen — näin asettaa imperialismi kysymyksen proletariaatin miljoonaisille joukoille. Imperialismi vie työväenluokan vallankumoukseen.

Toinen ristiriita on eri finanssiryhmien ja imperialististen valtojen välinen ristiriita niiden taistelussa raaka-ainelähteistä ja vieraista alueista. Imperialismi on pääoman vientiä raaka-ainelähteille, hurjaa taistelua näiden lähteitten monopolisesta omistamisesta, taistelua jo jaetun maailman uudelleen jakamisesta, taistelua, jota uudet finanssiryhmät ja valtiot, etsiessään „paikkaa auringon alla“, käyvät erikoisella raivolla vanhoja ryhmiä ja valtioita vastaan, jotka pitävät lujasti kiinni siitä, mitä ovat anastaneet. Tämä eri kapitalistiryhmien välinen hurja taistelu on siinä suhteessa erikoista, että se sisältää välttämättömänä aineksena imperialistiset sodat, sodat vieraiden alueiden valtaamiseksi. Tämä seikka vuorostaan on siinä suhteessa merkittävä, että se johtaa imperialistien keskinäiseen toistensa heikentämiseen, yleensä kapitalismin aseman heikkenemiseen, proletaarisen vallankumouksen hetken lähenemiseen, tämän vallankumouksen käytännölliseen välttämättömyyteen.

Kolmas ristiriita on maailman harvojen hallitsevien „sivistys“-kansojen ja satamiljoonaisten siirtomaaja riippuvaisten kansojen välinen ristiriita. Imperialismi on mitä laajimpien siirtomaiden ja riippuvaisten maiden satamiljoonaisten väestöjoukkojen julkeinta riistämistä ja epäinhimillisintä sortamista. Tämän riiston ja sorron tarkoituksena on ylivoiton pusertaminen. Mutta samalla kun imperialismi riistää näitä

maita, on sen pakko rakentaa niissä rautateitä, tehtaita, teollisuus- ja kauppakeskuksia. Proletaarien luokan syntyminen, paikallisen sivistyneistön muodostuminen, kansallistunnon herääminen, vapausliikkeen voimistuminen, — siinä tämän „politiikan“ kiertämättömät seuraukset. Ilmeisenä todistuksena tästä on vallankumousliikkeen voimistuminen poikkeuksetta kaikissa siirtomaissa ja riippuvaisissa maissa. Tämä seikka on tärkeä proletariaatille siinä suhteessa, että se järkyttää kapitalismin asemia perustuksiaan myöten, muuttaen siirtomaat ja riippuvaiset maat imperialismin reserveistä proletaarisen vallankumouksen reserveiksi.

Tällaiset ovat yleispiirteissään imperialismin perusristiriidat, jotka ovat muuttaneet entisen „kukoistavan“ kapitalismin kuolevaksi kapitalismiksi.

10 vuotta sitten puhjenneen imperialistisen sodan merkitys on muun muassa siinä, että se kokosi kaikki nämä ristiriidat yhdeksi solmuksi ja heitti ne vaakakuppiin jouduttaen ja helpottaen proletariaatin vallankumoustaisteluja.

Toisin sanoen, imperialismi ei ainoastaan ole vienyt siihen, että vallankumous on tullut käytännölliseksi välttämättömyyden pakoksi, vaan myöskin siihen, että ovat muodostuneet suotuisat ehdot välittömälle rynnäkölle kapitalismin linnoituksia vastaan.

Tällainen on kansainvälinen tilanne, joka synnytti leninismiin.

Kaikki tuo on oikein, sanotaan meille, mutta mitä tekemistä tässä on Venäjällä, joka ei ollut eikä voinut olla imperialismin klassillinen maa? Mitä tekemistä tässä on Leninillä, joka toimi pääasiassa Venäjällä ja

Venäjää varten? Miksi juuri Venäjästä on tullut leninisin ahjo, proletaarisen vallankumouksen teorian ja taktiikan kotimaa?

Siksi, että Venäjä oli kaikkien näiden imperialismin ristiriitojen solmukohta.

Siksi, että Venäjä oli kypsynyt vallankumoukseen enemmän kuin mikään muu maa, ja tämän tähden vain se kykeni ratkaisemaan nämä ristiriidat vallankumoustietä.

Ensiksikin, tsaarin Venäjällä rehoitti kaikenlainen sorto — kapitalistinen sorto, siirtomaasorto ja sotilaallinen sorto — sen epäinhimillisimmässä ja raaimmassa muodossa. Kukapa ei tietäisi, että Venäjällä pääoman kaikkivalta sulautui yhteen tsarismin despotismin kanssa, venäläisen natsionalismin aggressiivisuus sulautui yhteen tsarismin pyövelitoiminnan kanssa eivänläisiä kansoja kohtaan, kokonaisten alueiden — Turkin, Persian ja Kiinan — riistäminen sulautui yhteen tsarismin toteuttaman näiden alueiden anastuksen kanssa, anastussodan kanssa? Lenin oli oikeassa sanoessaan, että tsarismi on „sotilaallis-feodaalista imperialismia“. Tsarismissa keskittyivät imperialismin kielteisimmät puolet neliöön korotettuina.

Edelleen. Tsaarin Venäjä oli länsimaisen imperialismin valtava reservi ei ainoastaan siinä mielessä, että sinne pääsi vapaasti ulkomainen pääoma, jonka käsissä olivat sellaiset Venäjän kansantalouden ratkaisevat alat kuin polttoainetuotanto ja metallurgia, vaan myös siinä mielessä, että Venäjä saattoi panna liikkeelle miljoonia sotilaita länsimaiden imperialistien hyväksi. Muistakaa Venäjän 14-miljoonaista armeijaa, joka vuodatti vertaan imperialistisilla rintamilla

englantilaisten ja ranskalaisten kapitalistien huimavien voittojen takaamiseksi.

Edelleen. Tsarismi ei ollut ainoastaan imperialismin vahtikoira itä-Euroopassa, vaan se oli myöskin Lännen imperialismin asioimisto satamiljoonaisten korkojen kiskomiseksi väestöltä niistä lainoista, joita Pariisi ja Lontoo, Berliini ja Bryssel olivat sille myöntäneet.

Lopuksi, tsarismi oli Lännen imperialismin mitä uskollisin liittolainen Turkin, Persian, Kiinan y.m. jakamisessa. Kukapa ei tietäisi, että tsarismi kävi imperialistista sotaa liitossa Ententen imperialistien kanssa ja että Venäjä oli oleellinen tekijä tässä sodassa?

Juuri tämän vuoksi tsarismin ja länsimaisen imperialismin edut punoutuivat yhteen ja loppujen lopuksi yhtyivät yhdeksi imperialismin etujen vyyhdeksi.

Saattoiko länsimainen imperialismi suostua menettämään niin voimakkaan tukikohdan Idässä ja sellaisen rikkaan voima- ja varalähteen kuin vanha, tsaristinen, porvarillinen Venäjä oli, panematta liikkeelle kaikkia voimiaan käydäkseen taistelua elämästä ja kuolemasta Venäjän vallankumousta vastaan tsarismin puolustamiseksi ja säilyttämiseksi? Eipä tietenkään!

Mutta tästä seuraa, että ken tahtoi lyödä tsarismia, hän nosti pakostakin kätensä myös imperialismia vastaan, ken nousi kapinaan tsarismia vastaan, hänen oli noustava kapinaan imperialismiakin vastaan, sillä ken syöksi vallasta tsarismin, hänen oli syöstävä vallasta myös imperialismi, jos hän tahtoi todellakin ei vain lyödä tsarismia maahan, vaan myöskin nujertaa sen perinpohjin. Vallankumous tsarismia vastaan lähenee niin muodoin imperialisminvastaista vallankumousta,

proletaarista vallankumousta, joksi sen täytyi edelleen kasvaessaan muuttua.

Ja Venäjällä nousi valtava kansanvallankumous, jonka johdossa oli maailman vallankumouksellisin proletariaatti, jonka käytettävissä oli sellainen vakavalta kannalta otettava liittolainen kuin Venäjän vallankumouksellinen talonpoikaisto. Tarvitseeko todistella, että tuollainen vallankumous ei voinut pysähtyä puolitiehen, että onnistuessaan sen piti mennä pitemmälle ja kohottaa kapinanlippu imperialismia vastaan?

Senpä vuoksi Venäjästä täytyi tulla imperialismiin ristiriitojen solmukohta ei ainoastaan siinä mielessä, että nämä ristiriidat helpoimmin puhkesivat juuri Venäjällä, jossa ne olivat luonteeltaan erikoisen inhoitavia ja sietämättömiä, eikä ainoastaan sentähden, että Venäjä oli Lännen imperialismiin tärkein tuki, joka yhdisti Lännen finanssipääoman Idän siirtomaihin, vaan myös siksi, että vain Venäjällä oli sellainen realinen voima, joka kykeni ratkaisemaan imperialismiin ristiriidat vallankumoustietä.

Mutta tästä seuraa, että Venäjän vallankumouksen täytyi tulla proletaariseksi vallankumoukseksi, että sen jo kehityksensä ensi päivinä täytyi saada kansainvälinen luonne ja että se niin muodoin ei voinut olla järkyttämättä maailman imperialismiin varsinaisia perustuksia.

Saattoivatko venäläiset kommunistit tällaisen asiain tilan vallitessa rajoittaa toimintansa Venäjän vallankumouksen ahtaasti kansallisiin puitteisiin? Luonnollisesti eivät! Päinvastoin, koko sekä sisäinen tilanne (syvä vallankumouksellinen kriisi) että ulkoinen tilanne (sota) sysäsi heitä astumaan työssään

näiden puitteiden yli, siirtämään taistelun kansainväliselle areenalle, paljastamaan imperialismin mätäpai-
seet, osoittamaan kapitalismin romahduksen kiertä-
mättömyyden, lyömään maahan sosiali-chauvinismin
ja sosiali-pasifismin ja vihdoin kukistamaan kapi-
talismin omassa maassaan sekä takomaan proleta-
riaatille uudet taisteluaseet, proletaarisen vallanku-
mouksen teorian ja taktiikan, tehdäkseen siten helpom-
maksi kaikkien maiden proletaareille kapitalismin
kukistamisen. Venäläiset kommunistit eivät voineet-
kaan menetellä toisin, sillä vain tämä tie saattoi johtaa
kansainvälisessä tilanteessa määrättyihin muutoksiin,
jotka voivat olla takeina siitä, että porvarillinen jär-
jestelmä ei palaudu Venäjälle.

Juuri siksi Venäjältä tuli leninisin ahjo ja venä-
läisten kommunistien johtajasta Leninistä sen luoja.

Venäjän ja Leninin „kävi“ jotensakin samoin kuin
Saksan sekä Marxin ja Engelsin viime vuosisadan
40-luvulla. Saksa kantoi silloin kohdussaan porvarillista
vallankumousta samoin kuin Venäjä XX vuosisadan
alussa. Marx kirjoitti silloin „Kommunistisessa mani-
festissa“:

„Saksaan kohdistavat kommunistit päähuomionsa sen vuoksi,
että Saksa elää porvarillisen vallankumouksen aattoa, siksi, että
tämä kumous tapahtuu yleensä eurooppalaisen sivistyksen edisty-
neemmissä oloissa ja proletariaatin ollessa siellä paljon kehitty-
neempää kuin XVII vuosisadalla Englannissa ja XVIII vuosisa-
dalla Ranskassa. Saksan porvarillinen vallankumous ei siis voi
olla muuta kuin proletaarisen vallankumouksen välitön alku-
näytös“¹⁶.

Toisin sanoen, vallankumouksellisen liikkeen kes-
kus oli siirtymässä Saksaan.

Tuskinpa voi olla epäilystä, että juuri tuo seikka, jonka Marx yllämainitussa lainauksessa on maininnut, oli todennäköisenä syynä siihen, että juuri Saksasta tuli tieteellisen sosialismin syntymämaa ja Saksan proletariaatin johtajista, Marxista ja Engelsistä, tieteellisen sosialismin luojat.

Samaa on sanottava, mutta vielä suuremmassa määrin, Venäjältä XX vuosisadan alussa. Venäjä eli tuolla kaudella porvarillisen vallankumouksen aattoa, sen oli suoritettava tämä vallankumous edistyneempien olojen vallitessa Euroopassa ja proletariaatin ollessa Venäjällä kehittyneempää kuin se oli Saksassa XIX vuosisadan 40-luvulla (puhumattakaan Englannista ja Ranskasta), jonka lisäksi kaikki tosiasiat puhuivat sen puolesta, että tämä vallankumous oli oleva proletaarisen vallankumouksen käyte-ainetta ja alkunäytöstä.

Ei ole pidettävä sattumana sitä tosiasiaa, että Lenin jo vuonna 1902, jolloin Venäjän vallankumous oli vielä itumuodossaan, kirjoitti kirjasessaan „Mitä on tehtävä?“ seuraavat profeetalliset sanat:

„Historia on asettanut nyt meille (s. o. venäläisille marxilaisille. J. St.) lähimmän tehtävän, joka on kaikkein vallankumouksellisin minkä tahansa muun maan proletariaatin kaikista lähimmistä tehtävistä“,

että... „tämän tehtävän toteuttaminen, ei ainoastaan eurooppalaisen, vaan myöskin (voimme sanoa nyt) aasialaisen taantumuksen mahtavimman suojamuurin murskaaminen tekisi Venäjän proletariaatista kansainvälisen vallankumouksellisen proletariaatin etujoukon“ (kts. IV osa, s. 382).

Toisin sanoen, vallankumouksellisen liikkeen keskus oli siirtyvä Venäjälle.

Tunnettua on, että vallankumouksen kulku Venäjällä on enemmän kuin riittävästi näyttänyt toteen tämän Leninin ennustuksen.

Onko näin ollen ihme, että maasta, joka on tehnyt sellaisen vallankumouksen ja jolla on sellainen proletariaatti, tuli proletaarisen vallankumouksen teorian ja taktiikan syntymämaa?

Onko ihme, että Venäjän proletariaatin johtajasta Leninistä on samalla tullut tämän teorian ja taktiikan luoja ja kansainvälisen proletariaatin johtaja?

II

METODI

Edellä mainitsin, että toisaalta Marxin ja Engelsin ja toisaalta Leninin välillä on kokonainen II Internationalen opportunistien herruuden kausi. Täsmällisyyden vuoksi on minun lisättävä, ettei puhe ole opportunistien muodollisesta, vaan ainoastaan sen todellisesta herruudesta. Muodollisesti olivat II Internationalen johdossa „oikeaoppiset“ marxilaiset, „ortodoksit“ — Kautsky ynnä muut. Mutta tosiasiallisesti II Internationalen päätyön suunta oli opportunistinen. Opportunistit mukautuivat porvaristoon taipuisan pikkuporvarillisen luonteensa vuoksi, — „ortodoksit“ taas vuorostaan mukautuivat opportunisteihin „säilyttääkseen yhtenäisyyden“ opportunistien kanssa, säilyttääkseen „rauhan puolueessa“. Tuloksena oli opportunistien herruus, sillä ketju, joka kytki toisiinsa porvariston politiikan ja „ortodoksien“ politiikan, tuli näin yhtenäiseksi.

Se oli kapitalismin verrattain rauhallisen kehityksen aikaa, niin sanoakseni sotaa edeltänyttä kautta, jolloin imperialismin katastrofimaaiset ristiriidat eivät olleet vielä ehtineet paljastua täysin silminnähtäviksi, jolloin työväen taloudelliset lakot ja ammattiliitot kehittyivät enemmän tai vähemmän „normaalisesti“, jolloin vaalitaistelu ja parlamenttiryhvät tuottivat „päätähuimaavaa“ menestystä, jolloin legaalisia taistelumuotoja ylistettiin maasta taivaaseen ja legaalisuudella luultiin voitavan „tappaa“ kapitalismi — sanalla sanoen aikaa, jolloin II Internationalen puolueet ihroituiivat eivätkä enää tahtoneet vakavasti ajatella vallankumousta, proletariaatin diktatuuria, joukkojen vallankumouksellista kasvatusta.

Eheän vallankumouksellisen teorian asemesta oli ristiriitaisia teoreettisia väittämiä ja teorian katkelmia, jotka olivat irrallaan joukkojen elävästä vallankumouksellisesta taistelusta ja olivat muuttuneet lahonneiksi dogmeiksi. Näön vuoksi tietenkin muistettiin Marxin teoriaa, mutta vain siksi, että siitä olisi saatu kuohituksi pois elävä vallankumouksellinen henki.

Vallankumouksellisen politiikan asemesta oli näivettynyttä poroporvarillisuutta ja kuivakiskoista politikointia, parlamentaarista diplomatiaa ja parlamentaarisia sommitelmia. Näön vuoksi tietenkin hyväksyttiin „vallankumouksellisia“ päätöksiä ja tunnuksia, mutta vain sitä varten, että ne painettaisiin villasella.

Sen sijaan, että puoluetta olisi kasvatettu ja että sille olisi opetettu oikeaa vallankumoustaktiikkaa sen omien virheiden opetusten pohjalla, kipeät kysymykset taiten kierrettiin, niitä peiteltiin ja hämättiin.

Näön vuoksi oltiin tietysti valmiita puhumaan kipeistäkin kysymyksistä, mutta vain siksi, että asia saataisiin päättymään johonkin venyvään päätöslauselmaan.

Tällaiset olivat II Internationalen kasvot, työmetodi ja asevarasto.

Mutta imperialististen sotien ja proletariaatin vallankumoustaistelujen uusi ajanjakso teki tuloaan. Vanhat taistelutavat osoittautuivat ilmeisen riittämättömiksi ja tehottomiksi finanssipääoman kaikkivaltaa vastaan.

Oli tarkistettava II Internationalen koko toiminta, koko sen työmetodi, puhdistettava se poroporvarillisuudesta, lyhytnäköisyydestä, politikoinnista, luopuruudesta, sosiali-chauvinismista ja sosiali-pasifismista. Oli tarkistettava II Internationalen koko asevarasto, heitettävä pois kaikki, mikä oli ruostunutta ja lahoa, taottava uusia aselajeja. Ilman tällaista ennakotyötä ei ollut lähtemistä sotaan kapitalismia vastaan. Ilman sitä oli tarjolla vaara, että proletariaatti joutuisi riittämättömästi aseistettuna, vieläpä suorastaan aseistamattomanakin uusiin vallankumousotteluihin.

Tämä kunnia, II Internationalen Augeiaan tallien yleinen tarkastus ja suursiivous, lankesi leninismiin osalle.

Tällaisessa tilanteessa syntyi ja muovautui leninismiin metodi.

Mitä vaatimuksia tämä metodi asettaa?

Ensiksi: on tarkistettava II Internationalen teoreettiset dogmit joukkojen vallankumouksellisen taistelun tulessa, elävän käytännön tulessa, t. s. on rakennettava jälleen teorian ja käytännön välinen särkynyt yhteys, poistettava juopa niiden väliltä, sillä vain siten on

luotavissa todella proletaarinen puolue, joka on aseistettu vallankumouksellisella teorialla.

Toiseksi: on tarkistettava II Internationalen puolueiden politiikka ei niiden tunnusten eikä päätöslauselmien mukaan (joihin ei ole uskomista), vaan niiden tekojen, niiden toiminnan perusteella, sillä vain siten on saavutettavissa ja ansaittavissa proletaarijoukkojen luottamus.

Kolmanneksi: koko puolue työ on järjestettävä uudestaan, uuteen, vallankumoukselliseen tapaan, joukkojen kasvattamisen ja valmistamisen hengessä vallankumoustaisteluun, sillä vain siten voidaan joukot valmistaa proletaariseen vallankumoukseen.

Neljänneksi: proletaaristen puolueiden on harjoitettava itsearvostelua ja itsekasvatusta ottaen oppia omista virheistään, sillä vain siten ovat kasvatettavissa puolueen todelliset kaaderit ja todelliset johtajat.

Tämä on leninismin metodin perusta ja olemus.

Miten tätä metodia sovellettiin käytäntöön?

II Internationalen opportunisteilla on joukko teoreettisia dogmeja, joista he lähtevät ja joihin he palaavat alituisesti. Tarkastelkaamme muutamia niistä.

Ensimmäinen dogmi: proletariaatin vallanoton ehdoista. Opportunistit vakuuttavat, että proletariaatti ei voi eikä saa ottaa valtaa käsiinsä, ellei se itse ole enemmistönä maassa. Todistuksia ei ole minkäänlaisia, sillä tätä järjetöntä väitettä on sekä teoriassa että käytännössä mahdoton todistaa. Mutta olettaamme asian olevan niin, vastaa Lenin II Internationalen herroille. Entä sitten, jos on muodostunut sellainen historiallinen tilanne (sota, maatalouspula j.n.e.), jonka aikana proletariaatilla, joka on väestön vähemmistö, on

on mahdollisuus liittää ympärilleen työtätekevien joukkojen suuri enemmistö,— miksei se silloin ottaisi valtaa käsiinsä? Miksei proletariaatti käyttäisi hyväksien suotuisaa kansainvälistä ja sisäistä tilannetta murtaakseen pääoman rintaman ja jouduttaakseen yleistä ratkaisua? Eikö Marx jo viime vuosisadan 50-luvulla sanonut, että proletaarisen vallankumouksen asiat Saksassa saattaisivat olla „mainiolla kannalla“, jos proletariaatin vallankumousta voitaisiin tukea niin sanoaksemme „talonpoikaissodan toisella painoksella“¹⁷? Eikö kaikille ole tunnettua, että Saksassa oli silloin proletaareja suhteellisesti vähemmän kuin esimerkiksi Venäjällä v. 1917? Eikö Venäjän proletaarinen vallankumous ole käytännössä osoittanut, että tällä II Internationalen sankareitten mielidogmilla ei ole proletariaatille mitään merkitystä elämässä? Eikö ole selvää, että joukkojen vallankumouksellisen taistelun käytäntö lyö sähäleiksi tuon lahon dogmin?

Toinen dogmi: proletariaatti ei voi säilyttää valtaa käsissään, jollei sen käytettävissä ole riittävää määrää valmiita kulttuuri- ja hallintokaadereita, jotka kykenevät järjestämään maan hallinnon,— ensin on luotava nämä kaaderit kapitalismin vallitessa ja vasta sitten otettava valta. Olettakaamme niin, vastaa Lenin, mutta miksikä ei voitaisi tehdä niinpäin, että ensin otetaan valta, luodaan suotuisat ehdot proletariaatin kehittymiselle ja sitten marssitaan eteenpäin seitsenpeninkulmaisoin askelin kohottamaan työtätekevien joukkojen kulttuuritasoa, kouluttamaan työläisistä lukuisia johtaja- ja hallintokaadereita? Eikö käytäntö Venäjällä ole osoittanut, että työläisistä kohonneet johtajakaaderit kasvavat proletariaatin valtakaudella

sata kertaa nopeammin ja perusteellisemmin kuin pääoman valtakaudesta? Eikö ole selvää, että joukkojen vallankumouksellisen taistelun käytäntö murskaa armotta tämänkin opportunistien teoreettisen dogmin?

Kolmas dogmi: proletariaatti ei voi sovelluttaa poliittisen suurlakon metodia, sillä se on teoreettisesti kestämaton (kts. Engelsin arvostelua), käytännössä vaarallinen (voi saattaa sekasortoon maan talouselämän säännöllisen kulun ja tyhjentää ammattiliittojen kassat), se ei voi korvata parlamentaarisia taistelumuotoja, jotka ovat proletariaatin luokkataistelun päämuoto. Hyvä on, vastaavat leniniläiset. Mutta ensiksikään Engels ei arvostellut mitä suurlakkoa tahansa, vaan ainoastaan suurlakon määrättyä lajia, anarkistien taloudellista suurlakkoa¹⁸, jolla anarkistit tahtovat korvata proletariaatin poliittisen taistelun,— mitä tekemistä tällä kaikella on poliittisen suurlakon metodin kanssa? Toiseksi, kuka on todistanut ja missä, että parlamentaarinen taistelumuoto on proletariaatin taistelun päämuoto? Eikö vallankumousliikkeen historia osoita, että parlamenttitaistelu on vain koulu ja apuväline parlamentin ulkopuolella käytävän proletariaatin taistelun järjestämiseksi, että työväenliikkeen peruskysymykset kapitalismin vallitessa ratkaistaan voimalla, proletaarijoukkojen välittömällä taistelulla, niiden suurlakolla, niiden kapinalla? Kolmanneksi, mistä on ilmestynyt kysymys parlamentaarisen taistelun korvaamisesta poliittisen suurlakon metodilla? Missä ja milloin poliittisen suurlakon kannattajat ovat pyrkineet korvaamaan parlamentaariset taistelumuodot parlamentin ulkopuolella käytävän taistelun muodoilla? Neljänneksi, eikö Venäjän vallankumous ole osoitta-

nut, että poliittinen suurlakko on mitä parhain proletarisen vallankumouksen koulu ja korvaamaton keino mitä laajimpien proletaarijoukkojen mobilisoimiseksi ja järjestämiseksi lähdetessä rynnäkköön kapitalismin linnoituksia vastaan? Mitä tekemistä tässä on poroporvarillisilla voivotteluilla talouselämän säännöllisen kulun sekasortoon saattamisesta ja ammattiliittojen kassoista? Eikö ole selvää, että vallankumouksellisen taistelun käytäntö kumoaa tämänkin opportunistien dogmin?

J.n.e., y.m.s.

Juuri tämän tähden Lenin sanoi, että „vallankumouksellinen teoria ei ole dogmi“, että se „muovautuu lopullisesti vasta kiinteässä yhteydessä todellisen joukkoliikkeen ja todellisen vallankumousliikkeen käytännön kanssa“ („Lastentauti“¹⁹), sillä teorian on palveltava käytäntöä, sillä „teorian on vastattava käytännön esillenostamiin kysymyksiin“ („Kansan ystävät“²⁰), sillä teoria on tarkastettava käytännön tosiasioiden valossa.

Mitä tulee II Internationalen puolueiden poliittisiin tunnuksiin ja poliittisiin päätöksiin, niin riittää, kun muistamme „sota sotaa vastaan“-tunnuksen historian, ymmärtääksemme näiden puolueiden poliittisen käytännön koko vilpillisyyden ja mädännäisyyden, puolueiden, jotka verhoavat vallankumouksenvastaista toimintaansa mahtipontisilla vallankumouksellisilla tunnuksilla ja päätöslauselmilla. Kaikki muistavat II Internationalen mahtipontisen esiintymisen Baselin kongressissa²¹, jossa uhattiin imperialisteja kaikilla kapinan kauhuilla ja pelottavalla tunnuksella „sota sotaa vastaan“, jos imperialistit uskaltavat alkaa

sodan. Mutta kukapa ei muistaisi, että jonkin ajan kuluttua, juuri sodan edellä, Baselin päätöslauselma painettiin villasella ja työläisille annettiin uusi tunnus — tuhota toisiaan kapitalistisen isänmaan kunniaksi? Eikö ole selvää, että vallankumoukselliset tunnukset ja päätöslauselmat eivät ole penninkään arvoisia, jos niitä ei vahvisteta teoilla? Voidakseen ymmärtää opportunismien politikoitsijain koko halpamaisuuden ja leninismin metodin koko suuruuden, on vain verrattava Leninin politiikkaa, joka tähtäsi imperialistisen sodan muuttamiseen kansalaissodaksi, II Internationalen kavalluspolitiikkaan sodan aikana.

En voi olla esittämättä tässä erästä kohtaa Leninin kirjasta „Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky“, jossa hän ruuskii ankarasti II Internationalen johtajan K. Kautskyn opportunistista yritystä arvostella puolueita niiden paperilla esitettyjen tunnusten ja asiakirjojen mukaan eikä niiden tekojen mukaan:

„Kautsky harjoittaa tyypillistä pikkuporvarillista, poroporvarillista politiikkaa, kuvitellen... että tunnuksen esittäminen muuttaa asian. Porvarillisen demokratian koko historia paljastaa tämän harhakuvitelman: kansan pettämiseksi porvarilliset demokraatit ovat aina esittäneet ja aina esittävät mitä „tunnuksia“ taivansa. Kysymys on siitä, että koetellaan niiden vilpittömyys, että sanoja verrataan tekoihin, ettei tyydytä idealistiseen tai veijarimaiseen fraasiin, vaan että koetetaan saada selville asian todellinen luokkasisältö“ (kts. XXIII osa, s. 377).

En edes puhukaan II Internationalen puolueiden itsearvostelun pelosta, niiden tavasta salata virheitään, hämätä kipeät kysymykset, peitellä puutteellisuksiinsa valheellisella hyvinvoinnin näytteilleasettamisella, joka tylsistää elävän ajattelun ja jarruttaa puolueen vallankumouksellista kasvatusta sen omien

virheiden pohjalla, tuosta tavasta, jota Lenin pilkkasi ja jonka hän naulitsi häpeäpaaluun. Lenin kirjoittaa kirjassaan „Lastentauti“ proletaaristen puolueiden itsearvostelusta seuraavaa:

„Poliittisen puolueen suhtautuminen virheisiinsä on yksi tärkeimpiä ja varmimpia arvioperusteita puolueen vakavuudelle ja sen tosiasialliselle velvollisuuksiensa täyttämiseksi luokkaansa ja työtätekevien joukkoja kohtaan. Virheen avoin tunnustaminen, sen syiden selville saaminen, sen aiheuttaneen tilanteen erittely, virheen korjaamiseksi välttämättömien keinojen huolellinen harkitseminen — juuri se on vakavan puolueen tunnusmerkki, juuri se on sen velvollisuuksiensa täyttämistä, juuri se on luokan ja sitten joukkojenkin kasvattamista ja opettamista“ (kts. XXV osa, s. 200).

Jotkut sanovat, että omien virheiden paljastaminen ja itsearvostelu ovat vaarallisia puolueelle, sillä vihollinen voi käyttää niitä proletariaatin puoluetta vastaan. Lenin piti tuollaisia vastaväitteitä harkitsemattomina ja aivan väärinä. Niinpä hän sanoi siitä kirjassaan „Askel eteenpäin“ jo v. 1904, jolloin puolueemme oli vielä heikko ja pieni:

„He (s. o. marxilaisten vastustajat. J. St.) ovat vahingoniloisia ja virnistelevät tarkkaillessaan kiistojamme; he koettavat tietysti poimia omia tarkoitusperiään varten erinäisiä kohtia kirjassani, jossa käsitellään puolueemme puutteellisuuksia ja vikoja. Venäläiset sosialidemokraatit ovat jo riittävästi tottuneet taisteluiden tuleen ollakseen välittämättä noista näykkimisistä, jatkaakseen niiden uhallakin itsearvosteluaan ja omien puutteellisuuksiensa säälimätöntä paljastamista, jotka varmasti ja välttämättä tulevat voitetuiksi työväenliikkeen kasvaessa“ (kts. VI osa, s. 161).

Tällaiset ovat yleensä leninisin metodin luonteenomaiset piirteet.

Se, mikä sisältyy Leninin metodiin, sisältyi peruspiirteissään jo Marxin oppiin, joka Marxin sanojen

mukaan oli „olemukseltaan arvostelevaa ja vallankumouksellista“²². Leninin metodi on alusta loppuun juuri tämän arvostelevan ja vallankumouksellisen hengen läpitunkema. Mutta olisi väärin luulla, että Leninin metodi on Marxin metodin yksinkertaista uudelleenesittämistä. Itse asiassa Leninin metodi ei ole ainoastaan Marxin arvostelevan ja vallankumouksellisen metodin, hänen materialistisen dialektiikkansa uudelleenesittämistä, vaan myöskin sen konkretisointia ja edelleenkehittämistä.

III

TEORIA

Tästä aineesta otan käsiteltäväkseni kolme kysymystä:

- a) teorian merkitys proletaariselle liikkeelle,
- b) vaistovaraisuuden „teorian“ arvostelu,
- c) proletaarisen vallankumouksen teoria.

1) **Teorian merkitys.** Jotkut luulevat, että leninismi on käytännön asettamista teorian edelle siinä mielessä, että leninismille on pääasia marxilaisten perusajatus-ten käytännössä toteuttaminen, näiden perusajatus-ten „täytäntöönpano“, kun taas teoriaan nähden leninismi muka olisi jokseenkin huoleton. Kuten tunnettua, Plehanov teki usein pilaa Leninin „huolettomuudesta“ teoriaa ja eritoten filosofiaa kohtaan. Tunnettua on myös, etteivät monet nykyiset leniniläiset käytännön-miehet tunne suurtakaan mieltymystä teoriaan, varsinkin sen valtavan käytännöllisen työn taakan tähden, jonka tilanne säilyttää heidän kannettavakseen. Minun täytyy sanoa, että tämä enemmän kuin omituinen

käsitys Leninistä ja leninismistä on aivan väärä eikä vähimmässäkään määrin vastaa todellisuutta ja että käytännönmiesten taipumus teorian hylkimiseen on koko leninisin hengen vastaista ja hyvin vaarallista asialle.

Teoria on kaikkien maiden työväenliikkeen kokemus sen yleisessä muodossa. Teoria tulee tietysti tarkoituksettomaksi, jollei se ole sidottu vallankumoukselliseen käytäntöön, aivan samoin kuin käytäntökin tulee sokeaksi, jollei se valaise tietään vallankumouksellisella teorialla. Mutta jos teoria kehittyy kiinteässä yhteydessä vallankumoukselliseen käytäntöön, niin siitä voi tulla työväenliikkeen mitä suurin voima, sillä teoria, ja ainoastaan teoria, voi antaa liikkeelle varmuuden, kyvyn perehtyä asioihin ja ymmärtää ympärillä sattuvien tapahtumain sisäinen yhteys, sillä teoria, ja ainoastaan teoria, voi auttaa käytäntöä ymmärtämään ei ainoastaan sitä, miten ja minne luokat ovat kulkemassa nykyisyydessä, vaan myöskin sen, miten ja minne niiden täytyy kulkea lähimmässä tulevaisuudessa. Juuri Lenin, eikä kukaan muu, on lausunut ja toistanut kymmeniä kertoja sen tunnetun väittämän, että:

„Ilman vallankumouksellista teoriaa ei voi olla vallankumouksellista liikettäkään“* (kts. IV osa, s. 380).

Lenin ymmärsi paremmin kuin kukaan muu teorian tärkeän merkityksen, erikoisesti sellaiselle puolueelle kuin on meidän puolueemme, jonka osalle on tullut kansainvälisen proletariaatin eturivin taistelijan

* Alleviivaus minun. J. St.

tehtävä ja jonka on toimittava sitä ympäröivässä monimutkaisessa sisäisessä ja kansainvälisessä tilanteessa. Arvaten jo v. 1902 ennakoita tämän puolueemme erikoisen tehtävän Lenin katsoi jo silloin tarpeelliseksi muistuttaa mieliin, että:

„Eturivin taistelijan tehtävän voi suorittaa vain puolue, jolla on johtonaan edistynein teoria“ (kts. IV osa, s. 380).

Tuskin tarvinnee todistella, että nyt, jolloin Leninin ennustus puolueemme tehtävästä on jo toteutunut, tämä Leninin väittämä saa erikoisen voiman ja erikoisen merkityksen.

Kenties kaikkein selvimpänä osoituksena siitä suuresta merkityksestä, jonka Lenin antoi teorialle, on pidettävä sitä tosiasiaa, että juuri Lenin, eikä kukaan muu, ryhtyi suorittamaan mitä vakavinta tehtävää — tekemään materialistisen filosofian alalla yhteenvetoa kaikesta siitä tärkeimmästä, mitä tiede oli tuonut esiin Engelsin ja Leninin välisenä aikana, ja esittämään kaikinpuolisen arvostelun marxilaisten keskuudessa ilmenneistä materialisminvastaisista virtauksista. Engels on sanonut, että „materialismin täytyy saada uusi muoto jokaisen uuden suuren keksinnön mukana“²³. Tunnettua on, että tämän tehtävän on omaa aikaansa varten suorittanut juuri Lenin mainiossa kirjassaan „Materialismi ja empiriokritisismi“²⁴. Tunnettua on, että Plehanov, joka mielellään teki pilaa Leninin „huolettomuudesta“ filosofiaa kohtaan, ei itse uskaltanut edes käydä todenteolla käsiksikään sellaisen tehtävän suorittamiseen.

2) **Vaistovaraisuuden „teorian“ arvostelu eli etujoukon merkityksestä liikkeessä.** Vaistovaraisuuden

„teoria“ on opportunistin teoria, työväenliikkeen vaistovaraisuuden palvomisen teoria, työväenluokan etujoukon, työväenluokan puolueen johtavan merkityksen tosiasiallisen kieltämisen teoria.

Vaistovaraisuuden palvomisen teoria sotii jyrkästi työväenliikkeen vallankumouksellista luonnetta vastaan, se vastustaa liikkeen suuntaamista taisteluun kapitalismin perustuksia vastaan,— se on sillä kannalla, että liikkeen on käytävä yksinomaan sellaisten vaatimusten linjaa, jotka kapitalismi voi „täyttää“ ja „hyväksyä“, se on täydellisesti „pienimmän vastustuksen linjan“ kannalla. Vaistovaraisuuden teoria on tradeunionismin ideologiaa.

Vaistovaraisuuden palvomisen teoria vastustaa jyrkästi sitä, että vaistovaraiselle liikkeelle annettaisiin tietoinen ja suunnitelmallinen luonne, se on sitä vastaan, että puolue kulkisi työväenluokan etunenässä, että puolue kohottaisi joukot tietoisuuden tasolle, että puolue johtaisi liikettä,— se on sillä kannalla, että liikkeen tietoiset ainekset eivät estäisi liikettä kulke-
masta omia teitään, se tahtoo, että puolue ainoastaan kuuntelisi vaistovaraista liikettä ja laahustaisi sen perässä. Vaistovaraisuuden teoria on liikkeen tietoisien aineksen merkityksen väheksymisen teoriaa, „perässä-laahustamisen“ ideologiaa, se on **kaikenlaisen** opportunistin loogillinen perusta.

Käytännössä tämä teoria, ilmestyttyään näyttämölle jo ennen Venäjän ensimmäistä vallankumousta, johti siihen, että sen kannattajat, niinsanotut „ekonomistit“, kielsivät itsenäisen työväenpuolueen välttämättömyyden Venäjällä, vastustivat työväenluokan vallankumouksellista taistelua tsarismin kukistamiseksi,

saarnasivat trade-unionilaista politiikkaa liikkeessä ja yleensä luovuttivat työväenliikkeen liberaalisen porvariston johtoon.

Vanhan „Iskran“ taistelu ja Leninin kirjasessaan „Mitä on tehtävä?“ suorittama loistava arvostelu „perässälauhustamisen“ teoriasta eivät ainoastaan lyöneet maahan niinsanottua „ekonomismia“, vaan loivatpa vielä teoreettisen perustankin Venäjän työväenluokan todella vallankumoukselliselle liikkeelle.

Ilman tätä taistelua ei voitu ajatellakaan itsenäisen työväenpuolueen luomista Venäjällä eikä sen johdotehtävää vallankumouksessa.

Mutta vaistovaraisuuden palvomisen teoria ei ole vain venäläinen ilmiö. Se on mitä laajimmalle levinnyt—tosin kyllä jonkinverran toisessa muodossa—poikkeuksetta kaikkiin II Internationalen puolueisiin. Tarkoitin II Internationalen johtajien äitelöittämää niinsanottua „tuotantovoimien“ teoriaa, joka puolustelee kaikkea ja yrittää sovittaa kaikki, joka toteaa tosiasiat ja selittelee niitä sen jälkeen, kun jo kaikki ovat saaneet niistä kyllikseen, ja todettuaan ne jättää asiat silleen. Marx on sanonut, että materialistinen teoria ei voi tyytyä vain selittämään maailmaa, vaan että sen pitää se myöskin muuttaa²⁵. Mutta Kautskya ja kumppaneita ei tämä liikuta, he pysähtyvät mieluummin Marxin määritelmän ensimmäiseen osaan.

Esitän erään esimerkin tämän „teorian“ monista sovellutuksista. Sanotaan, että imperialistisen sodan edellä II Internationalen puolueet uhkasivat julistaa „sodan sotaa vastaan“, jos imperialistit alkavat sodan. Sanotaan, että aivan sodan edellä nämä puolueet pai-

noivat villasella tunnuksen „sota sotaa vastaan“ ja ottivat käytäntöön päinvastaisen tunnuksen: „sota imperialistisen isänmaan puolesta“. Sanotaan, että tämän tunnusten vaihdon tuloksena oli miljoonia uhreja työläisten joukosta. Mutta olisi väärin ajatella, että joku on siihen syyllinen, että joku olisi pettänyt tai kavaltanut työväenluokan. Ei sinne päinkään! Kaikki kävi niin kuin käydä pitikin. Ensiksikin siksi, että Internationale on kuulemma „rauhan väline“ eikä sodan väline. Toiseksi siksi, että sillä „tuotantovoimain tasolla“, mikä silloin oli, ei voitu tehdä mitään muuta. „Syyllisiä“ ovat „tuotantovoimat“. Juuri näin selittää „meille“ herra Kautskyn „tuotantovoima-teoria“. Ja ken ei usko tähän „teoriaan“, hän ei ole marxilainen. Puolueiden tehtävä? Niiden merkitys liikkeessä? Mutta mitä puolue voisi tehdä sellaiselle ratkaisevalle tekijälle kuin on „tuotantovoimain taso“?..

Tällaisia esimerkkejä marxilaisuuden väärentämisestä voisi esittää suuren joukon.

Tuskin tarvinnee todistella, että tämä väärennetty „marxilaisuus“, joka on tarkoitettu verhoamaan opportunistin alastomuutta, on pelkkä eurooppalainen muunnos samasta „perässäläähustamisen“ teoriasta, jota vastaan Lenin taisteli jo ennen Venäjän ensimmäistä vallankumousta.

Tuskin tarvinnee todistella, että tämän teoreettisen vääristelyn murtaminen on välttämätön ennakko-ehto todella vallankumouksellisten puolueiden luomiselle Lännessä.

3) **Proletaarisen vallankumouksen teoria.** Leninin proletaarisen vallankumouksen teorian lähtökohtana on kolme perustoteamaa.

Ensimmäinen toteama. Finanssipääoman herruus edistyneissä kapitalistimaissa; arvopaperien liikkeellelaskeminen finanssipääoman tärkeimpänä toimintana; pääoman vienti raaka-ainelähteille yhtenä imperialismin perusteista; finanssioligarkian kaikkivalta finanssipääoman herruuden tuloksena,— kaikki tämä paljastaa monopolistisen kapitalismin räikeän loisuuteen, tekee kapitalististen trustien ja syndikaattien harjoittaman sorron sata kertaa tuntuvammaksi, nostattaa työväenluokassa yhä enemmän vihaa kapitalismin perustuksia vastaan, vie joukot proletaariseen vallankumoukseen, joka on niiden ainoa pelastus (kts. Leninin „Imperialismi“²⁶).

Tästä seuraa ensimmäinen johtopäätös: vallankumouksellisen kriisin kärjistyminen kapitalistisissa maissa, räjähdyksen aineiden karttuminen sisäisellä, proletarisella rintamalla „emämaissa“.

Toinen toteama. Pääoman voimaperäinen vienti siirtomaihin ja riippuvaisiin maihin; „vaikutuspiirien“ ja siirtomaaomistusten laajeneminen niin, että ne käsittävät lopuksi koko maapallon; kapitalismin muuttuminen vähälukuisten „edistyneimpien“ maiden harjoittaman, maapallon väestön suunnatonta enemmistöä vastaan kohdistuvan finanssiorjuutuksen ja siirtomaa-sorron yleismaailmalliseksi järjestelmäksi,— kaikki tämä on toisaalta muuttanut erilliset kansalliset taloudet ja kansalliset alueet saman ketjun renkaiksi, jota sanotaan maailmantaloudeksi, ja toisaalta jakanut maapallon väestön kahteen leiriin: kouralliseen „edistyneimpiä“ kapitalistisia maita, jotka riistävät ja sortavat laajoja siirto- ja riippuvaisia maita, sekä siirtomaiden ja riippuvaisten maiden valtavaan

enemmistöön, joiden on pakko käydä taistelua imperialistisesta sorrosta vapautuakseen (kts. „Imperialismi“).

Tästä seuraa toinen johtopäätös: vallankumouksellisen kriisin kärjistyminen siirtomaissa, vihan yltyminen imperialismia vastaan ulkoisella rintamalla, siirtomaarintamalla.

Kolmas toteama. „Vaikutusalueiden“ ja siirtomaiden monopolinen omistus; kapitalistimaiden epätasainen kehitys, mikä vie hurjaan taisteluun maailman uudelleenjakamisesta toisaalta jo maa-alueita vallanneiden maiden ja toisaalta niiden maiden välillä, jotka tahtovat saada „osansa“; imperialistiset sodat ainoana keinona häirityn „tasapainon“ palauttamiseksi,— kaikki tämä vie kolmannen rintaman, kapitalistien välisen rintaman voimistumiseen, joka heikentää imperialismia ja helpottaa kahden ensimmäisen rintaman, vallankumouksellisen proletariaatin rintaman ja siirtomaiden vapausrintaman yhtymistä imperialismia vastaan (kts. „Imperialismi“).

Tästä seuraa kolmas johtopäätös: sotien kiertämättömyys imperialismiin vallitessa ja Euroopan proletariaatin vallankumouksen liittoutumisen välttämättömyys Idän siirtomaa-vallankumouksen kanssa yhtenäiseksi vallankumouksen maailmanrintamaksi imperialismiin maailmanrintamaa vastaan.

Lenin yhdistää kaikki nämä johtopäätökset yhdeksi yleiseksi johtopäätökseksi: „imperialismi on sosialistisen vallankumouksen aattoa“* (kts. XIX osa, s. 71).

* Alleviivaus minun. J. St.

Tämän mukaisesti muuttuu myös itse proletaarista vallankumousta, vallankumouksen luonnetta, sen laajuutta, sen syvyyttä koskevan kysymyksen käsittelytapakin, muuttuu vallankumouksen kaavio yleensä.

Ennen lähdettiin erittelemään proletaarisen vallankumouksen edellytyksiä tavallisesti jonkin erillisen maan taloudellisen tilan näkökannalta. Nykyään tällainen käsittelytapa on jo riittämätön. Nykyään on tarkasteltava asioita kaikkien maiden tai useimpien maiden taloudellisen tilan kannalta, maailmantalouden tilan kannalta, sillä erilliset maat ja erilliset kansalliset taloudet ovat lakanneet olemasta omintakeisia yksikköjä ja muuttuneet yhtenäisen, maailmantaloudeksi sanotun ketjun renkaiksi, sillä vanha „sivistynyt“ kapitalismi on kehittyessään muuttunut imperia-lismiksi, ja imperialismi on finanssiorjuutuksen ja siirtomaasorron yleismaailmallinen järjestelmä, jota kourallinen „edistyneimpiä“ maita pitää yllä maapallon väestön suunnatonta enemmistöä kohtaan.

Ennen oli tapana puhua proletaarisen vallankumouksen objektiivisten edellytysten olemassaolosta tai puuttumisesta erillisissä maissa tai tarkemmin sanoen jossakin kehittyneessä maassa. Nykyään tämä näkökanta on jo riittämätön. Nykyään on puhuttava vallankumouksen objektiivisten edellytysten olemassaolosta imperialistisen maailmantalouden koko järjestelmässä yhtenäisenä kokonaisuutena, eikä se seikka, että tässä järjestelmässä on joitakin teollisessa suhteessa riittämättömästi kehittyneitä maita, voi olla vallankumouksen voittamaton este, jos järjestelmä kokonaisuudessaan, tai oikeammin, koska järjestelmä kokonaisuudessaan on jo kypsinyt vallankumoukseen.

Ennen oli tapana puhua proletaarisesta vallankumouksesta jossakin kehittyneessä maassa erillisenä, omintakeisena suureena, joka asetettiin vastakohdaksi eli antipodiksi pääoman erilliselle, kansalliselle rintamalle. Nykyään on tämä katsantokanta jo riittämätön. Nykyään on puhuttava proletaarisesta maailman vallankumouksesta, sillä pääoman erilliset kansalliset rintamat ovat muuttuneet yhtenäisen, imperialismin maailmanrintamaksi nimitetyn ketjun renkaiksi, jota rintamaa vastaan on asetettava kaikkien maiden vallankumouksellisen liikkeen yhteisrintama.

Ennen pidettiin proletaarista vallankumousta yksinomaan kunkin maan sisäisen kehityksen tuloksena. Nykyään tämä katsantokanta on jo riittämätön. Nyt on proletaarista vallankumousta pidettävä ennen kaikkea tuloksena ristiriitojen kehityksestä imperialismin maailmanjärjestelmässä, tuloksena maailman imperialistisen rintamaketjun murtumisesta jossakin maassa.

Missä alkaa vallankumous, missä kohden voidaan ensimmäiseksi murtaa pääoman rintama, missä maassa?

Siellä, missä teollisuus on kehittyneintä, missä proletariaatti muodostaa enemmistön, missä kulttuuritaso on korkein, missä demokratia on laajin,— vastattiin tavallisesti aikaisemmin.

Ei,— väittää Leninin vallankumousteoria,— **ei ehdottomasti siellä, missä teollisuus on kehittyneintä j.n.e.** Pääoman rintama murtuu siellä, missä imperialismin ketju on heikoin, sillä proletaarinen vallankumous on tulos maailman imperialistisen rintamaketjun murtamisesta sen heikoimmasta kohdasta, jolloin voi käydä niin, että maa, joka on alkanut

vallankumouksen, maa, joka on murtanut pääoman rintaman, on kapitalistisessa suhteessa vähemmän kehittynyt kuin toiset, kehittyneemmät maat, jotka kuitenkin ovat jääneet kapitalismin puitteisiin.

Vuonna 1917 imperialismiin maailmanrintaman ketju osoittautui Venäjällä heikommaksi kuin muissa maissa. Täällä se murtuikin päästäten proletarisen vallankumouksen valloilleen. Miksi? Siksi, että Venäjällä oli käynnissä mitä suurin kansanvallankumous, jonka etunenässä kulki vallankumouksellinen proletariaatti, jolla oli niin voimakas liittolainen kuin tilanherrojen sortama ja riistämä monimiljoonainen talonpoikaisto. Siksi, että vallankumousta vastassa täällä oli niin inhoittava imperialismiin edustaja kuin tsarismi, jolla ei ollut mitään moraalista arvovaltaa ja joka oli saanut osakseen väestön yleisen vihan. Venäjällä oli ketju heikompi, vaikka Venäjä oli kapitalistisessa suhteessa vähemmän kehittynyt kuin sanokaamme Ranska tai Saksa, Englanti tai Amerikka.

Missä ketju murtuu lähitulevaisuudessa? Taaskin siellä, missä se on heikoin. Ei ole mahdotonta, että ketju voi murtua sanokaamme Intiassa. Miksi? Siksi, että siellä on nuori taisteluintoinen vallankumouksellinen proletariaatti, jolla on sellainen liittolainen kuin kansallinen vapausliike,— epäilemättä suuri ja epäilemättä vankka liittolainen. Siksi, että vallankumousta vastassa siellä on sellainen kaikille tunnettu vihollinen kuin vierasmaalainen imperialismiin, jolla ei ole moraalista luottoa ja joka on saanut osakseen Intian sorrettujen ja riistettyjen joukkojen yleisen vihan.

Täysin mahdollista on myös, että ketju voi murtua Saksassa. Miksi? Siksi, että samat tekijät, jotka

vaikuttavat esimerkiksi Intiassa, alkavat vaikuttaa Saksassakin, ja on ymmärrettävää, että valtava ero Saksan ja Intian kehitystason välillä ei voi olla painamatta leimaansa vallankumouksen kulkuun ja tulokseen Saksassa.

Tämän tähden Lenin sanookin:

„Länsi-Euroopan kapitalistiset maat toteuttavat kehityksensä sosialismin... ei sosialismin yhtäläisellä „kypsymisellä“ niissä, vaan valtioiden harjoittamalla toisten valtioiden riistämällä, imperialistisen sodan aikana voitetuista valtioista ensimmäisen valtion riistämällä, johon liittyy koko Idän riistäminen. Ja toisaalta on Itä tullut lopullisesti vallankumoukselliseen liikkeeseen juuri tämän ensimmäisen imperialistisen sodan vaikutuksesta ja tullut lopullisesti vedetyksi vallankumousliikkeen yleismaailmalliseen pyörteeseen“ (kts. XXVII osa, s. 415—416).

Lyhyemmin sanoen: imperialismin rintamaketju on yleensä murtuva siellä, missä ketjun renkaat ovat heikoimmat, eikä suinkaan ehdottomasti siellä, missä kapitalismi on kehittyneintä, missä proletaareja on niin ja niin monta prosenttia, talonpoikia niin ja niin monta prosenttia j.n.e.

Siksipä tilastolliset laskelmat väestön proletaarisen aineksen prosenttiluvusta erillisessä maassa menettävät proletaarista vallankumousta koskevaa kysymystä ratkaistaessa sen erikoisen merkityksen, minkä niille niin mielellään antoivat II Internationalen kirjanoppineet, jotka eivät ymmärtäneet imperialismia ja pelkäävät vallankumousta kuin ruttoa.

Edelleen. II Internationalen sankarit väittivät (ja väittävät edelleenkin), että porvarillis-demokraattisen vallankumouksen ja proletaarisen vallankumouksen välillä on kuilu tai ainakin kiinanmuuri, joka erottaa ne toisistaan enemmän tai vähemmän pitkällä

väliajalla, jonka kuluessa valtaan päässyt porvaristo kehittää kapitalismia, kun taas proletariaatti kartuttaa voimiaan ja valmistautuu „ratkaisevaan taisteluun“ kapitalismia vastaan. Tämä väliaika lasketaan tavallisesti moniksi kymmeniksi vuosiksi, ellei vieläkin pitemmäksi ajaksi. Tuskinpa kaipaa todistelua, että tämä kiinanmuurin „teoria“ on vailla kaikkea tieteellistä pohjaa imperialismin oloissa, että se on eikä voi olla muuta kuin porvariston vastavallankumouksellisten pyyteiden verhoamista ja kaunistelua. Tuskinpa tarvitsee todistella, että imperialismin oloissa, jotka ovat täynnä yhteentörmäysten ja sotien uhkaa, „sosialistisen vallankumouksen aaton“ oloissa, jolloin „kukoistava“ kapitalismi muuttuu „kuolevaksi“ kapitalismiksi (Lenin) ja vallankumouksellinen liike maailman kaikissa maissa kasvaa, jolloin imperialismi yhtyy poikkeuksetta kaikkien taantumuksellisten voimien kanssa aina tsarismia ja maaorjajärjestelmää myöten, tehden juuri sillä välttämättömäksi kaikkien vallankumouksellisten voimien liittoutumisen alkaen Lännen proletaarisesta liikkeestä aina Idän kansalliseen vapausliikkeeseen asti, jolloin feodaalisen maaorjuusjärjestelmän jätteen hävittäminen on mahdotonta ilman vallankumouksellista taistelua imperialismia vastaan, — tuskinpa tarvitsee todistella, että porvarillis-demokraattisen vallankumouksen täytyy enemmän tai vähemmän kehittyneessä maassa tällaisten olojen vallitessa lähentyä proletaarista vallankumousta, että edellisen täytyy kasvaessaan muuttua jälkimmäiseksi. Venäjän vallankumouksen historia on todistanut täysin selvästi tämän toteaman oikeaksi ja kiistämättömäksi. Lenin ei suotta esittänyt kirjasessaan „Kaksi taktiikkaa“ jo

vuonna 1905, Venäjän ensimmäisen vallankumouksen kynnyksellä, porvarillis-demokraattista vallankumousta ja sosialistista kumousta saman ketjun kahtena renkaana, Venäjän vallankumouksen kantovoiman yhtenäisenä ja eheänä kuvana:

„Proletariaatin täytyy viedä loppuun asti demokraattinen vallankumous yhdistäen mukaansa talonpoikaiston joukon, murtaakseen väkivalloin itsevaltiuden vastarinnan ja tehdäksseen tehottomaksi porvariston horjuvaisuuden. Proletariaatin täytyy suorittaa sosialistinen vallankumous yhdistäen mukaansa väestön puoliproletaaristen ainesten joukon, murtaakseen väkivalloin porvariston vastarinnan ja tehdäksseen tehottomaksi talonpoikaiston ja pikkuporvariston horjuvaisuuden. Sellaiset ovat proletariaatin tehtävät, joista uusiskralaisilla on niin ahdas käsitys kaikissa vallankumouksen kantovoimaa koskevissa järkeilyissään ja päätöslauselmissaan“ (kts. Lenin, VIII osa. s. 96).

En edes puhukaan Leninin muista, myöhemmistä teoksista, joissa ajatus porvarillisen vallankumouksen muuttumisesta kasvaessaan proletaariseksi vallankumoukseksi esiintyy Leninin vallankumousteorian eräänä kulmakivenä vieläkin selväpiirteisemmin kuin „Kahdessa taktiikassa“.

Jotkut toverit näköjään luulevat, että Lenin tuli tähän käsitykseen vasta vuonna 1916, että hän siihen asti oli muka ollut sitä mieltä, että Venäjän vallankumous pysyy porvarillisissa puitteissa, että siis valta oli siirtyvä proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurin elimeltä porvariston eikä proletariaatin käsiin. Kerrotaan, että tämä väite on päässyt tunkeutumaan meidän kommunistiseen lehdistöömmeikin. Minun on sanottava, että tämä väite on aivan väärä ja että se ei lainkaan vastaa todellisuutta.

Voisin vedota Leninin tunnettuun puheeseen III puoluekokouksessa (v. 1905), jossa hän määritteli proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurin, s.o. demokraattisen vallankumouksen voiton, ei „järjestyksen“ organisatioksi“, vaan „sodan organisatioksi“ (kts. VII osa, s. 264).

Voisin edelleen vedota Leninin tunnettuihin kirjoituksiin „Väliaikaisesta hallituksesta“ (v. 1905)²⁷, joissa hän, kuvaillessaan Venäjän vallankumouksen kehityksen näköaloja, asettaa puolueen tehtäväksi „päästä siihen, että Venäjän vallankumous ei olisi joidenkin kuukausien liike, vaan monien vuosien liike, että se ei johtaisi ainoastaan pelkkiin pikku myönnytyksiin vallanpitäjän taholta, vaan näiden vallanpitäjien täydelliseen kukistamiseen“, ja joissa hän, kehittäen edelleen tätä näköalaa ja yhdistäen sen Euroopan vallankumoukseen, jatkaa:

„Ja jos se onnistuu, niin silloin... silloin vallankumouksen palo sytyttää Euroopan; porvarillisen taantumuksen näännyttämä Euroopan työmies nousee vuorostaan ja näyttää meille, „kuinka se tehdään“; silloin Euroopan vallankumousnousu vaikuttaa takaisin Venäjään ja tekee muutamien vallankumousvuosien ajanjaksosta useiden vallankumouksellisten vuosikymmenien ajanjakson“... (kts. sama, s. 191).

Edelleen voisin vedota Leninin tunnettuun, marraskuussa 1915 julkaistuu kirjoitukseen, jossa hän sanoo:

„Proletariaatti taistelee ja tulee taistelemaan uhrautuvaisesti vallan valloittamisen puolesta, tasavallan puolesta, maan pakko-
luovutuksen puolesta... „ei-proletaaristen kansanjoukkojen“
osanoton puolesta porvarillisen Venäjän vapauttamiseen **soitilaalis-feodaalisesta** „imperialismista“ (= tsarismista). Ja tätä porvarillisen Venäjän vapautumista tsarismista ja tilanherrain maavallasta

proletariaatti käyttää heti*, ei auttaakseen varakkaita talonpoikia heidän taistelussaan maatyöläisiä vastaan, vaan — suorittaakseen sosialistisen vallankumouksen liitossa Euroopan proletaarien kanssa“ (kts. XVIII osa, s. 318).

Voisin vihdoin vedota tunnettuun kohtaan Leninin kirjasessa „Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky“, jossa hän, viitaten edelläesitettyyn Venäjän vallankumouksen kantovoimaa koskevaan lainaukseen „Kahdesta taktiikasta“**, tulee seuraavaan johtopäätökseen:

„On käynyt juuri niin kuin me sanoimme. Vallankumouksen kulku on vahvistanut ajatuksemme oikeaksi. Ensin yhdessä „koko“ talonpoikaiston kanssa monarkiaa vastaan, tilanherroja vastaan, keskiaikaisuutta vastaan (ja sikäli vallankumous pysyy porvarillisena, porvarillis-demokraattisena). Sitten yhdessä köyhimmän talonpoikaiston kanssa, puoliproletariaatin kanssa, kaikkien riistettyjen kanssa kapitalismia vastaan, siis myöskin kyläpohattoja, kulakkeja, keinottelijoita vastaan, ja sikäli vallankumous tulee sosialistiseksi. Yritys pystyttää keinotekoinen kiinanmuuri kummankin välille, erottaa ne toisistaan jollain muulla kuin proletariaatin valmistuneisuuden asteella ja sillä, missä määrin proletariaatti on liittoutunut maalaisköyhälistön kanssa, on mitä suurinta marxilaisuuden väärentämistä. sen mataloittamista, sen korvaamista liberalismilla“ (kts. XXIII osa, s. 391).

Tämä kai riittää.

Hyvä on, sanotaan meille, mutta miksi Lenin näin ollen taisteli „permanentin (keskeytymättömän) vallankumouksen“ ajatusta vastaan?

Siksi, että Lenin kehoitti „amentamaan loppuun asti“ talonpoikaiston vallankumoukselliset voimat ja käyttämään pohjiaan myöten sen vallankumouksellisen

* Alleviivaus minun. J. St.

** Kts. tämä osa, s. 109.— *Toim.*

energian tsarismin täydellistä hävittämistä varten, proletaariseen vallankumoukseen siirtymistä varten, kun taas „permanentin vallankumouksen“ kannattajat eivät ymmärtäneet talonpoikaiston suurta merkitystä Venäjän vallankumouksessa, aliarvioivat talonpoikaiston vallankumouksellisen energian voimaa, aliarvioivat Venäjän proletariaatin voimaa ja kykyä johtaa talonpoikaistoa ja vaikeuttivat siten talonpoikaiston vapauttamista porvariston vaikutuksesta, talonpoikaiston liittämistä proletariaatin ympärille.

Siksi, että Lenin kehoitti **kruunaamaan** vallankumouksen työn vallan siirtämisellä proletariaatille, kun taas „permanentin“ vallankumouksen kannattajat aikoivat aloittaa asian suoraan proletariaatin vallasta, ymmärtämättä, että he sulkevat siten silmänsä sellaiselta „pikku seikalta“ kuin maaorjuuden jätteet eivätkä ota huomioon niin suurta voimaa kuin on Venäjän talonpoikaisto, ymmärtämättä, että sellainen politiikka voi vain jarruttaa talonpoikaiston voittamista proletariaatin puolelle.

Lenin ei siis taistellut „permanentin“ vallankumouksen kannattajia vastaan keskeytymättömyyskysymyksen tähden, sillä Lenin itse oli keskeytymättömän vallankumouksen kannalla, vaan siksi, että he aliarvioivat talonpoikaiston, proletariaatin suurimman reservin merkitystä eivätkä ymmärtäneet proletariaatin hegemonian ajatusta.

„Permanentin“ vallankumouksen ajatusta ei saa pitää uutena ajatuksena. Sen esitti ensimmäisenä Marx 40-luvun lopulla tunnetussa „Vetoimuksessaan“ „Kommunistiliitolle“ (v. 1850). Tästä asiakirjasta ovat meidänkin „permanentikkomme“ ottaneet kes-

keytymättömän vallankumouksen ajatuksen. On huomautettava, että ottaessaan tämän ajatuksen Marxilta „permanentikkomme“ muuttivat sitä jonkin verran ja muuttaessaan „pilasivat“ sen, tehden sen käytännölliseen tarpeeseen kelpaamattomaksi. Tarvittiin Leninin kokenut käsi korjaamaan tämä virhe, ottamaan keskeytymättömän vallankumouksen ajatus Marxilta puhtaassa muodossaan ja tekemään siitä yhden vallankumousteoriansa kulmakivistä.

„Vetoimuksessaan“ Marx sanoo keskeytymättömästä (permanentista) vallankumouksesta, lueteltuaan joukon vallankumouksellisia-demokraattisia vaatimuksia, joiden toteuttamisen puolesta hän kehoittaa kommunisteja taistelemaan:

„Sen sijaan, että demokraattiset pikkuporvarit tahtovat mitä pikimmin päättää vallankumouksen ajamalla läpi mahdollisimman paljon yllämainituista vaatimuksista, meidän etumme vaatii sitä ja meidän tehtävämme on siinä, että vallankumous tehdään keskeytymättömäksi siihen saakka, kunnes kaikki enemmän tai vähemmän omistavat luokat on syrjäytetty vallasta, kunnes proletariaatti valloittaa valtiovallan, kunnes proletaarien yhdistyminen ei vain yhdessä maassa, vaan kaikissa maailman hallitsevissa maissa on päässyt niin pitkälle, että näiden maiden proletaarien välinen kilpailu lakkaa ja että ainakin ratkaisevat tuotantovoimat on keskitetty proletaarien käsiin“²⁸.

Tosin sanoen:

a) Marx ei suinkaan kehoittanut aloittamaan vallankumousta Saksassa 50-luvulla välittömästi proletaarisesta vallasta, kuten venäläisten „permanentikkomme“ suunnitelmat tekevät;

b) Marx kehoitti ainoastaan **kruunaamaan** vallankumouksen työn proletaarisen valtiovallan pystyttämällä syrjäyttämällä askel askeleelta porvaristoryhmän

toisensa jälkeen vallan kukkuloilta, jotta sitten, proletariaatin päästyä valtaan, sytytettäisiin vallankumouksen palo kaikissa maissa,—täysin yhdenmukaisesti kaiken sen kanssa, mitä Lenin opetti ja mitä hän toteutti käytännössä meidän vallankumouksemme kulussa noudattaen teoriaansa proletaarisesta vallankumouksesta imperialismin oloissa.

Venäläiset „permanentikkomme“ eivät siis ainoastaan aliarvioineet talonpoikaiston osuutta Venäjän vallankumouksessa ja proletariaatin hegemonian aatteen merkitystä, vaan vieläpä muuttivat (huonomaksi) Marxin ajatuksen „permanentista“ vallankumouksesta ja tekivät sen käytäntöön kelpaamattomaksi.

Juuri tämän tähden Lenin pilkkasi „permanentikkojemme“ teoriaa, sanoen sitä „originelliksi“ ja „mainioksi“ ja syyttäen „permanentikkojamme“ haluttomuudesta „ajatella sitä, mistä syystä elämä on kokonaista 10 vuotta kulkenut tämän mainion teorian ohi“ (Leninin kirjoitus on kirjoitettu v. 1915, 10 vuotta sen jälkeen kun „permanentikkojen“ teoria ilmestyi Venäjälle,— kts. XVIII osa, s. 317).

Tämän tähden Lenin piti tuota teoriaa puolimenshevistisenä ja sanoi, että se „ottaa bolsheveikeilta kehoituksen proletariaatin päättäväiseen vallankumoukselliseen taisteluun ja proletariaatin poliittisen vallan pystyttämiseen, mensheveikeiltä taas — talonpoikaiston merkityksen „kieltämiseen““ (kts. Leninin kirjoitus „Vallankumouksen kahdesta linjasta“, sama).

Tällainen on Leninin ajatus porvarillis-demokraattisen vallankumouksen muuttumisesta kasvaessaan proletaariseksi, porvarillisen vallankumouksen käyttä-

misestä „viipymätöntä“ siirtymistä varten proletaariin vallankumoukseen.

Edelleen. Ennen pidettiin mahdottomana vallankumouksen voittoa yhdessä maassa, olettaen, että voiton saavuttamiseksi porvaristosta on välttämätön kaikkien edistyneimpien maiden tai ainakin useimpien sellaisten maiden proletaarien yhteinen esiintyminen. Nykyään ei tämä käsitys enää vastaa todellisuutta. Nyt on otettava lähtökohdaksi sellaisen voiton mahdollisuus, sillä eri kapitalistimaiden epätasainen ja hyppäyksin tapahtuva kehitys imperialismin oloissa, katastrofimaisten, kiertämättömiin sotiin johtavien ristiriitojen kehittyminen imperialismin sisällä, vallankumouksellisen liikkeen kasvu maailman kaikissa maissa — tämä kaikki vie ei ainoastaan proletariaatin voiton mahdollisuuteen, vaan sen välttämättömyyteenkin eri maissa. Venäjän vallankumouksen historia on siitä suoranaisena todistuksena. Tällöin on vain muistettava, että porvariston kukistaminen on menestyksellisesti suoritettavissa vain siinä tapauksessa, että ovat olemassa eräät aivan välttämättömät edellytykset, joita ilman ei voida ajatellakaan vallanottoa proletariaatin käsiin.

Lenin sanoo näistä edellytyksistä kirjasessaan „Lastentauti“ seuraavaa:

„Vallankumouksen peruslaki, jonka kaikki vallankumoukset ja erikoisesti Venäjän kaikki kolme XX vuosisalalla tapahtunutta vallankumousta ovat vahvistaneet oikeaksi, on seuraava: vallankumousta varten ei riitä se, että riistetut ja sorretut joukot ovat tajunneet, että on mahdotonta elää entiseen tapaan ja vaativat muutoksia; vallankumousta varten on välttämätöntä, että riistäjät eivät voisi elää ja hallita entiseen tapaan. Vasta silloin kun „pohjakerrokset“ eivät tahdo elää entiseen tapaan ja kun

„huippukerrokset“ eivät voi elää ja hallita entiseen tapaan, vasta silloin voi vallankumous voittaa. Toisin tämä totuus ilmaistaan sanoilla: vallankumous ei ole mahdollinen ilman koko kansaa (sekä riistettäviä että riistäjiä) käsittävää kriisiä*. Vallankumousta varten on siis ensiksikin päästävä siihen, että työläisten enemmistö (tai ainakin tietoisten, ajattelevien, poliittisesti aktiivisten työläisten enemmistö) käsittäisi täydelleen vallankumouksen välttämättömyyden ja olisi valmis käymään kuolemaan sen puolesta; toiseksi, että hallitsevat luokat kokisivat hallituspulaa, joka vetää takapajuisimmatkin joukot politiikkaan..., tekee hallituksen voimattomaksi ja antaa vallankumouksellisille mahdollisuuden sen nopeaan kukistamiseen* (kts. XXV osa, s. 222).

Mutta porvariston vallan kukistaminen ja proletariaatin vallan pystyttäminen yhdessä maassa ei vielä merkitse sosialismin täydellisen voiton turvaamista. Lujitettuaan valtansa ja johtaen mukanaan talonpoikaista voittaneen maan proletariaatti voi rakentaa sosialistisen yhteiskunnan, ja sen täytyy rakentaa se. Mutta merkitseekö tämä sitä, että proletariaatti siten saavuttaa sosialismin täydellisen, lopullisen voiton, toisin sanoen: merkitseekö tämä sitä, että se voi yhden ainoan maan voimilla lopullisesti lujittaa sosialismin ja täysin suojata maan interventiolta ja siis myös vanhojen olojen palauttamiselta? Ei, ei merkitse. Sitä varten on välttämätöntä vallankumouksen voitto ainakin muutamissa maissa. Tämän vuoksi on voittaneen vallankumouksen oleellisena tehtävänä vallankumouksen kehittäminen ja tukeminen muissa maissa. Sen takia voittaneen maan vallankumousta ei saa pitää vain omintakeisena, itsekohteisena suurena, vaan tukena ja välineenä proletariaatin voiton jouduttamiseksi muissa maissa.

* Alleviivaus minun. J. St.

Lenin on parilla sanalla ilmaissut tämän ajatuksen sanoessaan, että voittaneen vallankumouksen tehtävänä on toteuttaa „mahdollisimman paljon siitä, mikä on toteutettavissa yhdessä maassa vallankumouksen kehittämistä, tukemista ja herättämistä varten kaikissa maissa“ (kts. XXIII osa, s. 385).

Tällaiset ovat yleensä Leninin proletaarista vallankumousta koskevan teorian luonteenomaiset piirteet.

IV

PROLETARIAATIN DIKTATUURI

Tästä aineesta otan käsiteltäväkseni kolme peruskysymystä:

a) proletariaatin diktatuuri proletaarisen vallankumouksen aseena;

b) proletariaatin diktatuuri proletariaatin herruutena porvariston yli;

c) Neuvostovalta proletariaatin diktatuurin valtiomuotona.

1) **Proletariaatin diktatuuri proletaarisen vallankumouksen aseena.** Kysymys proletariaatin diktatuurista on ennen kaikkea kysymys proletaarisen vallankumouksen perussisällöstä. Proletaarinen vallankumous, sen kulku, sen kantovoima ja sen saavutukset tulevat lihaksi ja vereksi vasta proletariaatin diktatuurin kautta. Proletariaatin diktatuuri on proletaarisen vallankumouksen ase, sen elin, sen tärkein tukikohta, joka luodaan sitä varten, että se ensiksikin kukistaisi vallasta syöstyjen riistäjien vastarinnan ja varmistaisi omat saavutuksensa, ja toiseksi veisi

proletaarisen vallankumouksen päätökseen, veisi vallankumouksen sosialismin täydelliseen voittoon asti. Vallankumous voi voittaa porvariston ja kukistaa sen vallan ilman proletariaatin diktatuuriakin. Mutta vallankumous ei kykene kukistamaan porvariston vastarintaa, säilyttämään voittoa ja menemään eteenpäin sosialismin lopulliseen voittoon, ellei se kehityksensä määrättyllä asteella luo tärkeimmäksi tuekseen erikoista elintä proletariaatin diktatuurin muodossa.

„Valtakysymys on jokaisen vallankumouksen peruskysymys“ (**Lenin**). Merkitseekö tämä sitä, että kysymys rajoittuu vain vallan ottoon, vallan valtaamiseen? Ei, ei merkitse. Vallan otto on vasta asian alkua. Porvaristo, joka on syösty vallasta yhdessä maassa, jää monista syistä vielä pitkäksi aikaa voimakkaammaksi kuin proletariaatti, joka on sen kukistanut. Siksi koko kysymys on vallan säilyttämisestä, varmistamisesta ja sen tekemisestä voittamattomaksi. Mitä tarvitaan tämän tarkoitusperän saavuttamiseksi? Sitä varten on täytettävä ainakin kolme päätehtävää, jotka nousevat proletariaatin diktatuurin eteen „seuraavana päivänä“ voiton jälkeen:

a) vallasta syöstyjen ja vallankumouksen pakko-luovuttamien tilanherrojen ja kapitalistien vastarinta on murrettava, tehtävä loppu heidän kaikista ja kaikenlaisista yrityksistään pääoman vallan palauttamiseksi;

b) rakennustyö on järjestettävä siinä hengessä, että kaikki työtätekevät liitetään proletariaatin ympärille ja tämä työ johdetaan sellaiseen suuntaan, joka valmistaa luokkien likvidoimista, hävittämistä;

c) on aseistettava vallankumous, järjestettävä vallankumouksen armeija taistelua varten ulkoisia

vihollisia vastaan, taistelua varten imperialismia vastaan.

Näiden tehtävien suorittamiseksi ja täyttämiseksi tarvitaan proletariaatin diktatuuria.

„Siirtyminen kapitalismista kommunismiin“, sanoo Lenin, „on kokonainen historiallinen aikakausi. Siihen asti, kunnes se on päättynyt, jää riistäjille pakostakin vallan palauttamisen toivo ja tämä toivo muuttuu vallan palauttamisyrityksi. Ja ensimmäisen suuren tappion jälkeen vallasta suistettut riistäjät, jotka eivät olleet odottaneet kukistumistaan, eivät olleet uskoneet siihen eivätkä pitäneet mahdollisena sellaista ajatustakaan, syöksyvät kymmenkertaisella tarmolla, hurjalla kiihkolla, satakertaisesti yltyneen vihan vimalla taisteluun poisotetun „paratiisin“ palauttamiseksi, perheittensä puolesta, jotka elivät niin suloisesti ja jotka „alhainen roskaväki“ nyt tuomitsee häviöön ja kurjuuteen (eli „yksinkertaiseen“ työhön...). Ja kapitalististen riistäjien jäljessä seuraa laaja pikkuporvariston joukko, josta kymmenien vuosien historiallinen kokemus kaikissa maissa todistaa, että se hoippuu ja horjuu, tänään se seuraa proletariaattia, huomenna se pelästyy vallankumouksen vaikeuksia ja joutuu pakokauhun valtaan työläisten ensimmäisestä tappiosta tahi puolittaisesta tappiosta, hermostuu, heittelehtii sinne tänne, vaikeroi, karkaa leiristä leiriin“ (kts. XXIII osa, s. 355).

Porvaristolla on omat perusteensa valtansa palauttamisyrityksiin, sillä kukistumisensa jälkeen se jää vielä pitkäksi aikaa voimakkaammaksi kuin proletariaatti, joka on sen kukistanut.

„Jos riistäjät on lyöty hajalle ainoastaan yhdessä maassa“, sanoo Lenin, „ja tämä on tietysti tyyppillinen tapaus, sillä samanaikainen vallankumous useammassa maassa on harvinainen poikkeus,— niin he jäävät sittenkin voimakkaammaksi kuin riistetyt“ (sama, s. 354).

Missä on kukistetun porvariston voima?

Ensiksi „kansainvälisen pääoman voimassa, porvariston kansainvälisten siteiden voimassa ja lujudessa“ (kts. XXV osa, s. 173).

Toiseksi siinä, että „riistäjät pitkän aikaa vallankumouksen jälkeen säilyttävät kiertämättömästi joukon suunnattomia tosiasiallisia etuja: heille jää rahoja (rahaa ei voida heti hävittää), jonkinlainen irtain omaisuus, joskus huomattavakin, heille jää yhteyksiä, järjestämis- ja hallintotottumuksia, kaikkien hallitsemis-„salaisuuksien“ (tapojen, otteiden, keinojen, mahdollisuuksien) tuntemus, heille jää korkeampi sivistys, läheinen suhde korkeampaan teknilliseen (porvarillisesti elävään ja ajattelevaan) henkilökuntaan, heille jää verrattoman paljoa suurempi tottumus sotasasioissa (tämä on hyvin tärkeää) ja niin edespäin, ja niin edespäin“ (kts. XXIII osa, s. 354).

Kolmanneksi, „tottumuksen voimassa, pientuotannon voimassa, sillä pientuotantoa on maailmaan vielä jäänyt, ikävä kyllä, hyvin, hyvin paljon ja pientuotanto synnyttää kapitalismia ja porvaristoa alituisen, joka päivä, joka tunti, luonnonvoimaisesti ja joukkomitassa“... sillä „luokkien hävittäminen ei merkitse ainoastaan tilanherrain ja kapitalistien pois ajamista,—sen me suoritimme verrattain helposti,— vaan se merkitsee myöskin **pien-ten tavarantuottajain poistamista**, mutta heitä ei saa ajaa pois, heitä ei saa nujertaa, heidän kanssaan pitää tulla toimeen, heidät voidaan (ja täytyy) muokata uudestaan, kasvattaa uudestaan vain hyvin pitkällisellä, verkkaisella, varovaisella organisatoorisella työllä“ (kts. XXV osa, s. 173 ja 189).

Tämän tähden Lenin sanookin:

„Proletariaatin diktatuuri on uuden luokan kaikkein uhrautuvaisinta ja säälimättömintä sotaa **mahtavampaa** vihollista vastaan, porvaristoa vastaan, jonka vastarinnan sen vallasta syökseminen **kymmenkertaistuttaa**“,

„proletariaatin diktatuuri on sitkeää taistelua, veristä ja vere-töntä, väkivaltaista ja rauhallista, sotilaallista ja taloudellista, kasvatuksellista ja hallinnollista, vanhan yhteiskunnan voimia ja perinteitä vastaan“ (sama, s. 173 ja 190).

Tuskin tarvinnee todistella, että ei ole mitään mahdollisuutta täyttää näitä tehtäviä lyhyessä ajassa, suorittaa kaikkea tätä muutamassa vuodessa. Sen vuoksi proletariaatin diktatuuria, siirtymistä kapita-

lismista kommunismiin, ei saa pitää ohikiitävänä kautena, sarjana „hyvin vallankumouksellisia“ tekoja ja asetuksia, vaan kokonaisena historiallisena ajanjaksona, joka on täynnä kansalaissotia ja ulkoisia yhteentörmäyksiä, sitkeätä järjestämistyötä ja taloudellista rakennustyötä, hyökkäystä ja perääntymistä, voittoja ja tappioita. Tämä historiallinen ajanjakso ei ole välttämätön ainoastaan sosialismin täydellisen voiton edellytysten luomiseksi talouden ja kulttuurin alalla, vaan myöskin mahdollisuuden antamiseksi proletariaatille ensinnäkin kasvaa ja karaistua voimaksi, joka kykenee hallitsemaan maata, ja toiseksi — kasvattaa ja muokata uudelleen pikkuporvarilliset kerrokset sellaiseen suuntaan, joka takaa sosialistisen tuotannon järjestämisen.

„Teidän on“, sanoi Marx työläisille, „kestettävä 15, 20, 50 vuotta kansalaissotaa ja kansainvälisiä taisteluita, ei ainoastaan sitä varten, että muuttaisitte olosuhteet, vaan myöskin sitä varten, että muuttuisitte itse ja tulisitte kykeneviksi poliittiseen valtaan“ (kts. K. Marx ja F. Engels. Teokset, VIII osa, s. 506).

Jatkaen ja kehittäen edelleen Marxin ajatusta Lenin kirjoittaa:

„Proletariaatin diktatuurin aikana on uudestikasvatettava miljoonia talonpoikia ja pikkuisäntiä, satoja tuhansia toimitsijoita, virkamiehiä, porvarillisia intelligenttejä, alistettava heidät kaikki proletaarisen valtion ja proletariaatin johdon alaisiksi, voitettava heidän porvarilliset tottumuksensa ja perinteensä“, samoin kuin on välttämätöntä „...kasvattaa uudelleen... pitkäaikaisessa taistelussa, proletariaatin diktatuurin pohjalla, itse proletaaritkin, jotka eivät vapaudu omista pikkuporvarillisista ennakkoluuloistaan kerralla, eivät ihmeen avulla, eivät jumalanäidin käskystä, eivät tunnuksen, päätöslauselman eikä asetuksen voimalla, vaan ainoastaan pitkäällisessä ja vaikeassa joukkotaistelussa pikkuporvarillista joukkovaikutusta vastaan“ (kts. XXV osa, s. 248 ja 247).

2) **Proletariaatin diktatuuri proletariaatin herruutena porvariston yli.** Edelläsanoitusta jo nähdään, että proletariaatin diktatuuri ei ole pelkkä henkilöiden vaihdos hallituksessa, „kabinetin“ vaihdos t.m.s., missä vanhat taloudelliset ja poliittiset olot jätetään koskemattomiksi. Kaikkien maiden menshevikit ja opportunistit, jotka pelkäävät diktatuuria kuin tulta ja vaihtavat peloissaan diktatuurikäsitteen „vallan valtaamis“-käsitteeseen, tarkoittavat tällä „vallan valtaamisella“ tavallisesti „kabinetin“ vaihdosta, Scheidemannin ja Nosken, Macdonaldin ja Hendersonin kaltaisista miehistä muodostetun uuden ministeristön valtaan astumista. Tuskin kaipaa selitystä se, että näillä ja tämäntapaisilla kabinettien vaihdoksilla ei ole mitään yhteistä proletariaatin diktatuurin kanssa, todellisen proletariaatin todellisen vallanoton kanssa. Kun Macdonaldit ja Scheidemannit ovat vallassa vanhan porvarillisen järjestyksen säilyessä, niin heidän niinsanotut hallituksensa eivät voi olla mitään muuta kuin apukoneisto porvariston käsissä, imperialismin mätähaavoja salaava verho, ase porvariston käsissä sorrettujen ja riistettyjen joukkojen vallankumousliikettä vastaan. Pääoma tarvitsee näitä hallituksia kaihtimena silloin, kun sille on epämukavaa, epäedullista, vaikeata sortaa ja riistää joukkoja ilman kaihdinta. Tällaisten hallitusten syntyminen on tietenkin merkinä siitä, että „heillä siellä“ (s.o. kapitalisteilla), „Shipkalla“, ei kaikki ole rauhallista, mutta tuollaiset hallitukset pysyvät siitä huolimatta pakostakin väriään muuttaneina pääoman hallituksina. Macdonaldin tai Scheidemannin hallituksesta on vallan valtaamiseen proletariaatin käsiin yhtä pitkä matka kuin maasta

taivaaseen. Proletariaatin diktatuuri ei ole hallituksen vaihdos, vaan uusi valtio uusine valtaelimineen keskuksessa ja paikkakunnilla, proletariaatin valtio, joka syntyy vanhan valtion, porvariston valtion raunioille.

Proletariaatin diktatuuri ei synny porvarillisen järjestelmän pohjalla, vaan tätä järjestelmää murskattaessa, porvariston kukistamisen jälkeen, pakoluovutettaessa tilanherrojen ja kapitalistien omaisuutta, yhteiskunnallistettaessa perustuotantovälineitä, proletariaatin väkivaltaisen vallankumouksen kulussa. Proletariaatin diktatuuri on vallankumouksellinen valta, joka nojaa väkivaltaan porvaristoa vastaan.

Valtio on koneisto hallitsevan luokan käsissä sen luokkaviihollisten vastarinnan kukistamiseksi. Tässä suhteessa ei proletariaatin diktatuuri oleellisesti mitenkään eroa jonkun muun luokan diktatuurista, sillä proletaarinen valtio on koneisto porvariston kukistamiseksi. Mutta on eräs oleellinen ero. Se on siinä, että kaikki tähänastiset luokkavaltiot ovat olleet riistävän vähemmistön diktatuuria riistetyn enemmistön yli, kun sen sijaan proletariaatin diktatuuri on riistetyn enemmistön diktatuuria riistävän vähemmistön yli.

Lyhyemmin sanoen: **proletariaatin diktatuuri on lailla rajoittamatonta ja väkivaltaan nojautuvaa proletariaatin herruutta porvariston yli, herruutta, joka nauttii työtätekevien ja riistettyjen joukkojen myötätuntoa ja kannatusta (Lenin. „Valtio ja vallankumous“).**

Tästä seuraa kaksi perusjohtopäätöstä:

Ensimmäinen johtopäätös. Proletariaatin diktatuuri ei voi olla „täyttä“ demokratiaa, demokratiaa kaikille, sekä rikkaille että köyhille, — proletariaatin

diktatuurin „on oltava **uudella tavalla** demokraattinen valtio (proletaareja ja yleensä omistamattomia varten *) ja **uudella tavalla** diktatoorinen (porvaristoa vastaan *)“ (kts. XXI osa, s. 393). Kautskyn ja kumppanien jutut yleisestä tasa-arvoisuudesta, „puhtaasta“ demokraatiasta, „täydellisestä“ demokratiasta j.n.e., ovat sen epäämättömän tosiasian porvarillista peittelemistä, että riistettävien ja riistäjien tasa-arvoisuus on mahdoton. „Puhtaan“ demokratian teoria on työväenluokan huippukerroksen, imperialististen rosvojen kesyttämän ja syöttämän huippukerroksen teoriaa. Tuo teoria on synnytetty peittelemään kapitalismin mätähaavoja, koristelemaan imperialismia ja antamaan sille moraalista voimaa taistelussa riistettyjä joukkoja vastaan. Kapitalismin vallitessa ei riistetyillä ole eikä voi olla todellisia „vapauksia“ jo senkään tähden, että huoneistot, kirjapainot, paperivarastot y.m., jotka ovat välttämättömiä „vapauksien“ nauttimiseksi, ovat riistäjien etuoikeutena. Kapitalismin vallitessa ei ole eikä voi olla riistettyjen joukkojen todellista osallistumista maan hallitsemiseen jo senkään tähden, että kapitalismin vallitessa ei kansa demokraattisimmissakaan oloissa koskaan aseta hallitusta, vaan sen asettavat Rotschildit ja Stinnesit, Rockefellerit ja Morganiit. Kapitalismin vallitessa on demokratia kapitalistista demokratiaa, riistävän vähemmistön demokratiaa, joka perustuu riistetyn enemmistön oikeuksien rajoittamiseen ja on suunnattu tätä enemmistöä vastaan. Vain proletaarisen diktatuurin vallitessa ovat mahdollisia todelliset vapaudet riistetyille ja proletaarien sekä

* Alleviivaus minun. J. St.

talonpoikain todellinen osanotto maan hallitsemiseen. Proletariaatin diktatuurin vallitessa on demokratia **proletaarista** demokratiaa, riistetyn enemmistön demokratiaa, joka perustuu riistävän vähemmistön oikeuksien rajoittamiseen ja on suunnattu tätä vähemmistöä vastaan.

Toinen johtopäätös. Proletariaatin diktatuuri ei voi syntyä porvarillisen yhteiskunnan ja porvarillisen demokratian rauhallisen kehityksen tuloksena,— se voi syntyä vain porvarillisen valtiokoneiston, porvarillisen armeijan, porvarillisen virkakoneiston, porvarillisen poliisin murskaamisen tuloksena.

„Työväenluokka ei voi yksinkertaisesti ottaa haltuunsa valmista valtiokoneistoa ja panna sitä käyntiin omiin tarkoituksiinsa“,— sanovat Marx ja Engels „Kommunistisen puolueen Manifestin“ alkulauseessa.— Proletaarisen vallankumouksen täytyy „...ei siirtää byrokraattis-sotilaallista koneistoa käsistä toisiin, kuten tähän asti, vaan **murskata** se...—tämä on jokaisen todellisen kansanvallankumouksen ennakkoehto mannermaalla“, sanoo Marx kirjeessään Kugelmannille v. 1871²⁹.

Marxin rajoittava sanonta mannermaasta on antanut kaikkien maiden opportunisteille ja menshevikeille aiheen pitää suurta ääntä siitä, että Marx piti siis mahdollisena porvarillisen demokratian rauhallista kehittymistä proletaariseksi demokratiaksi ainakin joissakin Euroopan mantereen ulkopuolella olevissa maissa (Englanti, Amerikka). Marx tosiaan piti sitä mahdollisena, ja hänellä oli perusteet tällaiseen olettamukseen Englantiin ja Amerikkaan nähden viime vuosisadan 70-luvulla, jolloin ei vielä ollut monopolistista kapitalismia, ei ollut imperialismia eikä näissä maissa silloin vielä, niiden kehityksen erikoisten ehtojen

vuoksi, ollut kehittyntä sotilasmahtia ja byrokraatismia. Näin olivat asiat siihen asti kun kehittynt imperialismi ilmestyi. Mutta sitten, 30—40 vuoden kuluttua, kun asiaintila näissä maissa oli perinpohjin muuttunut, kun imperialismi oli kehittynt ja käsitti poikkeuksetta kaikki kapitalistiset maat, kun myöskin Englannissa ja Amerikassa oli syntynyt sotilasmahti ja byrokraatismi, kun Englannin ja Amerikan rauhallisen kehityksen erikoiset edellytykset olivat hävinneet,—niin näihin maihin nähden tehtyjen rajoitusten täytyi hävitä itsestään.

„Nyt“, sanoo Lenin, „vuonna 1917, ensimmäisen imperialistisen suursodan aikana, tämä Marxin tekemä rajoitus katoaa. Sekä Englanti että Amerikka, koko maailman suurimmat ja viimeiset anglosaksilaisen „vapauden“ edustajat siinä mielessä, että niissä ei ollut sotilasmahtia eikä byrokraatismia, ovat nyt luisuneet täydellisesti yleis-eurooppalaiseen, likaiseen, veriseen byrokraattisotilaallisten laitosten suohon, jotka laitokset alistavat kaiken valtaansa, musertavat kaiken painollaan. Nyt on sekä Englannissa että Amerikassa „jokaisen todellisen kansanvallankumouksen ennakkoehtona“ „valmiin“ „valtiokoneen“ (joka niissä on vuosina 1914—17 saatettu „eurooppalaiseen“, yleisimperialistiseen täydellisyyteen) **s ä r k e m i n e n , m u r s k a a m i n e n**“ (kts. XXI osa, s. 395).

Toisin sanoen, laki proletariaatin väkivaltaisesta vallankumouksesta, laki porvarillisen valtiokoneiston särkemisestä sellaisen vallankumouksen ennakkoehtona on maailman imperialististen maiden vallankumouksellisen liikkeen kiertämätön laki.

Tietenkin kaukaisessa tulevaisuudessa, jos proletariaatti voittaa tärkeimmissä kapitalismin maissa ja jos nykyisen kapitalistisen ympäristön tilalle tulee sosialistinen ympäristö, on „rauhallinen“ kehitystie täysin

mahdollinen muutamille kapitalistisille maille, joiden kapitalistit „epäsuotuisan“ kansainvälisen tilanteen pakoittamina katsovat tarkoituksenmukaiseksi tehdä „vapaaehtoisesti“ oleellisia myönnytyksiä proletariaatille. Mutta tämä oletamus koskee vain kaukaista ja mahdollista tulevaisuutta. Lähitulevaisuuteen nähden ei tälle olettamukselle ole mitään, ei yhtään mitään pohjaa.

Siksi Lenin on oikeassa sanoessaan:

„Proletaarinen vallankumous on mahdoton ilman porvarillisen valtiokoneiston väkivaltaista murskaamista ja sen korvaamista uudella“ (kts. XXIII osa, s. 342).

3) Neuvostovalta proletariaatin diktatuurin valtiomuotona. Proletariaatin diktatuurin voitto merkitsee porvariston nujertamista, porvarillisen valtiokoneiston särkemistä, proletaarisen demokratian asettamista porvarillisen demokratian tilalle. Se on selvää. Mutta mitkä ovat ne järjestöt, joiden avulla tämä valtava työ voidaan suorittaa? Että proletariaatin vanhat järjestömuodot, jotka ovat kehittyneet porvarillisen parlamentarismien pohjalla, ovat riittämättömät tähän työhön,—siitä voi tuskin olla epäilystä. Minkälaisia ovat sitten ne proletariaatin uudet järjestömuodot, jotka pystyvät suorittamaan porvarillisen valtiokoneiston haudankaivajan tehtävän, jotka kykenevät ei ainoastaan särkemään tätä koneistoa eikä vain vaihtamaan porvarillista demokratiaa proletaariseen demokratiaan, vaan jotka kykenevät myös tulemaan proletaarisen valtiovallan perustaksi?

Tämä proletariaatin uusi järjestömuoto on Neuvostot.

Missä on Neuvostojen voima vanhoihin järjestömuotoihin verraten?

Siinä, että Neuvostot ovat proletariaatin **kaikkialle ulottuvat** joukkojärjestöt, sillä ne ja vain ne käsittävät poikkeuksetta kaikki työläiset.

Siinä, että Neuvostot ovat **ainoat** joukkojärjestöt, jotka yhdistävät kaikki sorretut ja riistetyt, työläiset ja talonpojat, sotilaat ja matruusit, ja joissa joukkojen taistelun poliittinen johto niiden etujoukon, proletariaatin, taholta on tämän vuoksi kaikkein helpoimmin ja kaikkein täydellisimmin toteutettavissa.

Siinä, että Neuvostot ovat joukkojen vallankumoustaistelun, joukkojen poliittisten esiintymisten, joukkojen kapinan **mahtavimmat elimet**, jotka todella kykenevät murtamaan finanssipääoman ja sen valtiollisten lisäkkeiden kaikkivallan.

Siinä, että Neuvostot ovat itse joukkojen **välittömiä** järjestöjä, siis **kaikkein demokraattisimpia** ja niin muodoin kaikkein arvovaltaisimpia joukkojen järjestöjä, jotka mitä suurimmassa määrässä helpottavat joukkojen osanottoa uuden valtion järjestämiseen ja hallitsemiseen, ja jotka mitä suurimmassa määrässä päästävät oikeuksiinsa joukkojen vallankumouksellisen energian, aloitteellisuuden ja luovat kyvyt taistelussa vanhan järjestyksen murskaamiseksi, taistelussa uuden, proletaarisen järjestyksen puolesta.

Neuvostovalta on paikallisten Neuvostojen yhtyminen ja muodostuminen yhdeksi yhteiseksi valtiojärjestöksi, proletariaatin, sorrettujen ja riistettyjen joukkojen etujoukon ja hallitsevan luokan valtiojärjestöksi,— yhtyminen Neuvostojen Tasavallaksi.

Neuvostovallan olemus on siinä, että juuri niiden luokkien joukkoluontoisimmat ja vallankumouksellisimmat järjestöt, joita kapitalistit ja tilanherrat sortivat, ovat nyt „koko valtiovallan, koko valtiokoneiston vakituinen ja ainoa perusta“, että „juuri ne joukot, jotka kaikkein demokraattisimmissakin porvarillisissa tasavalloissa“, vaikka lain mukaan ovatkin olleet tasarvoisia, on „todellisuudessa tuhansin keinoin ja verukkein syrjäytetty osallistumisesta poliittiseen elämään ja demokraattisten oikeuksien ja vapauksien nauttimisesta, vedetään nyt osallistumaan vakituisesti, ehdottomasti sekä samalla ratkaisevasti demokraattiseen valtion hallitsemiseen“* (kts. Lenin, XXIV osa, s. 13).

Tämän tähden Neuvostovalta on valtiojärjestön uusi muoto, joka periaatteellisesti eroaa vanhasta, porvarillis-demokraattisesta ja parlamentaarisesta muodosta, uusi valtiotyyppi, joka ei ole sopeutettu työtä-tekevien joukkojen riistämisen- ja sortamistehtäviin, vaan niiden kaikesta sorrosta ja riistosta täydellisen vapauttamisen tehtäviin, proletariaatin diktatuurin tehtäviin.

Lenin on oikeassa sanoessaan, että Neuvostovallan ilmestyessä päättyi „porvarillis-demokraattisen parlamentarismen aikakausi, alkoi maailmanhistorian uusi luku: proletariaatin diktatuurin aikakausi“.

Mitkä ovat Neuvostovallan luonteenomaiset piirteet?

Neuvostovalta on joukkoluontoisin ja demokraattisin valtiojärjestö kaikista luokkien olemassaolon aikana mahdollisista valtiojärjestöistä, sillä ollen työläisten ja riistettyjen talonpoikien liiton ja yhteistoiminnan

* Alleviivaus kaikkialla minun. J. St.

areena taistelussa riistäjiä vastaan ja nojautuen työsään tähän liittoon ja tähän yhteistoimintaan, se on siten väestön enemmistön valtaa vähemmistön yli, tämän enemmistön valtio, sen diktatuurin ilmaus.

Neuvostovalta on kansainvälisin luokkayhteiskunnan kaikista valtiojärjestöistä, sillä hävittäessään kaikkinaisen kansallisen sorron ja nojatessaan eri kansallisuuksien työtätekevien joukkojen yhteistoimintaan, se helpottaa siten näiden joukkojen yhtymistä yhdeksi valtioliitoksi.

Neuvostovalta, itse sen rakenne, helpottaa sorrettujen ja riistettyjen joukkojen johtamista näiden joukkojen etujoukon taholta, proletariaatin taholta, joka on Neuvostojen kiintein ja tietoisin ydinjoukko.

„Kaikkien vallankumousten ja kaikkien sorrettujen luokkien liikkeiden kokemus, sosialistisen maailmanliikkeen kokemus opettaa meille“, sanoo Lenin, „että ainoastaan proletariaatti kykenee liittämään yhteen työtätekevän ja riistetyn väestön hajanaiset ja takapajuiset kerrokset ja johtamaan niitä“ (kts. XXIV osa, s. 14). Asia on niin, että Neuvostovallan rakenne helpottaa tämän kokemuksen antamien opetusten toteuttamista.

Yhdistäen lakiasäättävän ja toimeenpanevan vallan yhtenäisessä valtiojärjestössä ja asettaen alueellisten vaalipiirien tilalle tuotannolliset yksiköt, tehtaat, — Neuvostovalta asettaa työläiset ja yleensä työtätekevät joukot välittömästi valtion hallintokoneiston yhteyteen, opettaa ne hallitsemaan maata.

Vain Neuvostovalta voi vapauttaa armeijan porvariston käskyvallasta ja muuttaa sen kansan sortamisvälineestä, jollainen se on porvarillisen järjestelmän

aikana, kansan vapauttamisvälineeksi sekä oman että vieraan porvariston ikeestä.

„Vain neuvostovaltiojärjestö voi todella lyödä kerralla maahan ja lopullisesti murskata vanhan, s. o. porvarillisen virkamies- ja tuomiokoneiston“ (sama).

Vain neuvostovaltiomuoto, joka vetää työtätekevien ja riistettyjen joukkojärjestöt vakinaiseen ja ehdottomaan osanottoon valtion hallintaan, pystyy valmistamaan sitä valtiovallan kuolemista, mikä on yksi tulevan valtiottoman, kommunistisen yhteiskunnan perusaineksia.

Neuvostojen Tasavalta on niinmuodoin se etsitty ja vihdoinkin löydetty poliittinen muoto, jonka puitteissa proletariaatin taloudellinen vapauttaminen, sosialismin täydellinen voitto on toteutettavissa.

Pariisin Kommuuni oli tämän muodon itu. Neuvostovalta on sen kehittämistä ja täydelliseksi tekemistä.

Tämän vuoksi Lenin sanoo:

„Työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostojen tasavalta ei ole ainoastaan demokraattisten laitosten korkeamman-tyyppinen muoto., vaan myös ainoa* muoto, joka kykenee takaamaan mahdollisimman kivuttoman siirtymisen sosialismiin“ (kts. XXII osa, s. 131).

V

TALONPOIKAISKYSYMYS

Tästä aineesta otan käsiteltäväkseni neljä kysymystä:

a) kysymyksen asetus;

* Alleviivaus minun. J. St.

b) talonpoikaisto porvarillis-demokraattisen vallankumouksen aikana;

c) talonpoikaisto proletaarisen vallankumouksen aikana;

d) talonpoikaisto Neuvostovallan lujittumisen jälkeen.

1) **Kysymyksen asetus.** Jotkut luulevat, että peruskysymys leninismissä on talonpoikaiskysymys, että leninisin lähtökohtana on kysymys talonpoikaistosta, sen merkityksestä, sen ominaispainosta. Se on kokonaan väärin. Leninisin peruskysymys, sen lähtökohta ei ole talonpoikaiskysymys, vaan kysymys proletariaatin diktatuurista, sen valloittamisen ehdoista, sen lujittamisen ehdoista. Talonpoikaiskysymys, kysymyksenä proletariaatin liittolaisesta sen taistelussa vallasta, on johdannainen kysymys.

Tämä seikka ei kuitenkaan hituistakaan vähennä sitä suurta, päivänpolttavaa merkitystä, mikä talonpoikaiskysymyksellä epäilemättä on proletaariselle vallankumoukselle. Tunnettua on, että talonpoikaiskysymyksen perusteellinen käsittely venäläisten marxilaisten keskuudessa alkoi juuri ensimmäisen vallankumouksen (v. 1905) kynnyksellä, jolloin kysymys tsarismien kukistamisesta ja proletariaatin hegemonian toteuttamisesta nousi puolueen eteen kaikessa laajuudessaan ja kysymys proletariaatin liittolaisesta edessä olevassa porvarillisessa vallankumouksessa tuli päivänpolttavaksi. Niinikään on tunnettua, että talonpoikaiskysymys Venäjällä sai vieläkin ajankohtaisemman luonteen proletaarisen vallankumouksen aikana, jolloin kysymys proletariaatin diktatuurista, sen valloittamisesta ja säilyttämisestä johti kysymyk-

seen proletariaatin liittolaisista edessä olevassa proletarisessa vallankumouksessa. Se on ymmärrettävääkin: sitä, joka on menossa ja valmistautumassa vallanottoon, ei voi olla kiinnostamatta kysymys todellisista liittolaisistaan.

Tässä mielessä on talonpoikaiskysymys osa proletariaatin diktatuuria koskevaa yleistä kysymystä ja sellaisena se on leninismin polttavimpia kysymyksiä.

II Internationalen puolueiden välinpitämätöntä, jopa suorastaan kielteistäkin suhtautumista talonpoikaiskysymykseen eivät selitä yksistään kehityksen erikoiset ehdot Lännessä. Sen selittää ennen kaikkea se, että nuo puolueet eivät usko proletariaatin diktatuuriin, pelkäävät vallankumousta eivätkä aiokaan johtaa proletariaattia valtaan; ja sitä, joka pelkää vallankumousta ja joka ei aio johtaa proletaareja valtaan, ei voi kiinnostaa kysymys proletariaatin liittolaisista vallankumouksessa,— sille kysymys liittolaisista on yhdentekevä, ei ole ajankohtainen. II Internationalen sankarien ivallista suhtautumista talonpoikaiskysymykseen pidetään heidän keskuudessaan hyvin tapoihin kuuluvana, „oikean“ marxilaisuuden tunnusmerkkinä. Itse asiassa siinä ei ole hituistakaan marxilaisuutta, sillä välinpitämätön suhtautuminen niin tärkeään kysymykseen kuin talonpoikaiskysymykseen proletarisen vallankumouksen kynnyksellä on proletariaatin diktatuurin kieltämisen toinen puoli, marxilaisuuden suoranaisen kavaltamisen ilmeinen tunnusmerkki.

Kysymys on siitä, onko ne vallankumoukselliset mahdollisuudet, jotka piilevät talonpoikaiston syvissä riveissä, sen määrättyjen elämänehtojen vuoksi, jo

ammennettu pohjiaan myöten vai eikö, ja ellei niitä ole ammennettu pohjiaan myöten, niin onko toivoa, perustetta näiden mahdollisuuksien käyttämiseen proletaarisen vallankumouksen hyväksi, talonpoikaiston, sen riistetyn enemmistön muuttamiseen porvariston reservistä, jona se on ollut Lännen porvarillisten vallankumousten aikana ja jona se on nytkin,—proletariaatin reserviksi, sen liittolaiseksi?

Leninismi vastaa tähän kysymykseen myönteisesti, siinä mielessä, että se myöntää talonpoikaiston enemmistön riveissä olevan vallankumouksellisia voimia ja että niitä voidaan käyttää proletariaatin diktatuurin hyväksi.

Venäjän kolmen vallankumouksen historia vahvistaa leninismin johtopäätökset tässä suhteessa täysin oikeiksi.

Tästä seuraa se käytännöllinen johtopäätös, että on kannatettava talonpoikaiston työtätekeviä joukkoja niiden taistellessa orjuutusta ja riistoa vastaan, niiden taistellessa vapautuakseen sorrosta ja kurjuudesta. Tämä ei tietenkään merkitse sitä, että proletariaatin on kannatettava **kaikenlaista** talonpoikaissiikettä. Tässä on puhe talonpoikaiston sellaisen liikkeen ja sellaisen taistelun kannattamisesta, joka suoranaisesti tai välillisesti helpottaa proletariaatin vapautusliikettä, tavalla tai toisella tuo vettä proletaarisen vallankumouksen myllyyn ja edistää talonpoikaiston muuttamista työväenluokan reserviksi ja liittolaiseksi.

2) **Talonpoikaisto porvarillis-demokraattisen vallankumouksen aikana.** Tämä kausi käsittää Venäjän ensimmäisen vallankumouksen (v. 1905) ja toisen vallankumouksen (helmikuu v. 1917) sekä niiden

välisen ajan. Tämän ajan luonteenomainen piirre on talonpoikaiston vapautuminen liberaalisen porvariston vaikutuksesta, talonpoikaiston loittoneminen kadeteista, talonpoikaiston **kääntyminen** proletariaatin puolelle, bolshevikkien puolueen puolelle. Tämän kauden historia on kadettien (liberaalisen porvariston) ja bolshevikkien (proletariaatin) talonpoikaistosta käymän taistelun historiaa. Tämän taistelun kohtalon ratkaisi duumain kausi, sillä neljän duuman kausi oli talonpoikaistolle havainto-opetusta, joka todisti päivän selvästi talonpojille, että he eivät saa kadeteilta maata eikä vapautta, että tsaari on täydelleen tilanherrain puolella ja kadetit taas kannattavat tsaaria, että ainoa voima, jonka apuun voidaan luottaa,— on kaupunkien työväki, proletariaatti. Imperialistinen sota vain vahvisti duumakauden opetuksen tekemällä täydelliseksi talonpoikaiston luopumisen porvaristosta, tekemällä täydelliseksi liberaalisen porvariston eristämisen, sillä sotavuodet osoittivat kokonaan turhiksi ja pettäviksi toiveet saada rauha tsaarilta ja sen porvarillisilta liittolaisilta. Ilman duumakauden havainto-opetusta olisi proletariaatin hegemonia ollut mahdoton.

Näin muodostui työväen ja talonpoikain liitto porvarillis-demokraattisessa vallankumouksessa. Näin muodostui proletariaatin hegemonia (johto) yhteisessä taistelussa tsarismiin kukistamiseksi, hegemonia, joka vei helmikuun vallankumoukseen v. 1917.

Lännen (Englannin, Ranskan, Saksan, Itävallan) porvarilliset vallankumoukset kulkivat, kuten tunnettua, toista tietä. Siellä hegemonia vallankumouksessa kuului liberaaliselle porvaristolle eikä proletariaatille, joka heikkoutensa vuoksi ei ollut eikä voinut olla

itsenäinen poliittinen voima. Siellä talonpoikaisto sai vapautuksen maaorjuudesta porvaristolta eikä proletariaatilta, sillä proletariaatti oli vähälukuinen ja järjestymätön. Siellä talonpoikaisto taisteli vanhaa järjestelmää vastaan yhdessä liberaalisen porvariston kanssa. Siellä talonpoikaisto muodosti porvariston reservin. Siellä vallankumous tämän takia johti porvariston poliittisen merkityksen valtavaan lisääntymiseen.

Venäjällä sitävastoin porvarillinen vallankumous antoi suorastaan päinvastaiset tulokset. Venäjällä vallankumous ei johtanut porvariston voimistumiseen, vaan heikentymiseen poliittisena voimana, ei sen poliittisten reservien lisääntymiseen, vaan sen perusreservin, talonpoikaiston menetykseen. Porvarillinen vallankumous Venäjällä ei nostanut etusijalle liberaalista porvaristoa, vaan vallankumouksellisen proletariaatin, liittäen sen ympärille monimiljoonaisen talonpoikaiston.

Tämä selittääkin muun muassa sen tosiasian, että porvarillinen vallankumous Venäjällä muuttui kasvaessaan proletaariseksi vallankumoukseksi verrattain lyhyessä ajassa. Proletariaatin hegemonia oli itu ja siirtymisaste proletariaatin diktatuuriin.

Miten on selitettävissä tämä Venäjän vallankumouksen erikoisilmiö, jolla ei ole esikuvaa Lännen porvarillisten vallankumousten historiassa? Mistä tuli tämä erikoisuus?

Se on selitettävissä sillä, että porvarillinen vallankumous Venäjällä tapahtui kehittyneemmissä luokkataisteluoiloissa kuin Lännessä, että Venäjän proletariaatti oli jo siihen mennessä ehtinyt muuttua itsenäiseksi poliittiseksi voimaksi, kun taas liberaali-

nen porvaristo, joka oli pelästynyt proletariaatin vallankumouksellisuutta, oli kadottanut kaiken vallankumouksellisuutta muistuttavankin (varsinkin v. 1905 opetusten jälkeen) ja tehnyt käännöksen liittoon tsaarin ja tilanherrojen kanssa vallankumousta vastaan, työläisiä ja talonpoikia vastaan.

On kiinnitettävä huomiota seuraaviin seikkoihin, jotka aiheuttivat Venäjän porvarillisen vallankumouksen omalaatuisuuden:

a) Venäjän teollisuuden ennenkuulumaton keskitys vallankumouksen edellä. Tunnettua esimerkiksi on, että sellaisissa tuotantolaitoksissa, joissa työläismäärä nousi yli 500, työskenteli Venäjällä 54 prosenttia kaikista työläisistä, kun sensijaan niin kehittyneessä maassa kuin Pohjois-Amerikassa työskenteli samansuuruisissa tuotantolaitoksissa vain 33 prosenttia kaikista työläisistä. Ei tarvitse todistella, että jo yksin tämä seikka, kun samalla oli olemassa sellainen vallankumouksellinen puolue kuin bolshevikkien puolue, teki Venäjän työväenluokasta mitä suurimman voiman maan poliittisessa elämässä.

b) Räikeät riistämismuodot tuotantolaitoksissa ynnä tsaarin santarmihurttain sietämätön poliisikomento,— seikka, joka muutti työläisten jokaisen suuren lakon valtavaksi poliittiseksi teoksi ja karaisi työväenluokkaa, tätä loppuun saakka vallankumouksellista voimaa.

c) Venäjän porvariston poliittinen selkärangattomuus, joka v. 1905 vallankumouksen jälkeen muuttui tsarismien mielistelyksi ja suoranaiseksi vastavallankumouksellisuudeksi, mitä ei selitä yksistään Venäjän proletariaatin vallankumouksellisuus, joka työnsi Venäjän porvariston tsarismien syliin, vaan myös tämän

porvariston suoranainen riippuvaisuus valtion tilauksista.

d) Mitä räikeimmät ja sietämättömimmät maaorjuuden jätteet maaseudulla ja niiden täydennyksenä tilanherran kaikkivalta,—seikka, joka heitti talonpoikaiston vallankumouksen syliin.

e) Tsarismi, joka tukahdutti kaiken sen, mikä oli elävää, ja jonka mielivalta teki kapitalistin ja tilanherran ikeen kaksinverroin raskaammaksi,—seikka, joka yhdisti työläisten ja talonpoikain taistelun yhte-näiseksi vallankumoukselliseksi vyöryksi.

f) Imperialistinen sota, joka yhdisti kaikki nämä Venäjän poliittisen elämän ristiriidat syväksi vallankumoukselliseksi kriisiksi ja antoi vallankumoukselle uskomattoman suuren rynnistysvoiman.

Minne oli talonpoikaiston käännäyttävä näissä oloissa? Keneltä sen oli etsittävä apua tilanherrojen kaikkivaltaa vastaan, tsaarin mielivaltaa vastaan, tuhoisaa sotaa vastaan, joka vei talonpoikaiston talouden häviöön? Liberaaliselta porvaristoltako? Mutta sehän oli vihollinen,—siitä oli todistuksena kaikkien neljän duuman monivuotinen kokemus. Eserriltäkö? Eserrät olivat luonnollisestikin „parempia“ kuin kadetit ja heidän ohjelmansakin oli „laatuunkäypä“, melkeinpä talonpoikainen, mutta mitä voivat eserrät antaa, kun he aikoivat nojata vain talonpoikiin ja kun he olivat heikkoja kaupungissa, josta vihollinen ennen kaikkea ammensi voimansa? Missä oli se uusi voima, jota ei pidätä mikään, ei maalla eikä kaupungeissa, joka astuu rohkeasti ensi riveihin taistelemaan tsaaria ja tilanherroja vastaan, ja joka auttaa talonpoikaistoa vapautumaan orjuutuksesta, maattomuudesta, sorrosta ja

sodasta? Oliko Venäjällä yleensä sellaista voimaa? Oli. Se oli Venäjän proletariaatti, joka jo vuonna 1905 oli näyttänyt voimansa, kykynsä taistella loppuun asti, rohkeutensa ja vallankumouksellisuutensa.

Joka tapauksessa ei toista sellaista voimaa ollut eikä sitä voitu mistään ottaa.

Sentähden tuli talonpoikaistolle, kun se irtautui kadeteista ja tuli eserrien luo, samalla välttämättömäksi alistua sellaisen rohkean vallankumouksen johtajan ohjattavaksi kuin Venäjän proletariaatti oli.

Nämä olivat ne seikat, jotka aiheuttivat Venäjän porvarillisen vallankumouksen omalaatuisuuden.

3) **Talonpoikaisto proletaarisen vallankumouksen aikana.** Tämä kausi käsittää ajan helmikuun vallankumouksesta (v. 1917) Lokakuun vallankumoukseen (v. 1917). Tämä kausi on verrattain lyhyt, kaikkiaan vain kahdeksan kuukautta, — mutta nämä kahdeksan kuukautta voidaan joukkojen poliittiseen valistukseen ja vallankumoukselliseen kasvatukseen nähden hyvin rinnastaa kokonaisuin vuosikymmeniin tavallisen perustuslaillisen kehityksen aikaa, sillä ne ovat kahdeksan **vallankumouskuukautta**. Tämän ajanjakson luonteenomainen piirre on talonpoikaiston jatkuva vallankumouksellistuminen, sen pettyminen eseriin nähden, talonpoikaiston **loittoneminen** eserristä, sen uusi **käännös välitöntä** proletariaatin ympärille **liittymistä** kohti, koska proletariaatti oli ainoa loppuun asti vallankumouksellinen voima, joka kykeni johtamaan maan rauhaan. Tämän kauden historia on sen taistelun historiaa, jota eserrät (pikkuporvarillinen demokratia) ja bolshevikit (proletaarinen demokratia) kävivät talonpoikaistosta, sen enemmistön valtaamisesta puolelleen.

Tämän taistelun kohtalon ratkaisivat kokoomushallituksen kausi, Kerenskin aika, eserrien ja menshevikkien kieltäytyminen tilanherrojen maan pakkoluovutuksesta, eserrien ja menshevikkien taistelu sodan jatkamisen puolesta, kesäkuun hyökkäys rintamalla, kuolemanrangaistuksen käytäntöönotto sotilaihin nähden ja Kornilovin kapina.

Kun aikaisemmin, edellisellä kaudella, vallankumouksen pääkysymyksenä oli ollut tsaarin ja tilanherrojen vallan kukistaminen, niin nyt, helmikuun vallankumouksen jälkeisellä kaudella, jolloin tsaaria ei enää ollut, jolloin loppumaton sota oli vienyt maan talouden hunningolle ja saattanut talonpoikaiston täyteen häviöön, — nyt vallankumouksen pääkysymykseksi tuli kysymys sodan lopettamisesta. Painopiste siirtyi puhtaasti sisäisistä kysymyksistä selvästi peruskysymykseen — kysymykseen sodasta. „Sota on lopetettava“, „irti sodasta“ — se oli koko uupuneen maan ja ennen kaikkea talonpoikaiston yleinen huuto.

Mutta sodasta irtipääsemiseksi oli syöstävä vallasta Väliaikainen hallitus, kukistettava porvariston valta, kukistettava eserrien ja menshevikkien valta, sillä he ja vain he pitkittivät sotaa „voittoisaan loppuun“. Muuta ulospääsytietä sodasta kuin porvariston kukistaminen ei käytännössä ollut.

Se oli uusi vallankumous, proletaarinen vallankumous, sillä se syöksi vallasta imperialistisen porvariston viimeisen, äärimmäisen vasemmistoryhmän, eserrien ja menshevikkien puolueen, luodakseen uuden, proletaarisen vallan, Neuvostojen vallan, asettaakseen valtaan vallankumouksellisen proletariaatin puolueen, bolshevikkien puolueen, joka kävi vallankumouksel-

lista taistelua imperialistista sotaa vastaan demokraattisen rauhan puolesta. Talonpoikaiston enemmistö kannatti työläisten taistelua rauhan puolesta, Neuvostojen vallan puolesta.

Muuta ulospääsyä ei talonpoikaistolla ollut. Muuta ulospääsyä ei voinutkaan olla.

Kerenskin aika oli näin ollen mitä suuremmoisinta havainto-opetusta talonpoikaiston työtätekeville joukoille, sillä se osoitti silmännähtävästi, että kun eserrät ja menshevikit ovat vallassa, ei maa pääse irti sodasta eivätkä talonpojat saa maata eikä vapautta, että menshevikit ja eserrät eroavat kadeteista vain makeissa puheissaan ja valheellisissa lupauksissaan, mutta tosiasiallisesti harjoittavat samaa imperialistista kadettipolitiikkaa, ja että ainoa valta, joka kykenee viemään maan oikealle tolalle, voi olla vain Neuvostojen valta. Sodan pitkittyminen vain vahvisti tämän opetuksen oikeaksi, kannusti vallankumousta ja ajoi talonpoikain ja sotilaiden miljoonajoukot suoranaisesti liittymään proletaarisen vallankumouksen ympärille. Eserräin ja menshevikkien eristäminen tuli eittämättömäksi tosiasiaksi. Ilman kokoomushallituskauden havainto-opetusta olisi proletariaatin diktatuuri ollut mahdoton.

Tällaisia olivat ne seikat, jotka helpottivat porvarillisen vallankumouksen muuttumisprosessia proletaariseksi vallankumoukseksi.

Näin muodostui proletariaatin diktatuuri Venäjällä.

4) **Talonpoikaisto Neuvostovallan lujittamisen jälkeen.** Kun aikaisemmin, vallankumouksen ensimmäisellä kaudella, oli pääasiassa ollut kysymys tsaarinvallan kukistamisesta, ja sitten, helmikuun vallankumouksen

jälkeen, ennen kaikkea ulospääsystä imperialistisesta sodasta porvariston kukistamisen kautta, niin nyt, kun kansalaissota oli loppunut ja Neuvostovalta lujittunut, — tulivat etualalle taloudellisen rakennustyön kysymykset. Oli voimistutettava ja kehitettävä kansallistettua teollisuutta; sitä varten oli teollisuus saatettava yhteyteen talonpoikaistalouden kanssa valtion säännöstelemän kaupan välityksellä; elintarvikeyljäämien luovutusvelvollisuus oli korvattava elintarvikeverolla, jotta sitten elintarvikeveron määriä vähitellen pienentäen otettaisiin käytäntöön teollisuustuotteiden vaihto talonpoikaistalouden tuotteisiin; oli elvytettävä kauppaa ja kehitettävä osuustoimintaa, vetäen osuustoimintaan miljoonat talonpojat, — näin hahmoitteli Lenin taloudellisen rakennustyön lähimmät tehtävät sosialistisen talouden perustuksen laskemisen alalla.

Sanotaan, että tämä tehtävä voi käydä ylivoimaiseksi sellaiselle talonpoikaismaalle kuin Venäjä. Jotkut epäilijät sanovat jopa sellaistaikin, että se on pelkkää utopiaa, mahdotonta toteuttaa, sillä talonpojat ovat talonpoikia, — he ovat pikkutuottajia eikä heitä sen vuoksi voida käyttää sosialistisen tuotannon perustuksen luomiseen.

Mutta epäilijät erehtyvät, sillä he eivät ota huomioon eräitä seikkoja, joilla tässä tapauksessa on ratkaiseva merkitys. Tarkastakaamme tärkeimpiä niistä.

Ensiksi. Neuvostoliiton talonpoikaista ei saa sekoittaa Lännen talonpoikaistoon. Kolmen vallankumouksen koulun käynyt talonpoikaisto, joka on taistellut tsaaria ja porvariston valtaa vastaan yhdessä proletariaatin kanssa ja proletariaatin johtamana, talonpoikaisto, joka on saanut maan ja rauhan prole-

taariselta vallankumoukselta ja josta tämän vuoksi on tullut proletariaatin reservi, — tämä talonpoikaisto eroaa pakostakin sellaisesta talonpoikaistosta, joka porvarillisen vallankumouksen aikana on taistellut liberaalisen porvariston johdolla, saanut maan tältä porvaristolta ja tullut sen vuoksi porvariston reserviksi. Tuskin kaipaa todistelua, että neuvostotalonpoikaiston, joka on tottunut antamaan arvoa poliittiselle ystäväyydelle ja poliittiselle yhteistoiminnalle proletariaatin kanssa ja joka saa vapaudestaan kiittää juuri tätä ystävyyttä ja tätä yhteistoimintaa, — että tämän talonpoikaiston täytyy muodostaa erittäin suotuisa aines taloudelliselle yhteistyölle proletariaatin kanssa.

Engels on sanonut, että „poliittisen vallan valloittaminen sosialistisen puolueen käsiin on tullut läheisen tulevaisuuden asiaksi“ ja että „voidakseen sen valloittaa on tämän puolueen ensin mentävä kaupungista maalle ja tultava maaseudulla voimakkaaksi“ (kts. Engelsin „Talonpoikaiskysymys“, vuoden 1922 painos³⁰). Hän kirjoitti näin viime vuosisadan 90-luvulla, tarkoittaen länsimaista talonpoikaistoa. Tarvitseeko todistella, että venäläiset kommunistit, jotka tässä suhteessa ovat suorittaneet valtavan työn kolmen vallankumouksen aikana, ovat jo ehtineet hankkia maaseudulla sellaisen vaikutusvallan ja sellaisen kannatuksen, jollaista länsimaiset toverimme eivät uskalla uneksiakaan? Miten voidaan kieltää, että tämä seikka ei voi olla perinpohjin helpottamatta taloudellisen yhteistoiminnan järjestämistä Venäjän työväenluokan ja talonpoikaiston välillä?

Epäilijät hokevat pikkutalonpoikain olevan tekijän, joka on yhteensoveltumaton sosialistisen rakennustyön

kanssa. Mutta kuulkaapa, mitä Engels sanoo Lännen pikkutalonpojista:

„Me olemme päättäväisesti pientalonpojan puolella; me tulemme tekemään kaiken, mikä on suinkin mahdollista, tehdäksemme hänen osansa siedettävämmäksi, helpottaaksemme hänen siirtymistään yhteistalouteen, jos hän on siihen valmis, ja antaaksemme hänelle, jos hän ei voi vielä tehdä tätä päätöstä, enemmän miettimisaikaa maatilkullaan. Näin emme menettele ainoastaan sentähden, että pidämme itsenäisesti työskentelevän pientalonpojan siirtymistä meidän puolellemme mahdollisena, vaan myöskin välittömän puolue-edun tähden. Mitä suurempi on niiden talonpoikain luku, joiden todellisen suistumisen proletariaattiin saamme ehkäistyksi ja jotka voimme voittaa puolellemme jo talonpoikina, sitä nopeammin ja helpommin tapahtuu yhteiskunnan uudistaminen. Meille ei olisi eduksi lykätä tätä uudistamista siihen asti, kunnes kapitalistinen tuotanto on kaikkialla kehittynyt äärimmilleen, kunnes viimeinenkin pikkukäsityöläinen ja viimeinenkin pikkutalonpoika sortuisi kapitalistisen suurtuotannon uhrina. Aineelliset uhraukset, joita tässä tarkoituksessa on talonpoikaiston hyväksi yhteiskunnallisista varoista tehtävä, voivat kapitalistisen talouden kannalta näyttää hukkaan heitetyiltä rahoilta, mutta ne ovat kuitenkin erinomaista pääoman sijoitusta, sillä ne antavat ehkä kymmenkertaisen säästön koko yhteiskunnallisen uudestijärjestämisen kuluissa. Tässä mielessä voimme siis olla hyvin anteliaita talonpoikien suhteen“ (sama).

Näin sanoi Engels tarkoittaen länsimaiden talonpoikaistoa. Mutta eikö ole selvää, että sitä, mistä Engels puhui, ei missään voida toteuttaa niin helposti ja täydellisesti kuin proletariaatin diktatuurin maassa? Eikö ole selvää, että vain Neuvosto-Venäjällä voidaan jo nyt heti ja täydelleen toteuttaa „itsenäisesti työskentelevän pientalonpojan siirtyminen meidän puolellemme“ ja suorittaa tähän välttämättömät „aineelliset uhraukset“ sekä osoittaa tähän tarvittavaa „anteliaisuutta talonpoikien suhteen“, ja että näitä ynnä muita

samanlaisia toimenpiteitä talonpoikain hyväksi jo toteutetaan Venäjällä? Miten voidaan kieltää, että tämän seikan vuorostaan täytyy helpottaa ja edistää Neuvostomaan taloudellista rakennustyötä?

Toiseksi. Venäjän maataloutta ei saa sekoittaa Lännen maatalouteen. Siellä maatalous kehittyy kapitalismin tavallista uraa, talonpoikaiston syvän luokkakajakautumisen oloissa, minkä toisena kohtiona ovat suuret maatilat ja yksityiskapitalistiset suurtilat, toisena — pauperismi, kurjuus ja palkkaorjuus. Siellä on hajoaminen ja rappeutuminen näinollen täysin luonnollista. Niin ei ole Venäjällä. Meillä ei maatalouden kehitys voi mennä tälle tielle jo senkään tähden, että Neuvostovallan olemassaolo ja tärkeimpien tuotantovälineiden kansallistaminen estää tuollaisen kehityksen. Venäjällä täytyy maatalouden kehityksen kulkea toista tietä, miljoonain pienten ja keskivarakaiden talonpoikain osuustoiminnan tietä, kehittämällä maaseudulla joukkoluontoista osuustoimintaa, jota valtio tukee edullisilla luottoehdoilla. Lenin on kirjoituksissaan osuustoiminnasta oikein osoittanut, että maatalouden kehitys meillä on kulkeva uutta tietä, siten että talonpoikaiston enemmistö vedetään osuustoiminnan avulla sosialistiseen rakennustyöhön, siten että vähitellen juurrutetaan kollektivismiin periaatteita maatalouteen, ensin maataloustuotteiden myynnin alalla, ja sitten — tuotannon alalla.

Tässä suhteessa ovat erikoisen mielenkiintoisia eräät uudet ilmiöt maataloudellisen osuustoiminnan alalla maaseudulla. On tunnettua, että Yleisvenäläisen maatalousosuuskuntien liiton³¹ sisälle on syntynyt uusia suuria järjestöjä maatalousaloittain, pellavan, perunan,

voin y.m. aloilla, ja näillä järjestöillä on suuri tulevaisuus. Niistä esimerkiksi Pellavakeskus yhdistää kokonaisen verkoston pellavaa viljelevien talonpoikien tuotanto-osuuskuntia. Pellavakeskus hankkii talonpojille siemeniä ja tuotantovälineitä, ostaa sitten samoilta talonpojilta koko pellavatuotannon, myy sen joukko-omitassa markkinoilla; takaa talonpojille osan voitosta ja yhdistää siten talonpoikaistalouden Yleisvenäläisen maatalousosuuskuntien liiton välityksellä valtion teollisuuteen. Mikä nimi on annettava tällaiselle tuotannon järjestämismuodolle? Se on mielestäni valtiososialistisen suurtuotannon kotituotanto-järjestelmää maatalouden alalla. Puhun tässä valtiososialistisen tuotannon kotituotanto-järjestelmästä, samoin kuin puhutaan kapitalismin kotituotanto-järjestelmästä esimerkiksi kangastavarain tuotannossa, missä käsityöläiset, saaden kapitalistilta raaka-aineet ja työvälineet ja luovuttaen hänelle koko tuotantonsa, olivat tosiasiasa kotona työskenteleviä puoliksi palkkatyöläisiä. Tämä on yksi monista seikoista, joista näkyy, mitä tietä maatalouden kehitys meillä on kulkeva. En kajoa tässä muihin samantapaisiin esimerkkeihin maatalouden muilta aloilta.

Tuskinpa tarvinnee todistella, että talonpoikaiston valtava enemmistö mielellään astuu tälle uudelle kehitystielle, hylkää yksityiskapitalististen suurtilojen ja palkkaorjuuden tien, kurjuuden ja häviöönjoutumisen tien.

Lenin sanoo maataloutemme kehityksen teistä:

„Valtion valta kaikkien suurten tuotantovälineiden yli, valtiolta proletariaatin käsissä, tämän proletariaatin liitto monien miljoonain pienten ja pienimpien talonpoikain kanssa, tämän pro-

letariaatin johdon turvaaminen talonpoikaistoon nähden j.n.e. — eikö siinä ole kaikki, mitä tarvitaan, jotta osuustoiminnasta, pelkästään osuustoiminnasta, jota me ennen k. htelimme yliolkai-
sesti, kuten kaupusteluhommaa ainakin, ja jota meillä on määrä-
tyssä suhteessa oikeus kohdella samalla tavalla nyt, uuden
talouspolitiikan aikana, eikö siinä ole kaikki, mikä on välttämä-
töntä täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamista varten?
Se ei vielä ole sosialistisen yhteiskunnan rakentamista, mutta
siinä on kaikki, mikä on välttämätöntä ja riittävää tätä rakenta-
mistä varten“ (kts. XXVII osa, s. 392).

Puhuessaan edelleen siitä, että on välttämätöntä antaa rahallista ja muuta tukea osuustoiminnalle, „väestön organisation uudelle periaatteelle“ ja uudelle „yhteiskuntajärjestelmälle“ proletariaatin diktatuurin vallitessa, Lenin jatkaa:

„Jokainen yhteiskuntajärjestelmä syntyy vain määrätyn luokan rahallisen tuen varassa. Tuskin tarvitsee muistuttaa niistä monista sadoista miljoonista ruplista, jotka „vapaan“ kapitalismin syntyminen maksoi. Nyt on meidän oltava tietoisia ja muutettava teoksi tietoisuus siitä, että nykyhetkellä se yhteiskuntajärjestelmä, jota meidän on tuettava tavallista enemmän, on osuustoimintajärjestelmä. Mutta sitä on tuettava sanan todellisessa merkityksessä, s.o. ei riitä, että tällä tuella ymmärretään minkä osuustoiminnallisen liiketoiminnan tukemista tahansa — tällä tuella on ymmärrettävä sellaisen osuustoiminnallisen liiketoiminnan tukemista, johon todella ottavat osaa todelliset väestöjoukot“ (sama, s. 393).

Mitä nämä kaikki seikat osoittavat?

Sitä, että epäilijät ovat väärässä.

Sitä, että leninismi on oikeassa pitäessään talonpoikaiston työtätekeviä joukkoja proletariaatin reservinä.

Sitä, että vallassa oleva proletariaatti voi ja sen pitää käyttäen tätä reserviä liittääkseen teollisuuden

yhteen maatalouden kanssa, edistääkseen sosialistista rakennustyötä ja luodakseen proletariaatin diktatuurille sen välttämättömän perustuksen, jota ilman siirtyminen sosialistiseen talouteen on mahdoton.

VI

KANSALLISUUSKYSYMYS

Tästä aineesta otan käsitelläkseni kaksi pääkysymystä:

a) kysymyksen asetus,

b) sorrettujen kansojen vapausliike ja proletaarinen vallankumous.

1) **Kysymyksen asetus.** Kahden viime vuosikymmenen aikana on kansallisuuskysymys saanut kokea mitä suurimpia muutoksia. Kansallisuuskysymys II Internationalen kaudella ja kansallisuuskysymys leninismin kaudella eivät ole läheskään sama asia. Ne eroavat syvästi toisistaan, ei ainoastaan laajuutensa, vaan myöskin sisäisen luonteensa puolesta.

Ennen kansallisuuskysymys rajoittui tavallisesti ahtaaseen, pääasiassa „sivistys“-kansoja koskevien kysymysten piiriin. Irlantilaiset, unkarilaiset, puolalaiset, suomalaiset, serbialaiset ja eräät muut Euroopan kansallisuudet, — siinä niiden vajaa-oikeudellisten kansojen piiri, joiden kohtalot kiinnostivat II Internationalen toimihenkilöitä. Aasian ja Afrikan kymmen- ja satamiljoonaiset kansat, jotka saavat kokea kansallisuussortoa sen karkeimmassa ja julmimmassa muodossa, jätettiin tavallisesti näköpiirin ulkopuolelle. Ei rohjettu rinnastaa valkoisia ja mustia, „sivistyneitä“

ja „sivistymättömiä“. Pari kolme sisällyksetöntä ja happamenimelää päätöslauselmaa, joissa tarkoin kierrettiin kysymys siirtomaiden vapauttamisesta, — siinä kaikki, mistä II Internationalen toimihenkilöt voivat kerskua. Nyt on tämä kaksinaisuus ja puolinaisuus kansallisuuskysymyksessä katsottava lopetetuksi. Leninismi on paljastanut tämän huutavan epäsuhteen, murtanut muurin valkoisten ja mustien väliltä, eurooppalaisten ja aasialaisten väliltä, imperialismin „sivistyneiden“ ja „sivistymättömien“ orjien väliltä, ja näin yhdistänyt kansallisuuskysymyksen siirtomaakysymykseen. Siten kansallisuuskysymys on muuttunut yksityisestä ja valtion sisäisestä kysymyksestä yleiseksi ja kansainväliseksi kysymykseksi, yleismaailmalliseksi kysymykseksi riippuvaisten maiden ja siirtomaiden sorrettujen kansojen vapauttamisesta imperialismin ikeestä.

Ennen tulkittiin kansakuntien itsemääräämisoikeuden periaatetta tavallisesti väärin, se rajoitettiin usein kansakuntien autonomioikeudeksi. Jotkut II Internationalen johtajista menivät niinkin pitkälle, että muuttivat itsemääräämisoikeuden kulttuuriautonomian oikeudeksi, s.o. sorrettujen kansakuntien oikeudeksi pitää omia sivistyslaitoksiaan, koko poliittisen vallan jäädessä hallitsevan kansakunnan käsiin. Tämä seikka johti siihen, että itsemääräämisaate oli vaarassa muuttua taisteluaseesta valtauksia vastaan — valtausten puolustelun välineeksi. Nykyään on tämä sekavuus katsottava voitetuksi. Leninismi on laajentanut itsemääräämisoikeuden käsitettä, tulkiten sen riippuvaisten maiden ja siirtomaiden sorrettujen kansojen oikeudeksi täydelliseen eroamiseen, kansakuntien oikeudeksi

itsenäiseen valtiolliseen olemassaoloon. Siten tuli tehdä mahdottomaksi valtausten puolustelu tulkitsemalla itsemääräämisoikeus autonomioikeudeksi. Itsemääräämisoikeuden periaate taas muutettiin näin joukkojen pettämisvälineestä, jona se epäilemättä oli sosialichauvinistien käsissä imperialistisen sodan aikana, — kaikkien imperialististen pyyteiden ja chauvinististen salajuonten paljastusvälineeksi, joukkojen poliittisen valistuksen aseeksi internationalismin hengessä.

Ennen pidettiin kysymystä sorretuista kansakunnista tavallisesti puhtaasti oikeuskysymyksenä. „Kansallisen tasa-arvoisuuden“ juhlallinen julistaminen, lukemattomat julkilausumat „kansakuntien yhdenvertaisuudesta“, — tähän tyytyivät II Internationalen puolueet, jotka hämäsivät sen tosiasian, että „kansakuntien yhdenvertaisuus“ imperialismin vallitessa, jolloin toinen kansakuntaryhmä (vähemmistö) elää toista kansakuntaryhmää riistämällä, — on sorrettujen kansojen pilkkaamista. Nyt on tämä porvarillinen oikeusnäkökanta kansallisuuskysymyksessä katsottava paljastetuksi. Leninismi veti kansallisuuskysymyksen suurisanaisten julistusten korkeuksista alas maan kamaralle selittäen, että julistukset „kansakuntien yhdenvertaisuudesta“, jos niitä ei proletaaristen puolueiden taholta vahvisteta sorrettujen kansojen vapautustalun suoranaishella tukemisella, ovat tyhjiä ja vilpillisiä julistuksia. Täten kysymys sorretuista kansakunnista tuli kysymykseksi sorrettujen kansakuntien tukemisesta, auttamisesta, todellisesta ja alituisesta avunannosta niiden taistelulle; imperialismia vastaan kansakuntien todellisen yhdenvertaisuuden puolesta, niiden itsenäisen valtiollisen olemassaolon puolesta.

Ennen käsiteltiin kansallisuuskysymystä reformistisesti, erillisenä, itsenäisenä kysymyksenä, irrallaan pääoman valtaa, imperialismiin kukistamista, proletariaatista vallankumousta koskevasta yleisestä kysymyksestä. Vaieten oletettiin, että proletariaatin voitto Euroopassa on mahdollinen ilman suoranaista liittoa siirtomaiden vapausliikkeen kanssa, että kansallisuus- ja siirtomaakysymys voidaan ratkaista kaikessa hiljaisuudessa, „itsestään“, syrjässä proletaarisen vallankumouksen valtatiestä, ilman vallankumouksellista taistelua imperialismia vastaan. Nyt on tämä vallankumouksen vastainen näkökanta katsottava paljastetuksi. Leninismi on todistanut ja imperialistinen sota sekä Venäjän vallankumous ovat näyttäneet toteen, että kansallisuuskysymys voidaan ratkaista ainoastaan proletaarisen vallankumouksen yhteydessä ja pohjalla, että tie vallankumouksen voittoon Lännessä kulkee vallankumouksellisen liiton kautta siirtomaiden ja riippuvaisten maiden vapausliikkeen kanssa imperialismia vastaan. Kansallisuuskysymys on osa yleistä kysymystä proletarisesta vallankumouksesta, osa proletariaatin diktatuurin kysymyksestä.

Kysymys on tästä: onko jo ammennettu pohjiaan myöten ne vallankumoukselliset mahdollisuudet, joita on sorrettujen maiden vallankumouksellisen vapausliikkeen uumenissa, vai eikö, ja jos niitä ei ole ammennettu pohjiaan myöten, — niin onko toivoa, perusteita käyttää näitä mahdollisuuksia proletaarisen vallankumouksen hyväksi, muuttaa riippuvaiset maat ja siirtomaat imperialistisen porvariston reservistä vallankumouksellisen proletariaatin reserviksi, sen liittolaiseksi?

Leninismi vastaa tähän kysymykseen myönteisesti, s.o. myöntää sorrettujen maiden kansallisen vapausliikkeen uumenissa olevan vallankumouksellisia voimia ja katsoo mahdolliseksi niiden käyttämisen yhteisen vihollisen, imperialismiin kukistamiseksi. Imperialismin kehityksen mekaniikka, imperialistinen sota ja Venäjän vallankumous todistavat leninismiin johtopäätökset tässä suhteessa täysin oikeiksi.

Tästä seuraa, että „hallitsevien“ kansakuntien proletariaatin on kannatettava, tuettava päättävästi ja aktiivisesti sorrettujen ja riippuvaisten kansojen kansallista vapausliikettä.

Tämä ei tietenkään merkitse, että proletariaatin on tuettava kaikenlaista kansallista liikettä, kaikkialla ja aina, kaikissa konkreettisissa yksityistapauksissa. Kysymys on sellaisten kansallisten liikkeiden tukemisesta, jotka suuntautuvat imperialismiin heikentämiseen, kukistamiseen eikä sen lujittamiseen ja säilyttämiseen. On tapauksia, jolloin joidenkin sorrettujen maiden kansalliset liikkeet törmäävät proletaarisien liikkeiden kehityksen etuja vastaan. On itsestään ymmärrettävää, että tällaisissa tapauksissa ei voi olla puhuttakaan niiden tukemisesta. Kysymys kansakuntien oikeuksista ei ole eristetty, omintakeinen kysymys, vaan osa yleistä kysymystä proletaarisesta vallankumouksesta, kokonaisuuden alainen osa, jota on tarkasteltava kokonaisuuden näkökannalta. Marx oli viime vuosisadan 40-luvulla puolalaisten ja unkarilaisten kansallisen liikkeen puolesta tshekkien ja etelä-slaavilaisien kansallista liikettä vastaan. Miksi? Siksi, että tshekit ja etelä-slaavilaiset olivat silloin „taantumuksellisia kansoja“, „Venäjän etuvartioita“ Euroopassa, yksinval-

tiuden etuvartioita, kun taas puolalaiset ja unkarilaiset olivat „vallankumouksellisia kansoja“, jotka taistelivat absolutismia vastaan. Siksi, että tshekkien ja etelä-slaavilaisten kansallisen liikkeen tukeminen merkitsi silloin tsarismiin, Euroopan vallankumousliikkeen vaarallisimman vihollisen välillistä tukemista.

„Demokratian eri vaatimukset“, sanoo Lenin, „itsemääräämisoikeus niihin luettuna, eivät ole absoluutti, vaan osanen yleisdemokraattisesta (nykyään yleis-sosialistisesta) maailman liikkeestä. On mahdollista, että erinäisissä konkreettisissa tapauksissa osanen on kokonaisuuden kanssa ristiriidassa, silloin se on hylättävä“ (kts. XIX osa, s. 257–258).

Sellainen on kysymys eri kansallisista liikkeistä, näiden liikkeiden mahdollisesta taantumuksellisesta luonteesta, tietenkin, jos niitä ei arvioida muodolliselta kannalta, ei abstraktisten oikeuksien kannalta, vaan konkreettisesti, vallankumouksellisen liikkeen etujen kannalta.

Samaa on sanottava kansallisten liikkeiden vallankumouksellisesta luonteesta yleensä. Kansallisten liikkeiden valtavan enemmistön epäämätön vallankumouksellisuus on yhtä suhteellista ja omalaatuista kuin eräiden kansallisten liikkeiden mahdollinen taantumuksellisuuskin. Kansallisen liikkeen vallankumouksellinen luonne imperialistisen sarron vallitessa ei suinkaan edellytä, että liikkeessä on ehdottomasti proletaarisia aineksia, että liikkeellä on vallankumouksellinen tai tasavaltainen ohjelma, että sillä on demokraattinen perusta. Afganistanin emiirin taistelu Afganistanin riippumattomuuden puolesta on objektiivisesti vallankumouksellista taistelua emiirin ja hänen asekkumppaniensa monarkistisista mielipiteistä huoli-

matta, sillä tämä taistelu heikentää, hajoittaa, jäyttää imperialismia, kun sitävastoin sellaisten „hurjien“ demokraattien ja „sosialistien“, „vallankumouksellisten“ ja tasavaltalaisten kuin esimerkiksi Kerenskin ja Tseretelin, Renaudelin ja Scheidemannin, Tshernovin ja Danin, Hendersonin ja Clynesin taistelu imperialistisen sodan aikana oli taantumuksellista taistelua, sillä sen tuloksena oli imperialismiin kaunisteleminen, lujittuminen, imperialismiin voitto. Egyptiläisten kauppiaiden ja porvarillisten intelligenttien taistelu Egyptin riippumattomuuden puolesta on samoista syistä objektiivisesti vallankumouksellista, huolimatta Egyptin kansallisen liikkeen johtajien porvarillisesta syntyperästä ja porvarillisesta nimityksestä, siitä huolimatta, että he ovat sosialismia vastaan, kun taas Englannin „työväen“-hallituksen taistelu Egyptin riippuvaisen aseman säilyttämiseksi on samoista syistä taantumuksellista taistelua, huolimatta tämän hallituksen jäsenten proletaarisesta syntyperästä ja proletaarisesta nimityksestä, siitä huolimatta, että he ovat sosialismiin „puolesta“. Minä en edes puhukaan kansallisesta liikkeestä muissa, suuremmissa siirtomaissa ja riippuvaisissa maissa, sellaisissa kuin Intia ja Kiina, joiden jokainen askel vapautuksensa tiellä, vaikka se rikkoisi muodollisen demokratian vaatimuksia, on höyrymoukarin isku imperialismia vastaan, s.o. epäilemättä vallankumouksellinen askel.

Lenin on oikeassa sanoessaan, että sorrettujen maiden kansallista liikettä ei ole arvioitava muodollisen demokratian kannalta, vaan niiden todellisten tulosten kannalta, joita ne tuottavat imperialismia vastaan käytävän taistelun yleiseen taseeseen, s.o. „ei

eristettyinä, vaan maailman mittakaavassa“ (kts. XIX osa, s. 257).

2) **Sorrettujen kansojen vapausliike ja proletaarinen vallankumous.** Kansallisuuskysymystä ratkaistessaan leninismi pitää lähtökohtanaan seuraavia perusajatuksia:

a) maailma on jakautunut kahteen leiriin: toiseen leiriin kuuluu kourallinen sivistyskansoja, joiden hallussa on finanssipääoma ja jotka riistävät maapallon asujaimiston valtavaa enemmistöä; toiseen leiriin kuuluvat siirtomaiden ja riippuvaisten maiden sorretut ja riistetyt kansat, jotka muodostavat tuon enemmistön;

b) finanssipääoman sortamat ja riistämät siirtomaat ja riippuvaiset maat muodostavat imperialismin valtavan reservin ja erittäin huomattavan voimälähteen;

c) riippuvaisten maiden ja siirtomaiden sorrettujen kansojen vallankumouksellinen taistelu imperialismia vastaan on ainoa tie niiden vapautukseen sorrosta ja riistosta;

d) tärkeimmät siirtomaat ja riippuvaiset maat ovat jo astuneet kansallisen vapausliikkeen polulle, mikä ei voi olla johtamatta maailman kapitalismin pulaan;

e) proletaarisen liikkeen edut kehittyneissä maissa ja kansallisen vapausliikkeen edut siirtomaissa vaativat näiden kahdenlaisen vallankumouksellisen liikkeen yhtymistä yhdeksi rintamaksi yhteistä vihollista, imperialismia vastaan;

f) työväenluokan voitto kehittyneissä maissa ja sorrettujen kansojen vapautuminen imperialismin

ikeestä ovat mahdottomia ilman yhteisen vallankumouksellisen rintaman luomista ja lujittamista;

g) yhteisen vallankumouksellisen rintaman luominen on mahdoton ilman sortavien kansakuntien proletariaatin suoranaista ja päättäväistä tukea sorrettujen kansakuntien vapausliikkeelle „kotimaista“ imperiaalisista vastaan, sillä „kansa, joka sortaa toisia kansoja, ei voi olla vapaa“ (Engels);

h) tämä tuki merkitsee, että puolustetaan ja toteutetaan käytännössä tunnusta — kansakuntien oikeus eroamiseen, oikeus itsenäiseen valtiolliseen olemassaoloon;

i) tätä tunnusta toteuttamatta on mahdotonta saada aikaan kansakuntien yhtymistä ja yhteistoimintaa yhtenäisessä maailman taloudessa, joka on maailman sosialismin voiton aineellinen perusta;

j) tämä yhtyminen voi olla vain vapaaehtoinen ja syntyä vain kansojen keskinäisen luottamuksen ja veljellisten suhteiden pohjalla.

Tästä johtuu kaksi puolta, kaksi tendenssiä kansallisuuskysymyksessä: tendenssi poliittiseen vapautumiseen imperialismin siteistä ja itsenäisen kansallisen valtion muodostamiseen, joka tendenssi on syntynyt imperialistisen sarron ja siirtomaariiston pohjalla, sekä kansakuntien taloudellisen lähentymisen tendenssi, joka on syntynyt maailmanmarkkinain ja maailmantalouden muodostumisen yhteydessä.

„Kehittyvä kapitalismi“, sanoo Lenin, „tuntee kaksi historiallista tendenssiä kansallisuuskysymyksessä. Ensimmäinen: kansallisen elämän ja kansallisten liikkeiden herääminen, taistelu kaikkea kansallisuussortoa vastaan, kansallisten valtioiden luominen. Toinen: kaikenlaisten suhteiden kehittyminen ja taajentuminen kan-

sakuntien kesken, kansallisten raja-aitojen särkeminen, pääoman, yleensä taloudellisen elämän, politiikan, tieteen y.m. kansainvälisen yhteyden luominen.

Molemmat tendenssit ovat kapitalismin maailmanlaki. Ensimmäinen vallitsee sen kehityksen alussa, toinen on ominainen kypsyneelle, sosialistiseksi yhteiskunnaksi muuttumistaan kohti kulkevalle kapitalismille“ (kts. XVII osa, s. 139—140).

Imperialismille ovat nämä kaksi tendenssiä sovitattomia vastakohtia, sillä imperialismi ei voi elää riistämättä siirtomaita ja pitämättä niitä väkivalloin „yhtenäisen kokonaisuuden“ puitteissa, sillä imperialismi voi lähentää kansakuntia toisiinsa vain valtausten ja siirtomaa-anastusten tietä, joita ilman, yleensä puhuen, ei imperialismi ole ajateltavissa.

Kommunismille sitävastoin ovat nämä kaksi tendenssiä ainoastaan saman asian — sorrettujen kansojen vapautumisen imperialismiin ikeestä — kaksi puolta, sillä kommunismi tietää, että kansojen yhteenliittyminen yhtenäisessä maailmantaloudessa on mahdollinen vain keskinäisen luottamuksen ja vapaaehtoisen sopimuksen pohjalla, että tie kansojen vapaaehtoisen yhtymän muodostamiseen kulkee siirtomaiden eroamisen kautta „yhtenäisestä“ imperialistisesta „kokonaisuudesta“, niiden muuttumisen kautta itsenäisiksi valtioiksi.

Tästä johtuu, että on käytävä sitkeää, keskeytymätöntä ja päättävää taistelua hallitsevien kansakuntien (Englanti, Ranska, Amerikka, Italia, Japani y.m.) „sosialistien“ suurvalta-chauvinismia vastaan, „sosialistien“, jotka eivät halua taistella imperialistisia hallituksiaan vastaan, jotka eivät halua tukea „heidän“ siirtomaidensa sorrettujen kansojen taistelua sorrosta vapautumisen, valtiollisen eroamisen puolesta.

Ilman sellaista taistelua ei ole ajateltavissa hallitsevien kansakuntien työväenluokan kasvattaminen todellisen kansainvälisyyden hengessä, riippuvaisten maiden ja siirtomaiden työtätekevien joukkoihin lähentymisen hengessä, proletaarisen vallankumouksen todellisen valmistamisen hengessä. Vallankumous Venäjällä ei olisi voittanut, Koltshakia ja Denikiniä ei olisi lyöty, jollei Venäjän proletariaatin puolella olisi ollut entisen Venäjän keisarikunnan sortamien kansojen myötätunto ja kannatus. Mutta saavuttaakseen näiden kansojen myötätunnon ja kannatuksen proletariaatin piti ennen kaikkea murtaa venäläisen imperialismin kahleet ja vapauttaa nämä kansat kansallisuussorrosta.

Ilman sitä olisi ollut mahdotonta lujittaa Neuvostovaltaa, juurruttaa todellista internationalismia ja luoda sitä mainiota kansojen yhteistoiminnan järjestöä, jota sanotaan Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liitoksi, ja joka on elävä esikuva kansojen tulevalle yhdistymiselle yhtenäisessä maailmantaloudessa.

Tästä johtuu, että on taisteltava sorrettujen maiden sosialistien kansallista sulkeutuneisuutta, ahdasnäköisyyttä ja eristyneisyyttä vastaan, sosialistien, jotka eivät halua nousta omaa kansallista kellotapuliaan korkeammalle eivätkä ymmärrä maansa vapautusliikkeen yhteyttä hallitsevien maiden proletaarisen liikkeen kanssa.

Ilman sellaista taistelua ei ole ajateltavissa sorrettujen kansakuntien proletariaatin politiikan itsenäisyyden säilyttäminen, sen luokkasolidarisuuden ylläpitäminen hallitsevien maiden proletariaatin kanssa taistelussa yhteisen vihollisen, imperialismin, kukistamiseksi.

Ilman sellaista taistelua internationalismi olisi mahdotonta.

Sellainen on tie hallitsevien ja sorrettujen kansakuntien työtätekevien joukkojen kasvattamiseksi valankumouksellisen internationalismin hengessä.

Lenin sanoo tästä kommunismin kaksipuolisesta työstä työläisten kasvattamiseksi internationalismin hengessä:

„Voiko tämä kasvatus... olla konkreettisesti yhtäläistä suurten sortavien kansakuntien ja pienten, sorrettujen kansakuntien keskuudessa? valtauksia suorittavien ja valtausten kohteeksi joutuneiden kansakuntien keskuudessa?

Ilmeisesti ei. Matka samaan päämäärään, kaikkien kansakuntien täydelliseen tasa-arvoisuuteen, mitä kiinteämpään lähentymiseen ja sitten yhteensulautumiseen käy tässä ilmeisesti erilaisia konkreettisia teitä, — samoin kuin esimerkiksi tie jonkun paperiliuskan keskellä olevaan pisteeseen kulkee toiselta reunalta vasempaan ja toiselta, vastakkaiselta reunalta, oikeaan. Jos suuren, sortavan, valtauksia harjoittavan kansakunnan sosialidemokraatti, joka yleensä tunnustaa kansakuntien yhteensulattamisen, hetkeksikään unohtaa, että „hänen“ Nikolai II:nsä, „hänen“ Wilhelminsä, Yrjönsä, Poincarènsä j.n.e. myös kannattavat yhteensulautumista pienten kansakuntien kanssa (aluevaltausten avulla) — Nikolai II „yhteensulautumista“ Galitsian kanssa, Wilhelm II „yhteensulautumista“ Belgian kanssa j.n.e., — niin moinen sosialidemokraatti on naurettava kaavaoppinut teoriassa, imperialismiin käskyläinen käytännössä.

Työväen internationalistisen kasvatuksen painopisteen on sortavissa maissa ehdottomasti oltava sorrettujen maiden eroamisvapauden julistamisessa ja puolustamisessa. Ilman sitä ei ole internationalismia. Me olemme oikeutetut ja velvolliset kohtelemaan imperialistina ja lurjuksena jokaista sortavan kansakunnan sosialidemokraattia, joka ei harjoita tällaista propagandaa. Tämä vaatimus on ehdoton, olkoonpa, että eroamistapaus on mahdollinen ja „toteutettavissa“ ennen sosialismia vain yhdessä tapauksessa tuhannesta...

Pienen kansakunnan sosialidemokraatin on päinvastoin pantava agitationsa painopiste yleisen määritelmämme toiseen sanaan: kansakuntien „vapaaehtoinen yhtyminen“. Hän voi, rikkomatta velvollisuuksiaan internationalistina, puoltaa sekä kansakuntansa valtiollista riippumattomuutta, että sen yhtymistä johonkin naapurivaltioon X, Y, Z, j.n.e. Mutta jokaisessa tapauksessa on hänen taisteltava pienkansallista ahdasnäköisyyttä, sulkeutuneisuutta, eristyneisyyttä vastaan, kokonaisuuden ja yleisen asian huomioon ottamisen puolesta, yksityisseikan alistamisen puolesta yleisen asian hyväksi.

Ihmiset, jotka eivät ole syventyneet tähän kysymykseen, pitävät „ristiriitaisena“ sitä, että sortavien kansakuntien sosialidemokraattien pitäisi puoltaa „eroamisvapautta“, sorrettujen kansakuntien sosialidemokraattien taas „yhtymisvapautta“. Mutta kun hiukankin miettii, niin huomaa, että muuta tietä internationalismiin ja kansakuntien yhteensulautumiseen ei ole, muuta tietä tähän päämäärään ei nykyisestä tilasta ole eikä voi olla“ (kts. XIX osa, s. 261—262).

VII

STRATEGIA JA TAKTIikka

Tästä aineesta otan käsiteltäväkseni kuusi kysymystä:

- a) strategia ja taktiikka proletariaatin luokkataistelun johtamisen tieteenä;
- b) vallankumouksen vaiheet ja strategia;
- c) liikkeen nousu- ja laskukaudet sekä taktiikka;
- d) strateginen johto;
- e) taktillinen johto;
- f) reformismi ja vallankumouksellisuus.

1) **Strategia ja taktiikka proletariaatin luokkataistelun johtamisen tieteenä.** II Internationalen valtakausi oli etupäässä proletaaristen poliittisten armeijain muodostamis- ja harjoituskautta enemmän tai vähemmän rauhallisen kehityksen oloissa. Tänä

kautena oli parlamentarismi luokkataistelun pääasiallinen muoto. Kysymykset luokkien suurista yhteen-törmäyksistä, proletariaatin valmistamisesta vallankumouksellisiin otteluihin, proletariaatin diktatuurin valtaamisen teistä eivät silloin, kuten näytti, olleet päiväjärjestyksessä. Tehtävänä oli kaikkien legaalisen kehityksen teitten käyttäminen proletaaristen armeijain muodostamiseksi ja harjoittamiseksi, parlamentarismien käyttäminen sellaisia oloja vastaavasti, joiden vallitessa proletariaatti pysyi opposition asemassa ja kuten näytti, sen piti jäädäkin tähän asemaan. Tuskinpa tarvinnee todistella, että sellaisena aikana ja sillä tavoin käsitettäessä proletariaatin tehtävät ei voinut olla yhtenäistä strategiaa eikä kehitettyä taktiikkaa. Oli katkelmia, erillisiä ajatuksia taktiikasta ja strategiasta, mutta taktiikkaa ja strategiaa ei ollut.

II Internationalen kuolemansynty ei ollut siinä, että se aikoinaan noudatti parlamentaaristen taistelumuotojen käyttämisen taktiikkaa, vaan siinä, että se yliarvioi näiden muotojen merkityksen pitäen niitä melkeinpä ainoina muotoina, ja kun tuli avointen vallankumousottelujen kausi ja kysymys parlamentin ulkopuolella käytävän taistelun muodoista tuli ensi sijalle, niin II Internationalen puolueet käänsivät selkänsä uusille tehtäville eivätkä omaksuneet niitä.

Vasta seuraavalla kaudella, proletariaatin avointen esiintymisten kaudella, proletaarisen vallankumouksen kaudella, jolloin kysymys porvariston kukistamisesta tuli välittömän käytännön kysymykseksi, jolloin kysymys proletariaatin reserveistä (strategia) tuli yhdeksi päivän polttavimmista kysymyksistä, jolloin kaikki

taistelu- ja järjestömuodot — sekä parlamentaariset että parlamentin ulkopuoliset (taktiikka)—esiintyivät täysin selvällä tavalla, — vasta tällä kaudella voitiin luoda proletariaatin taistelun yhtenäinen strategia ja kehitetty taktiikka. Marxin ja Engelsin nerokkaat ajatukset taktiikasta ja strategiasta, jotka II Internationalen opportunistit olivat muuranneet piiloon, Lenin veti päivänvaloon juuri tällä kaudella. Mutta Lenin ei rajoittunut Marxin ja Engelsin yksityisten taktillisten perusajatusten uudelleen esittämiseen. Hän kehitti niitä edelleen ja täydensi niitä uusilla ajatuksilla ja kohdilla, yhdistäen kaiken tämän sääntöjen ja johtavien periaatteiden järjestelmäksi proletariaatin luokkataistelun johtamista varten. Sellaiset Leninin kirjat kuin „Mitä on tehtävä?“, „Kaksi taktiikkaa“, „Imperialismi“, „Valtio ja vallankumous“, „Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky“ sekä „Lasten-tauti“ muodostavat epäilemättä mitä arvokkaimman panoksen marxilaisuuden yleiseen aarreaitaan, sen vallankumoukselliseen asevarastoon. Leninismin strategia ja taktiikka on proletariaatin vallankumoustaistelun johtamisen tiede.

2) **Vallankumouksen vaiheet ja strategia.** Strategia on proletariaatin pääiskun suunnan määrittelyä vallankumouksen kunkin vaiheen pohjalla, asianmukaisen suunnitelman laatimista vallankumouksellisten voimien (pääreservien ja toisarvoisten reservien) sijoittamista varten, taistelua tämän suunnitelman toteuttamiseksi vallankumouksen koko kyseessäolevan vaiheen kestäessä.

Meidän vallankumouksemme on jo kokenut kaksi vaihetta ja siirtynyt Lokakuun vallankumouksen jäl-

keen kolmanteen vaiheeseen. Strategia on muuttunut sen mukaan.

Ensimmäinen vaihe. Vuodesta 1903 helmikuu-
hun 1917. Päämäärä — tsarismin kaataminen, keski-
aikaisuuden jätteiden täydellinen hävittäminen.
Vallankumouksen perusvoima — proletariaatti. Lähin
reservi—talonpoikaisto. Pääiskun suunta: liberaalis-
monarkistisen porvariston eristäminen, porvariston,
joka yritti saada talonpoikaiston valtoihinsa ja tehdä
lopun vallankumouksesta **sopimuksella** tsarismin
kanssa. Voimien sijoitussuunnitelma: työväenluokan
liitto talonpoikaiston kanssa. „Proletariaatin täytyy
viedä loppuun asti demokraattinen vallankumous
yhdistäen mukaansa talonpoikaiston joukon, murtaak-
seen väkivalloin itsevaltiuden vastarinnan ja tehdäk-
seen tehottomaksi porvariston horjuvaisuuden“ (kts.
Lenin, VIII osa, s. 96).

Toinen vaihe. Maaliskuu 1917 — lokakuu 1917.
Päämäärä — imperialismin kaataminen Venäjällä ja
imperialistisesta sodasta pääseminen. Vallankumouksen
perusvoima — proletariaatti. Lähin reservi — köyhin
talonpoikaisto. Naapurimaiden proletariaatti toden-
näköisenä reservinä. Pitkittänyt sota ja imperialismin
pula suotuisana ajankohtana. Pääiskun suunta — pik-
kuporvarillisen demokratian (menshevikkien ja eser-
rien) eristäminen, tuon demokratian, joka yritti saada
talonpoikaiston työtätekevät joukot valtoihinsa ja
lopettaa vallankumouksen **sopimuksella** imperialismin
kanssa. Voimien sijoitussuunnitelma — proletariaatin
liitto köyhimmän talonpoikaiston kanssa. „Proletariaa-
tin täytyy suorittaa sosialistinen vallankumous yhdis-
täten mukaansa väestön puoliproletaaristen ainesten

joukon, murtaakseen väkivalloin porvariston vastarinnan ja tehdäkseen tehottomaksi talonpoikaiston ja pikkuporvariston horjuvaisuuden“ (sama).

Kolmas vaihe. Se alkoi Lokakuun vallankumouksen jälkeen. Päämäärä—proletariaatin diktatuurin lujittaminen yhdessä maassa, käyttäen sitä tukikohtana imperialismin voittamiseksi kaikissa maissa. Vallankumous laajenee yli yhden maan puitteiden, on alkanut maailmanvallankumouksen kausi. Vallankumouksen perusvoimat: proletariaatin diktatuuri yhdessä maassa, proletariaatin vallankumouksellinen liike kaikissa maissa. Pääreservit: puoliproletaariset ja pientalonpoikaiset joukot kehittyneissä maissa, vapautusliike siirtomaissa ja riippuvaisissa maissa. Pääiskun suunta: pikkuporvarillisen demokratian eristäminen, II Internationalen puolueiden eristäminen, jotka puolueet ovat päätukena **sopimuspolitiikalle** imperialismin kanssa. Voimain sijoitussuunnitelma: proletaarisen vallankumouksen liitto siirtomaiden ja riippuvaisten maiden vapausliikkeen kanssa.

Strategia on tekemisissä vallankumouksen perusvoimien ja niiden reservien kanssa. Se muuttuu silloin kun vallankumous siirtyy vaiheesta toiseen, pysyen perusteiltaan muuttumattomana kunkin vaiheen koko ajan.

3) Liikkeen nousu- ja laskukaudet sekä taktiikka. Taktiikka on proletariaatin menettelylinjan määrittelyä liikkeen nousun tai laskun, vallankumouksen ylöstai alasmenon suhteellisen lyhyeksi kaudeksi, taistelua tämän linjan toteuttamiseksi vaihtamalla vanhat taisteluj- ja organisatiomuodot uusiin, vanhat tunnukset uusiin, näitä muotoja yhdistämällä j.n.e. Jos strategian päämääränä on voiton saaminen sodassa, esimer-

kiksi tsarismia tai porvaristoa vastaan, taistelun käyminen loppuun asti tsarismia tai porvaristoa vastaan, niin taktiikka asettaa itselleen vähemmän oleellisia päämääriä, sillä se ei pyri voittamaan sotaa kokonaisuudessaan, vaan ainoastaan määrättyjä taisteluita, määrättyjä otteluja, suorittamaan menestyksellä määrättyjä kamppailuja, määrättyjä esiintymisiä, jotka vastaavat konkreettista tilannetta vallankumouksen kullakin nousu- tai laskukaudella. Taktiikka on strategian osa, sen alainen, sitä auttava.

Taktiikka vaihtelee nousu- ja laskukausien vaihteiluista riippuen. Kun vallankumouksen ensimmäisen vaiheen ajan (vuodesta 1903 vuoden 1917 helmikuuhun) strateginen suunnitelma pysyi muuttumattomana, taktiikka muuttui samaan aikaan useamman kerran. Vuosina 1903—1905 oli puolueen taktiikka hyökkäävää, sillä oli vallankumouksen nousukausi, liike oli menossa ylöspäin, ja taktiikan oli pidettävä lähtökohtanaan tätä tosiasiaa. Tämän mukaisesti taistelumuodotkin olivat vallankumouksellisia, vastaten vallankumouksen nousukauden vaatimuksia. Paikalliset poliittiset lakot, poliittiset mielenosoitukset, poliittinen suurlakko, Duuman boikotti, kapina, vallankumoukselliset taistelutunnukset—tällaisia olivat toinen toistaan seuraavat taistelumuodot tuolla kaudella. Yhdessä taistelumuotojen kanssa muuttuivat silloin myös järjestömuodot. Tehdaskomiteat, vallankumoukselliset talonpoikaiskomiteat, lakkokomiteat, työläisten edustajain Neuvostot, enemmän tai vähemmän julkinen työväenpuolue,—sellaiset olivat tuon kauden järjestömuodot.

Vuosina 1907—1912 oli puolueen pakko siirtyä perääntymistaktiikkaan, sillä silloin elimme

vallankumousliikkeen lamaantumisen, vallankumouksen laskun kautta, ja taktiikan täytyi välttämättömästi ottaa tämä tosiasia huomioon. Sen mukaisesti muuttuivat taistelumuodotkin samoin kuin järjestömuodotkin. Duuman boikotin sijaan tuli osanotto Duumaan, Duuman ulkopuolella tapahtuneiden avointen vallankumouksellisten esiintymisten sijaan esiintymiset ja työskentely Duumassa, poliittisten suurlakkojen sijaan—taloudelliset osittaislakot tai suorastaan tauko. On ymmärrettävää, että puolueen piti tuona kautena painua maan alle, ja vallankumoukselliset joukkojärjestöt korvattiin valistus-, osuustointa-, vakuutus- y.m. lain sallimilla järjestöillä.

Samaa on sanottava vallankumouksen toisesta ja kolmannelta vaiheesta, joiden kestäessä taktiikka muuttui kymmeniä kertoja, strategisten suunnitelmien pysyessä muuttumattomina.

Taktiikka on tekemisissä proletariaatin taistelun ja järjestömuotojen, niiden vaihtelun ja yhdistelyn kanssa. Vallankumouksen kunkin vaiheen pohjalla voi taktiikka muuttua useampia kertoja, vallankumouksen nousujen tai laskujen mukaan.

4) **Strateginen johto.** Vallankumouksen reservejä on:

suoranaisia: a) talonpoikaisto ja yleensä oman maan välikerrokset, b) naapurimaiden proletariaatti, c) vallankumouksellinen liike siirtomaissa ja riippuvaisissa maissa, d) proletariaatin diktatuurin voitot ja saavutukset,—osasta niitä voi proletariaatti väliaikaisesti luopua, säilyttämällä puolellaan ylivoiman, lahjoakseen voimakkaan vihollisen ja saadakseen hengähdystauon; sekä

välillisiä: a) oman maan ei-proletaaristen luokkien keskinäiset ristiriidat ja selkkaukset, joita proleta-

riaatti voi käyttää hyväkseen vihollisen heikentämiseksi ja reserviensä vahvistamiseksi, b) proletaariselle valtiolle vihamielisten porvarillisten valtioiden väliset ristiriidat, selkkaukset ja sodat (esimerkiksi imperiaalistinen sota), joita proletariaatti voi käyttää hyväkseen hyökätessään tai luoviessaan silloin, kun sen on pakko perääntyä.

Edellisenlaisista reserveistä ei ole tarpeellista paljoa puhua, koska niiden merkitys on jokaiselle selvä. Mitä tulee jälkimmäisenlaatuisiin reserveihin, joiden merkitys ei aina ole selvä, niin on sanottava, että niillä on joskus ensiluokkainen merkitys vallankumouksen kululle. Tuskinpa voidaan kieltää esimerkiksi sitä valtavaa merkitystä, mikä oli pikkuporvarillisen demokration (eserrien) ja liberaalis-monarkistisen porvariston (kadettien) välisellä ristiriidalla ensimmäisen vallankumouksen aikana ja sen jälkeen, ristiriidalla, joka epäilemättä edisti talonpoikaiston vapauttamista porvariston vaikutuksesta. Vielä vähemmän on syytä kieltää sitä suunnatonta merkitystä, mikä oli elämästä ja kuolemasta käydyllä sodalla imperialistien pääryhmien välillä Lokakuun vallankumouksen aikana, jolloin keskenään sotaakäyvillä imperialisteilla ei ollut mahdollisuutta keskittää voimiaan nuorta Neuvostovaltaa vastaan, ja proletariaatti sai juuri senvuoksi mahdollisuuden antautua kokonaan voimiensa järjestämiseen, valtansa lujittamiseen sekä Koltshakin ja Denikinin murskaamisen valmistelemiseen. On syytä olettaa, että nyt, jolloin imperialististen ryhmien väliset ristiriidat syventyvät yhä enemmän ja kun niiden välinen uusi sota käy väistämättömäksi, tulee tällaisilla reserveillä olemaan proletariaatille yhä suurempi merkitys.

Strategisen johdon tehtävä on kaikkien näiden reservien oikein käyttäminen saavuttaakseen vallankumouksen päätarkoituksensa sen kussakin kehitysvaiheessa.

Mitä on reservien oikein käyttäminen?

Se on muutamien välttämättömien ehtojen täyttämistä, joista pääehtoina on pidettävä seuraavia:

Ensiksi. Vallankumouksen päävoimien keskittäminen ratkaisevalla hetkellä vihollisen arimpaan kohtaan, kun vallankumous on jo kypsynyt, kun hyökkäys edistyy täydellä höyryllä, kun kapina kolkuttaa ovelle ja kun reservien vetäminen etujoukon avuksi on menestyksen ratkaiseva ehto. Esimerkkinä, joka kuvaa tällaista reservien käyttöä, voidaan pitää puolueen strategiaa huhti—lokakuun kaudella v. 1917. Vihollisen arin kohta tuona aikana oli epäilemättä sota. Epäilemätöntä on, että juuri tämän kysymyksen, peruskysymyksen pohjalla puolue kokosi proletarisen etujoukon ympärille mitä laajimmat väestöjoukot. Puolueen strategia tuona kautena tähtäsi siihen, että samalla kun etujoukko opetetaan katuesiintymisiin kulkueissa ja mielenosoituksissa, vedetään etujoukon avuksi reservejä Neuvostojen kautta selustalla ja sotilaskomiteain kautta rintamalla. Vallankumouksen tulos osoitti, että reservien käyttö oli ollut oikea.

Esittäessään mukaillen Marxin ja Engelsin tunnettuja ajatuksia kapinasta Lenin sanoo tästä vallankumouksen voimien strategisen käytön ehdosta seuraavaa:

„1) Milloinkaan ei saa leikkiä kapinalla, mutta kun se aletaan, on lujasti muistettava, että on mentävä loppuun asti.

2) On koottava suuri ylivoima ratkaisevaan paikkaan ratkaisevalla hetkellä, sillä muutoin vihollinen, joka on paremmin harjaantunut ja järjestynyt, tuhoaa kapinalliset.

3) Kun kapina kerran on aloitettu, on toimittava mitä suurimmalla päättäväisyydellä sekä välttämättä, ehdottomasti siirryttävä hyökkäykseen. „Puolustus on aseellisen kapinan surma“.

4) On pyrittävä yllättämään vihollinen, löydettävä hetki, jolloin sen joukot ovat hajallaan.

5) **Joka päivä** (voidaan sanoa: joka tunti, jos kysymys on yhdestä kaupungista) on pyrittävä saavuttamaan menestyksiä, vaikkapa pieniäkin, ylläpitäen hinnalla millä tahansa „moraalista ylivoimaa“ (kts. XXI osa, s. 319—320).

Toiseksi. Ratkaisevan iskun hetken, kapinan alkamisen hetken valinta, joka on laskettu niin, että kriisi on saavuttanut huippukohtansa, että etujoukko on valmis taistelemaan loppuun saakka, että reservi on valmis auttamaan etujoukkoa ja että vihollisen riveissä vallitsee jo mahdollisimman suuri hämminki.

Ratkaisevaa taistelua, sanoo Lenin, voidaan pitää täysin ajankohtaisena, jos „(1) kaikki meille vihamieliset luokkavoimat ovat kylliksi sotkeutuneet, kylliksi riitaantuneet keskenään, kylliksi heikentäneet itseään taistelulla, joka on ollut niille ylivoimainen“; jos „(2) kaikki horjuvat, häilyvät, epävarmat väliainekset, s.o. pikkuporvaristo, pikkuporvarillinen demokratia, eroitukseksi porvaristosta, ovat kylliksi paljastaneet itsensä kansan silmissä, kylliksi saattaneet itsensä häpeään käytännöllisen toimintansa vararikolla“; jos „(3) proletariaatin keskuudessa on alkanut ja kohoaa voimakkaasti joukkomieliala mitä päättäväisimmän, rajattoman rohkean, vallankumouksellisen toiminnan puolesta porvaristoa vastaan. Silloin on vallankumous tullut ajankohtaiseksi, silloin on voittomme taattu, jos olemme oikein huomioineet kaikki yllämainitut... ehdot ja oikein valinneet hetken“ (kts. XXV osa, s. 229).

Malliesimerkkinä tällaisesta strategiasta voidaan pitää Lokakuun kapinan toimeenpanoa.

Tämän ehdon rikkominen johtaa vaaralliseen virheeseen, jota sanotaan „tahdista poisjoutumiseksi“, kun puolue jää jälkeen liikkeen kulusta tai menee

liian kauas sen edelle, mikä synnyttää epäonnistumisen vaaran. Esimerkkinä tällaisesta „tahdistä poistumisesta“, esimerkkinä siitä, miten ei pidä valita kapinan hetkeä, on pidettävä eräiden toverien yritystä aloittaa kapina Demokraattisen neuvottelukokouksen vangitsemisella syyskuussa v. 1917, jolloin Neuvostoissa ilmeni vielä horjumista, rintamajoukot olivat vielä kahden vaihella ja reservejä ei vielä oltu vedetty etujoukon yhteyteen.

Kolmanneksi. Jo otetun suunnan järkähtämätön noudattaminen, kaikista vaikeuksista ja selkkauksista huolimatta, joita voidaan kohdata päämäärää kohti kuljettaessa; se on välttämätöntä sitä varten, että etujoukko ei menettäisi näkyvistään taistelun peruspäämäärää eivätkä joukot eksyisi tieltä tähän päämäärään kulkiessaan ja pyrkiessään liittymään etujoukon ympärille. Tätä ehtoa vastaan rikkominen johtaa suureen virheeseen, jonka merimiehet tuntevat hyvin nimellä „suunnan kadottaminen“. Esimerkkinä tällaisesta „suunnan kadottamisesta“ on pidettävä puolueemme virheellistä menettelyä välittömästi Demokraattisen neuvottelukokouksen jälkeen, jolloin puolueemme päätti ottaa osaa esiparlamenttiin. Puolueemme ikäänkuin unohti tuolla hetkellä, että esiparlamentti on porvariston yritys johtaa maamme Neuvostojen raiteilta porvarillisen parlamentarismen raiteille, että puolueemme osanotto tuollaiseen laitokseen voi sotkea kaikki kortit ja johtaa harhaan työläiset ja talonpojat, jotka kävivät vallankumoustaistelua tunnuksin: „Kaikki valta Neuvostoille!“. Tämä virhe tuli korjatuksi bolshevikkien poistumisella esiparlamentista.

Neljänneksi. Reserveillä manöveeraaminen, jotta voitaisiin oikein perääntyä, silloin kun vihollinen on voimakas, kun perääntyminen on välttämätön, kun on ilmeisesti epäedullista ottaa vastaan vihollisen taisteluhaaste, kun perääntyminen on vallitsevien voima-suhteiden vuoksi ainoa keino vetää etujoukko pois iskun alta ja säilyttää sille reservit.

„Vallankumouksellisten puolueiden“, sanoo Lenin, „on opittava lisää. Ne ovat oppineet hyökkäämään. Nyt on ymmärrettävä, että tämä oppi on täydennettävä opilla, miten on peräännyttävä oikeimmin. On ymmärrettävä, — ja vallankumouksellinen luokka oppii omasta katkerasta kokemuksestaan ymmärtämään, — että ei voida voittaa, jos ei ole opittu oikein hyökkäämään ja oikein peräännyttämään“ (kts. XXV osa, s. 177).

Tällaisen strategian päämääränä on ajan voittaminen, vihollisen hajoittaminen ja voimien kokoaminen, jotta voitaisiin siirtyä sitten hyökkäämään.

Malliesimerkkinä tällaisesta strategiasta voidaan pitää Brestin rauhan solmimista, joka antoi puolueelle mahdollisuuden voittaa aikaa, käyttää hyväkseen yhteenottoja imperialismiin leirissä, hajoittaa vihollisen voimia, säilyttää talonpoikaisto puolellaan ja koota voimia valmistakseen hyökkäystä Koltshakia ja Denikiniä vastaan.

„Solmiessamme erillisrauhan“, sanoi Lenin silloin, „vapaudumme kummastakin imperialistisesta vihollisryhmästä niin suuressa määrin kuin tällä hetkellä suinkin on mahdollista, käytämme hyväksemme niiden vihollisuutta ja sotaa, — joka vaikeuttaa niiden sopimusta meitä vastaan, — ja saamme jonkun verran aikaa, jolloin kätemme ovat vapaat jatkaaksemme ja lujittaaksemme sosialistista vallankumousta“ (kts. XXII osa, s. 198).

„Kaikkein suurin hölmökin näkee nyt“, sanoi Lenin kolme vuotta Brestin rauhan jälkeen, „että „Brestin rauha“ oli

myönnytys, joka vahvisti meitä ja pirstoi kansainvälisen imperialismin voimia“ (kts. XXVII osa, s. 7).

Tällaiset ovat ne pääehdot, jotka takaavat sen, että strateginen johto on oikea.

5) **Taktillinen johto.** Taktillinen johto on strategisen johdon osa, se on viimeksimainitun tehtävien ja vaatimusten alainen. Taktillisen johdon tehtävänä on omaksua proletariaatin kaikki taistelu- ja organisatiomuodot ja taata niiden oikea käyttäminen, jotta kulloinkin olemassaolevien voimasuhteiden vallitessa saataisiin mahdollisimman paljon tuloksia, jotka ovat välttämättömät strategisen menestyksen valmistamiseen.

Mikä on proletariaatin taistelu- ja organisatiomuotojen oikeata käyttämistä?

Se, että täytetään eräät välttämättömät ehdot, joista tärkeimpinä on pidettävä seuraavia:

Ensiksi. Etualalle on asetettava juuri ne taistelu- ja organisatiomuodot, jotka liikkeen kulloinkin tapahtuvan nousun tai laskun oloihin parhaiten soveltuvina ovat omiaan helpottamaan ja takaamaan joukkojen viemistä vallankumouksellisiin aseisiin, miljoonajoukkojen viemistä vallankumousrintamalle, niiden sijoittamista vallankumousrintamalla.

Ei ole kysymys siitä, että etujoukko tajuaisi vanhan järjestelmän säilymisen mahdottomaksi ja sen kukistumisen kiertämättömäksi. Kysymys on siitä, että joukot, miljoonajoukot, käsittäisivät sen kiertämättömäksi ja osoittaisivat olevansa valmiit tukemaan etujoukkoa. Mutta joukot voivat tulla käsittämään sen vain omasta kokemuksestaan. Antaa miljoonajoukoille mahdollisuus oman kokemuksensa pohjalla

havaita vanhan vallan kumoamisen kiertämättömyys, löytää sellaiset taistelutavat ja sellaiset järjestömuodot, jotka tekevät joukoille helpommaksi havaita vallankumoukselliset tunnukset oikeiksi oman kokemuksensa pohjalla,—siinä on tehtävä.

Etujoukko olisi irtaantunut työväenluokasta ja työväenluokka olisi menettänyt yhteytensä joukkoihin, jos puolue ei olisi aikanaan päättänyt ottaa osaa Duumaan, jos se ei olisi päättänyt keskittää voimiaan duumatyöhön ja kehittää taistelua tämän työn pohjalla, saadakseen joukot omasta kokemuksestaan helpommin havaitsemaan Duuman kelvottomuuden, kadettien lupausten valheellisuuden, sopimuksen teon mahdottomuuden tsarismien kanssa, talonpoikaiston ja työväenluokan liiton välttämättömyyden. Ilman joukkojen kokemuksia duumakaudella olisi kadettien paljastaminen ja proletariaatin hegemonia ollut mahdoton.

Otzovismin taktiikka oli vaarallinen sen takia, että se uhkasi eristää etujoukon miljoonaisista reservistään.

Puolue olisi joutunut irralleen työväenluokasta ja työväenluokka olisi menettänyt vaikutuksensa laajoihin talonpoikais- ja sotilasjoukkoihin, jos proletariaatti olisi mennyt „vasemmisto“-kommunistien perässä, jotka kehoittivat nousemaan kapinaan huhtikuussa v. 1917, jolloin menshevikit ja eserrät eivät vielä olleet ehtineet paljastaa itseään sodan ja imperialismien kannattajiksi, jolloin joukot eivät vielä omasta kokemuksestaan olleet ehtineet havaita, että menshevikkien ja eserräin puheet rauhasta, maasta ja vapaudesta olivat valheellisia. Ilman joukkojen Kerenskin aikana saamaa kokemusta eivät menshevikit eivätkä

eserrät olisi tulleet eristetyiksi, ja proletariaatin diktatuuri olisi ollut mahdoton. Senvuoksi oli pikkuporvarillisten puolueiden virheiden „kärshivällisen selittämisen“ taktiikka ja julkisen taistelun taktiikka Neuvostoissa ainoa oikea taktiikka.

„Vasemmisto“-kommunistien taktiikan vaarallisuus oli siinä, että se uhkasi muuttaa puolueen proletaarisen vallankumouksen johtajasta kouralliseksi tyhjämpäiväisiä salaliittolaisia, joilta puuttuu maaperä jalkainsa alta.

„Pelkällä etujoukolla“, sanoo Lenin, „ei voida voittaa. Pelkän etujoukon heittäminen yksinään ratkaisevaan taisteluun ennen kuin koko luokka, ennen kuin laajat joukot ovat asettuneet joko suoraanisesti auttamaan etujoukkoa tai ainakin hyvänsuovan puolueettomuuden kannalle siihen nähden... olisi typeryyttä ja jopa rikoskin. Mutta siihen, että todella koko luokka, että todella laajat työtätekevät ja pääoman sortamat joukot tulisivat tälle kannalle—siihen ei riitä pelkkä propaganda, pelkkä agitatio. Siihen tarvitaan näiden joukkojen omakohtaista poliittista kokemusta. Tämä on kaikkien suurten vallankumousten peruslaki, jonka nyt on hämmästyttävällä voimalla ja selväpiirteisyydellä vahvistanut ei ainoastaan Venäjä, vaan myös Saksa. Ei ainoastaan Venäjän valistumattomien, useinkin lukutaidottomien joukkojen, vaan myös Saksan korkeasti valistuneiden, kauttaaltaan lukutaitoisten joukkojen on pitänyt kokea omassa nahassaan II Internationalen ritarien hallituksen koko voimattomuus, koko luonteettomuus, koko avuttomuus, koko lakeijamaisuus porvariston edessä, koko halpamaisuus, äärimmäisten taantumuksellisten (Kornilov Venäjällä, Kapp ja kumppanit Saksassa) diktatuurin ilmeinen kiertämättömyys proletariaatin diktatuurin ainoana vaihtoehtona kääntyäkseen päättävästi kommunismin puoleen“ (kts. XXV osa, s. 228).

Toiseksi. Kunakin hetkenä on löydettävä prosessien ketjusta se erikoinen rengas, johon tarttumalla voi pitää käsissään koko ketjun ja valmistaa edellytykset strategisen menestyksen saavuttamiselle.

Kysymys on siitä, että osataan puolueen edessä olevien tehtävien joukosta ottaa esille juuri se päiväjärjestyksessä oleva tehtävä, jonka ratkaiseminen on keskeisin seikka, ja jonka suorittaminen takaa muiden päiväjärjestyksessä olevien tehtävien menestyksellisen ratkaisemisen.

Tämän säännön merkityksen voisi osoittaa kahdella esimerkillä, joista toisen voisi ottaa kaukaisesta menneisyydestä (puolueen muodostumiskaudelta) ja toisen meitä kaikkein lähinnä olevasta nykyajasta (uuden talouspolitiikan kaudelta).

Puolueen muodostumiskaudella, jolloin lukemattomat kerhot ja järjestöt eivät vielä olleet toisiinsa sidotut, jolloin näpertely ja kerholaisuus jäytivät puoluetta ylhäältä alas asti, jolloin aatteellinen rikkinäisyys oli puolueen sisäisen elämän luonteenomaisena piirteenä,—tällä kaudella perusrenkaana, perustehtävänä puolueen silloisten tehtävien ketjussa oli yleisvenäläisen illegaalisen lehden („Iskran“) perustaminen. Miksi? Siksi, että vain yleisvenäläisen illegaalisen lehden välityksellä voitiin niissä oloissa luoda yhtäläisesti ajatteleva puolueen ydinjoukko, joka kykeni sitomaan yhteen lukemattomat kerhot ja järjestöt, valmistelemaan aatteellisen ja taktillisen yhtenäisyyden edellytykset ja laskemaan siten perustan todellisen puolueen muodostamiselle.

Aikana, jolloin siirryttiin sodasta taloudelliseen rakennustyöhön, jolloin teollisuus kitui rappion kourissa ja maatalous kärsi kaupunkilaistuotteiden puutetta, jolloin valtion teollisuuden liittoyhteys talonpoikaistalouden kanssa tuli menestyvän sosialistisen rakennustyön perusehdoksi,—tuona aikana kaupan

kehittäminen osoittautui perusrenkaaksi prosessien ketjussa, perustehtäväksi muiden tehtävien joukossa. Miksi? Siksi, että uuden talouspolitiikan oloissa ei teollisuuden ja talonpoikaistalouden liittoyhteys ole mahdollinen muutoin kuin kaupan välityksellä, siksi, että tuotanto ilman menekkiä on uuden talouspolitiikan oloissa teollisuuden surma, siksi, että teollisuutta voidaan laajentaa vain menekkiä laajentamalla, kauppaa kehittämällä, siksi, että vasta sitten kun on päästy lujiin asemiin kaupan alalla, vasta sitten kun on opittu hallitsemaan kauppaa, vasta sitten kun on saatu varma ote tähän renkaaseen, voidaan toivoa, että teollisuus saadaan yhdistetyksi talonpoikaismarkkinoihin ja menestyksellä ratkaistuiksi muut päiväjärjestyksessä olevat tehtävät edellytysten luomiseksi sosialistisen talouden perustan rakentamiselle.

„Ei riitä se, että on vallankumouksellinen ja sosialismin kannattaja tai kommunisti yleensä...” sanoo Lenin. „On osattava löytää kunakin hetkenä se ketjun erikoinen rengas, johon on tartuttava kaikin voimin pitääkseen käsissään koko ketjun ja valmistaakseen lujasti siirtymistä seuraavaan renkaaseen”...

„Nykyhetkellä... on tällaisena renkaana kotimaisen kaupan elvyttäminen valtion sitä oikein säännöstellessä (ohjatessa). Kauppa on se „rengas“ historiallisten tapahtumain ketjussa, sosialistisen rakennustyömme siirtymismuodoissa v. 1921—1922, „johon on kaikin voimin tartuttava“...“(kts. XXVII osa, s. 82).

Sellaiset ovat ne pääehdot, jotka takaavat sen, että taktillinen johto on oikea.

6) **Reformismi ja vallankumouksellisuus.** Miten eroaa vallankumouksellinen taktiikka reformistisesta taktiikasta?

Jotkut luulevat, että leninismi vastustaa yleensä reformeja, kompromisseja ja sopimuksia. Se ei ole

lainkaan totta. Bolshevikit tietävät yhtä hyvin kuin kuka muu tahansa, että määrättyssä mielessä on „jokainen anti hyvä“, että määrättyillä ehdoilla reformit yleensä, kompromissit ja sopimukset mukaanlaskettuina — ovat välttämättömiä ja hyödyllisiä.

„Kun käydään sotaa“, sanoo Lenin, „kansainvälisen porvariston kukistamiseksi, sotaa, joka on sata kertaa vaikeampaa, pitkällisempää ja monimutkaisempaa kuin kaikkein sitkein tavallisista valtioiden välisistä sodista, ja jo ennakolta kieltäydytään siinä luovimasta, käyttämästä hyväkseen vihollisten välisiä eturistiriitoja (vaikkapa väliaikaisiakin), tekemästä sopimuksia ja kompromisseja mahdollisten liittolaisten (vaikkapa väliaikaistenkin, heikkojenkin, horjuvienkin, ehdollistenkin) kanssa — niin eikö se ole äärettömän hullunkurista? Eikö se ole samaa kuin jos vainoin noustessamme ennen tutkimattomalle ja ennen saavuttamattomalle vuorenhuipulle jo ennakolta kieltäytyisimme kulke-
masta joskus mutkitellen, palaamasta joskus takaisin, luopumasta kerran valitsemastamme suunnasta ja yrittämästä eri suuntiin?“ (kts. XXV osa, s. 211).

Ilmeisesti ei ole kysymys reformeista tai kompromisseista ja sopimuksista, vaan siitä, miten reformeja ja sopimuksia käytetään.

Reformistille on reformi kaikki kaikessa, mutta vallankumouksellinen työ on hänestä yhdentekevää, pakinan aihetta, silmän lumetta. Senvuoksi, noudatettaessa reformistista taktiikkaa porvariston ollessa vallassa, reformi muuttuu ehdottomasti tämän vallan lujittamisvälineeksi, vallankumouksen hajoittamisvälineeksi.

Mutta vallankumoukselliselle on päinvastoin pääasia vallankumoustyö eikä reformi, — reformi on hänelle vallankumouksen sivutuote. Senvuoksi, vallankumouksellista taktiikkaa noudatettaessa porvariston ollessa

vallassa, reformi muuttuu luonnollisesti tämän vallan hajoittamisen välineeksi, vallankumouksen lujittamisvälineeksi vallankumousliikkeen edelleen kehittämisen tukikohdaksi.

Vallankumouksellinen hyväksyy reformin käyttäekseen sitä legaalista työtä illegaaliseen työhön kytkevänä siteenä, käyttääkseen sitä suojana illegaalisen työn lujittamiseksi, joukkojen vallankumouksellista valmistamista varten porvariston kukistamiseen.

Siinä on asian ydin reformien ja sopimusten vallankumouksellisessa käyttämisessä imperialismin oloissa.

Mutta reformisti sitävastoin hyväksyy reformin kieltäytyäkseen kaikesta illegaalista työstä, estääkseen joukkojen valmistelemisen vallankumoukseen ja nukkuakseen rauhassa „armosta annetun“ reformin siimeksessä.

Siinä on reformistisen taktiikan olemus.

Näin on kysymys reformeista ja sopimuksista imperialismin oloissa.

Asia muuttuu kuitenkin jonkun verran imperialismin kukistamisen jälkeen, proletariaatin diktatuurin aikana. Määrätyissä oloissa, määrätyssä tilanteessa voi proletaarinen valta tulla tilapäisesti pakotetuksi poikkeamaan vallitsevien olojen vallankumouksellisen uudestijärjestelyn tieltä niiden vähitellen tapahtuvan uudistamisen tielle, „reformistiselle tielle“, niinkuin Lenin sanoo tunnetussa kirjoituksessaan „Kullan merkityksestä“³², kiertoliikkeiden tielle, reformien ja ei-proletaarisille luokille tehtävien myönnytyksien tielle näiden luokkien hajoittamiseksi, hengähdystauon suojamiseksi vallankumoukselle, voimien kokoamiseksi ja

uuden hyökkäyksen edellytysten valmistelemiseksi. Ei voida kieltää, että tämä tie on määrättyssä mielessä reformistinen. On vain muistettava, että tässä olemme tekemisissä erään peruserikoisuuden kanssa, joka on siinä, että reformi tässä tapauksessa tulee proletaariselta vallalta, että se lujittaa proletaarista valtaa, että se antaa sille välttämättömän hengähdystauon, että se on tarkoitettu hajoittamaan — ei vallankumousta, vaan ei-proletaarisia luokkia.

Reformi muuttuu siis näissä oloissa vastakodakseen.

Sellaisen politiikan toteuttaminen proletaarisen vallan taholta käy mahdolliseksi sen vuoksi, ja vain sen vuoksi, että vallankumouksen kantovoima edellisellä kaudella on ollut kyllin suuri ja antanut niinmuodoin kyllin laajan tilan, jotta olisi minne perääntyä, kun hyökkäystaktiikka korvataan väliaikaiseh perääntymisen taktiikalla, kiertoliiketaktiikalla.

Kun siis reformit ennen, porvarillisen vallan aikana, olivat vallankumouksen sivutuote, niin nyt, proletariaatin diktatuurin aikana, ovat reformien lähteenä proletariaatin vallankumoukselliset saavutukset, proletariaatin käsiin kertyneet, näistä saavutuksista muodostuneet reservit.

„Reformien suhteen vallankumoukseen“, sanoo Lenin, „on täsmällisesti ja oikein määritellyt vain marxilaisuus, vaikka Marx saattoi nähdä tämän suhteen vain yhdeltä puolen, nimittäin tilanteen, joka vallitsi ennen ensimmäistä, vähänkään lujaa, vähänkään pitkäaikaista proletariaatin voittoa edes yhdessä maassa. Sellaisessa tilanteessa oli oikean suhteen perusta tämä: reformit ovat proletariaatin vallankumouksellisen luokkataistelun sivutuote... Proletariaatin voiton jälkeen, vaikkapa yhdessäkin maassa, ilmestyy jotain uutta siihen suhteeseen, joka reformeilla on

vallankumoukseen. Periaatteellisesti pysyy asia samana, mutta muotoon nähden ilmenee muutos, jota Marx ei henkilökohtaisesti voinut ennakoita nähdä, mutta joka on tajuttavissa vain marxilaisuuden filosofian ja politiikan pohjalla... Voiton jälkeen ne (s.o. reformit. J. St.) (pysyen kansainvälisessä mitassa samana „sivutuotteena“) ovat sille maalle, jossa voitto on saavutettu, sitäpaitsi välttämätöntä ja laillista hengähdystaukoa sellaisissa tapauksissa, jolloin voimat äärimmäisten ponnistusten jälkeen ilmeisesti eivät riitä määrätyn muutoksen vallankumoukselliseen suorittamiseen. Voitto antaa sellaisen „voimavaraston“, että sen avulla voidaan kestää perääntymään pakoitettuinakin,— kestää sekä aineellisessa että moraalisisessa mielessä“ (kts. XXVII osa, s. 84—85).

VIII PUOLUE

Vallankumousta edeltäneellä kaudella, enemmän tahi vähemmän rauhallisen kehityksen kaudella, jolloin II Internationalen puolueet olivat työväenliikkeessä hallitsevana voimana ja parlamentaarisia taistelumuotoja pidettiin perusmuotoina,—näissä oloissa ei puolueella ollut eikä voinut olla sitä suurta ja ratkaisevaa merkitystä, minkä se sai sittemmin, avointen vallankumoustaistelujen oloissa. Puolustaessaan II Internationalea hyökkäyksiltä Kautsky sanoo, että II Internationalen puolueet ovat rauhan eivätkä sodan välineitä, että juuri sen tähden ne eivät kyenneet mihinkään vakavaan toimintaan sodan aikana, proletariaatin vallankumouksellisten esiintymisten kaudella. Se on täysin totta. Mutta mitä se merkitsee? Se merkitsee, että II Internationalen puolueet ovat kelvottomia proletariaatin vallankumouksellista taistelua varten, että ne eivät ole proletariaatin taistelupuolueita, jotka johtavat työläisiä valtaan, vaan vaali-

koneisto, joka on sopeutettu parlamenttivaaleja ja parlamenttitaistelua varten. Tämä oikeastaan selittääkin sen tosiasian, että II Internationalen opportunistien valtakaudella ei proletariaatin poliittisena perusjärjestönä ollut puolue, vaan parlamenttiryhmä. Tunnettua on, että tuona aikana puolue oli tosiasiallisesti parlamenttiryhmän lisäkkeenä ja sen apuaineksenä. Tuskinpa on tarpeellista todistella, että sellaisissa oloissa ja sellaisen puolueen ollessa johdossa ei voinut olla puhuttakaan proletariaatin valmistamisesta vallankumoukseen.

Asia muuttui kuitenkin perin juurin uuden kauden saapuessa. Uusi kausi on luokkien avointen yhteentörmäysten kautta, proletariaatin vallankumouksellisten esiintymisten kautta, proletaarisen vallankumouksen kautta, voimien suoranaisen valmistelun kautta imperialismin kukistamiseen, vallan valloittamiseen proletariaatille. Tämä kausi asettaa proletariaatille uudet tehtävät koko puolueuuden uudelleenjärjestämiseksi uudelle, vallankumoukselliselle kannalle, työläisten kasvattamiseksi vallankumouksellisen valtaistelun hengessä, reservien kouluttamiseksi ja mukaanvetämiseksi, liiton solmiamiseksi naapurimaiden proletaarien kanssa, lujien yhteyksien aikaansaamiseksi siirtomaiden ja riippuvaisten maiden vapausliikkeen kanssa j.n.e., j.n.e. Sellainen ajatus, että nämä uudet tehtävät voidaan ratkaista parlamentarismen rauhallisissa oloissa kasvatettujen vanhojen sosialidemokraattisten puolueiden voimin, merkitsee itsensä tuomitsemista lohduktomaan epätoivoon, varmaan tappioon. Jos tällaisten tehtävien odottaessa ratkaisuaan jäädään vanhojen puolueiden

johdettavaksi, niin se merkitsee täydellisen aseettomuuden tilaan jäämistä. Tuskinpa on tarpeellista todistella, että proletariaatti ei voinut tyytyä sellaiseen asiaintilaan.

Sen tähden oli välttämätön uusi puolue, taistelupuolue, vallankumouksellinen puolue, joka on kyllin rohkea viemään proletaarit taisteluun vallasta, kyllin kokenut ymmärtääkseen vallankumouksellisen tilanteen monimutkaiset olot ja kyllin joustava välttääkseen kaikki ja kaikenlaiset salakarit kulkiessaan päämäärää kohti.

Ilman sellaista puoluetta ei ole ajateltavissakaan imperialismin kukistaminen, proletariaatin diktatuurin valloittaminen.

Tämä uusi puolue on leninismin puolue.

Mitkä ovat tämän uuden puolueen erikoisuudet?

1) **Puolue työväenluokan etujoukkona.** Puolueen on ennen kaikkea oltava työväenluokan **etujoukko**. Puolueen täytyy koota itseensä kaikki työväenluokan parhaat ainekset, niiden kokemus, niiden vallankumouksellisuus, niiden rajaton uskollisuus proletariaatin asialle. Mutta ollakseen todella etujoukko puolueen täytyy olla aseistettu vallankumouksellisella teorialla, liikkeen lakien tuntemuksella, vallankumouksen lakien tuntemuksella. Ilman sitä se ei kykene johtamaan proletariaatin taistelua, viemään proletariaattia mukanaan. Puolue ei voi olla todellinen puolue, jos se tyytyy vain kirjaamaan sen, mitä työväenluokan suuri joukko tuntee ja ajattelee, jos se laahaa vaistovaraisen liikkeen perässä, jos se ei kykene voittamaan vaistovaraisen liikkeen joustavuuden puutetta ja poliittista välinpitämättömyyttä, jos se ei kykene kohoamaan proleta-

riaatin hetkellisten etujen yläpuolelle, jos se ei kykene nostamaan joukkoja proletariaatin luokkaetujen käsittämisen tasolle. Puolueen on oltava työväenluokan edellä, sen pitää nähdä pitemmälle kuin työväenluokka, sen on johdettava proletariaattia eikä laahustettava vaistovaraisuuden perässä. II Internationalen puolueet, jotka saarnaavat „perässälaahustamisen politiikkaa“, ovat porvarillisen politiikan johdattimia, politiikan, joka tuomitsee proletariaatin olemaan välikappaleena porvariston käsissä. Vain sellainen puolue, joka on asettunut proletariaatin etujoukon näkökannalle ja kykenee nostamaan joukot proletariaatin luokkaetujen käsittämisen tasolle,—vain sellainen puolue kykenee vetämään työväenluokan pois tradeunionistiselta tieltä ja tekemään siitä itsenäisen poliittisen voiman.

Puolue on työväenluokan poliittinen johtaja.

Puhuin edellä työväenluokan taistelun vaikeuksista, taistelutilanteen monimutkaisuudesta, strategiasta ja taktiikasta, reserveistä ja luovimisesta, hyökkäämisestä ja perääntymisestä. Nämä ehdot ovat yhtä monimutkaisia, ellei monimutkaisempiakin kuin sodan ehdot. Kuka voi ymmärtää nämä ehdot, kuka voi antaa oikean suunnan proletaarien miljoonajoukoille? Mikään armeija ei sodassa voi tulla toimeen ilman kokenutta esikuntaa, jollei se tahdo joutua tappion omaksi. Eikö ole selvää, että proletariaatti sitä suuremmalla syyllä ei voi tulla toimeen ilman tällaista esikuntaa, jollei se tahdo joutua vannoutuneitten vihollistensa raadeltavaksi? Mutta mikä tämä esikunta on? Tänä esikuntana voi olla vain proletariaatin vallankumouksellinen puolue. Työväenluokka ilman

vallankumouksellista puoluetta on armeija ilman esikuntaa.

Puolue on proletariaatin taisteluesikunta.

Mutta puolue ei voi olla ainoastaan **etujoukko**. Sen on samalla oltava **luokan** joukko-osasto, luokan osa, joka on tiukasti sidottu luokkaankaikilla elinjuurillaan. Etujoukon ja työväenluokan muun joukon välinen eroavaisuus, puolueen jäsenten ja puolueeseen kuulumattomien välinen eroavaisuus ei voi hävitä ennenkuin häviävät luokat, niin kauan kuin proletariaatti täydentää itseään tulokkailla muista luokista, niin kauan kuin työväenluokalla kokonaisuudessaan ei ole mahdollisuutta kohota etujoukon tasolle. Mutta puolue lakkaisi olemasta puolue, jos tämä eroavaisuus muuttuisi välien katkeamiseksi, jos puolue sulkeutuisi kuoreensa ja irroittautuisi puolueeseen kuulumattomista joukoista. Puolue ei voi johtaa luokkaa, jos sillä ei ole yhteyttä puolueen ulkopuolella oleviin joukkoihin, jos puolue ei ole liitossa puolueen ulkopuolella olevien joukkojen kanssa, jos nämä joukot eivät hyväksy sen johtoa, jos puolue ei nauti joukkojen keskuudessa moraalista ja poliittista luottoa.

Äskettäin otettiin puolueeseemme kaksisataa tuhatta uutta työläisjäsentä. Suurenmoista siinä on se seikka, että he oikeastaan eivät tulleet puolueeseen itsestään, vaan paremminkin koko muun puolueeseen kuulumattoman joukon lähettämänä, joukon, joka aktiivisesti osallistui uusien jäsenten puolueeseen ottamiseen ja jonka hyväksymättä ei uusia jäseniä otettu. Tämä tosiasia osoittaa, että puolueeseen kuulumattomien työläisten laajat joukot pitävät puoluettamme **omana** puolueenaan, heille **läheisenä** ja **rakkaana** puolueena,

jonka laajeneminen ja lujittaminen on heille sydämen asia, ja jonka johtoon he vapaaehtoisesti uskovat kohtalonsa. Tuskin tarvitsee todistella, että ilman näitä näkymättömiä moraalisia siteitä, jotka liittävätkin puoluetta puolueen ulkopuolella oleviin joukkoihin, ei puolue olisi voinut muodostua luokkansa ratkaisevaksi voimaksi.

Puolue on työväenluokan eroittamaton osa.

„Me olemme luokan puolue“, sanoo Lenin, „ja sen tähden melkein koko luokan (ja sota-aikoina, kansalaissodan kaudella aivan koko luokankin) täytyy toimia puolueemme johdolla, täytyy tulla puolueettamme mahdollisimman lähelle, mutta olisi manilovilaisuutta ja „tapahtumain perässä laahustamista“ ajatella, että melkein koko luokka tahi aivan koko luokka kykenisi koskaan kapitalismin aikana kohoamaan etujoukkonsa, sosialidemokraattisen puolueensa tietoisuuteen ja aktiivisuuteen asti. Ei yksikään järkävä sosialidemokraatti ole vielä epäillyt sitä, että kapitalismin aikana ei edes ammatillinen järjestö (alkeellisempi, kehittymättömien kerrostien tietoisuutta paremmin vastaava) kykene saamaan riveihinsä melkein koko tahi aivan koko työväenluokkaa. Olisi vain itsensä pettämistä, silmien ummistamista näkemästä tehtäviemme valtavuutta, olisi näiden tehtävien työstämistä, jos unohdettaisiin erotus etujoukon ja kaikkien sen yhteyteen pyrkivien joukkojen välillä, jos unohdettaisiin etujoukon vakituinen velvollisuus kohottaa yhä laajemmat kerrokset tälle korkeimmalle tasolle“ (kts. VI osa, s. 205—206).

2) Puolue työväenluokan järjestyneenä joukko-osastona. Puolue ei ole ainoastaan työväenluokan etujoukko. Jos se tahtoo todella johtaa luokan taistelua, niin sen on samalla oltava luokkansa järjestynyt joukko-osasto. Puolueen tehtävät kapitalismin oloissa ovat erittäin suuret ja moninaiset. Puolueen on johdettava proletariaatin taistelua erittäin vaikeissa sisäisen ja ulkonaisen kehityksen oloissa, sen on vietävä

proletariaatti hyökkäykseen silloin kun tilanne hyökkäystä vaatii, sen on johdettava proletariaatti pois voimakkaan vihollisen iskun alta, kun tilanne vaatii perääntymistä, sen on luotava järjestymättömien, puolueen ulkopuolella olevien työläisten miljoonajoukkoihin taistelukurin ja suunnitelmallisuuden henki, järjestyneisyyden ja kestävyys henki. Mutta puolue voi täyttää nämä tehtävät vain siinä tapauksessa, että se itse on kurin ja järjestyneisyyden olennoituma, että se itse on proletariaatin järjestynyt joukko-osasto. Ilman näitä ehtoja ei voi olla puhuttakaan siitä, että puolue voisi todella johtaa proletariaatin miljoonajoukkoja.

Puolue on työväenluokan järjestynyt joukko-osasto.

Ajatus puolueesta järjestyneenä kokonaisuutena on saanut vahvistuksensa Leninin tunnetussa puolueemme sääntöjen ensimmäisen pykälän sanamuodossa, jonka mukaan puolue on järjestöjen summa ja puolueen jäsenet — puolueen jonkun järjestön jäseniä. Menshevikit, jotka vastustivat tätä sanamuotoa jo v. 1903, esittivät sen sijalle omavaltaisen puolueeseen kirjoittautumisen „systeemiä“, sellaista „systeemiä“, että puolueen jäsenen „nimi“ ulotettaisiin jokaiseen „professoriin“ ja „lukiolaiseen“, jokaiseen „myötämieliseen“ ja „lakkolaiseen“, joka tavalla tai toisella kannattaa puoluetta, vaikkei kuulukaan eikä halua kuulua mihinkään puoluejärjestöön. Tuskin tarvitsee todistella, että tämä originelli „systeemi“, jos se olisi juurtunut puolueeseemme, olisi välttämättömyyden pakosta vienyt siihen, että puolue olisi täyttynyt ylenmäärin professoreista ja lukiolaisista ja että se olisi muuttunut

löyhäksi, epämääräiseksi, hajanaiseksi „muodostumaksi“, joka olisi hukkunut „myötämielisten“ mereen, olisi hävittänyt rajan puolueen ja luokan väliltä ja ajanut karille puolueen tehtävän nostaa järjestymättömiä joukkoja etujoukon tasalle. Ei kannata puhuaakaan siitä, että tällaisen opportunistisen „systemin“ vallitessa ei puolueemme olisikyennyt täyttämään työväenluokan järjestävän ydinjoukon tehtävää vallankumouksemme kulussa.

„Martovin näkökannalta“, sanoo Lenin, „jää puolueen raja aivan epämääräiseksi, sillä „jokainen lakkolainen“ voi „julistautua puolueen jäseneksi“. Mitä hyötyä on tästä löyhyydestä? „Nimen“ laaja leviäminen. Sen vahingollisuus on siinä, että se kylvää sekasortoa synnyttävää ajatusta luokan ja puolueen toisiinsa sekoittamisesta“ (kts. VI osa, s. 211).

Mutta puolue ei ole ainoastaan puoluejärjestöjen summa. Puolue on samalla näiden järjestöjen yhtenäinen systeemi, niiden yhtyminen muodoltaan eheäksi kokonaisuudeksi, jolla on ylemmät ja alemmat johtolimet, jossa vähemmistö alistuu enemmistön tahtoon ja käytännölliset päätökset ovat kaikkia puolueen jäseniä velvoittavia. Ilman näitä ehtoja ei puolue voi olla eheä järjestynyt kokonaisuus, joka kykenee suunnitelmallisesti ja järjestyneesti johtamaan työväenluokan taistelua.

„Ennen“, sanoo Lenin, „ei puolueemme muodoltaan ollut järjestetty kokonaisuus, vaan ainoastaan yksityisten ryhmien summa, ja senvuoksi näiden ryhmien välillä ei voinut ollakaan muita suhteita kuin aatteellinen vaikutus. Nyt on meistä tullut järjestynyt puolue ja sehän merkitsee vallan luomista, aatteiden auktoriteetin muuttamista vallan auktoriteetiksi, alempien puolue-elinten alistumista ylempien tahtoon“ (kts. VI osa, s. 291).

Se periaate, että vähemmistö alistuu enemmistön tahtoon, se periaate, että puolueityötä johdetaan keskuksesta, aiheuttaa usein hyökkäilyjä horjuvien aineiden taholta, syytöksiä „byrokratismista“, „formalismista“ j.n.e. Tuskinpa tarvitsee todistella, että puolueen kokonaisuutena suorittama suunnitelmallinen toiminta ja työväenluokan taistelun johtaminen olisi mahdotonta ilman näiden periaatteiden toteuttamista. Leninismi organisatiokysymyksessä on näiden periaatteiden järkähtämätöntä toteuttamista. Taistelua näitä periaatteita vastaan Lenin nimittää „venäläiseksi nihilismiksi“ ja „herras-anarkismiksi“, jotka ovat sen arvoisia, että ne on saatettava naurunalaisiksi ja heitettävä menemään.

Lenin sanoo noista horjuvista aineksista kirjassaan „Askel eteenpäin“:

„Tuo herras-anarkismi on erikoisesti ominaista venäläiselle nihilistille. Puoluejärjestö näyttää hänestä hirmuiselta „tehtaalta“, osan alistuminen kokonaisuuden ja vähemmistön alistuminen enemmistön tahtoon näyttää hänestä „orjuuttamiselta“.. keskusten johdolla toteutettu työnjako synnyttää hänen taholtaan tragikoomillista voivottelua sitä vastaan, että ihmiset muutetaan „rattaiksi ja ruuveiksi“... puolueen järjestösääntöjen mainitseminen aiheuttaa halveksivan virnistyksen ja ylenkatseellisen... huomautuksen, että voidaan sitä tulla toimeen ihan ilman sääntöjäkin“.

„Eiköhän ole selvää, että paljonpuhutusta byrokratismista kirkuminen on yksinkertaisesti keskustan henkilökokoonpanoon tyytymättömyyden verhoamista, viikunanlehti... Sinä olet byrokraatti, koska edustajakokous ei asettanut sinua toimeen minun tahtoni mukaisesti, vaan sitä vastaan; sinä olet formalisti, koska sinä nojautut edustajakokouksen muodollisiin päätöksiin etkä minun suostumukseeni; sinä toimit karkean mekaanisesti, sillä vetoat puolueen edustajakokouksen „mekaaniseen“ enemmistöön etkä ota huomioon minun haluani tulla kooptatoiduksi; sinä olet

itsevaltiat, koska et halua luovuttaa valtaa vanhojen kaverusten käsiin** (kts. VI osa, s. 310 ja 287).

3) **Puolue proletariaatin luokkajärjestön korkeimpana muotona.** Puolue on työväenluokan järjestynyt joukko-osasto. Mutta puolue ei ole työväenluokan ainoa järjestö. Proletariaatilla on vielä koko joukko muita järjestöjä, joita ilman se ei voi käydä menestyksellistä taistelua pääomaa vastaan: ammattiliitot, osuusliikkeet, tehdasjärjestöt, parlamenttiryhvät, puolueettomat naisyhdistykset, sanomalehdistö, kulttuuri- ja valistusjärjestöt, nuorisoliitot, vallankumoukselliset taistelujärjestöt (avointen vallankumoussiintymisten aikana), edustajain Neuvostot valtiollisena järjestömuotona (jos proletariaatti on vallassa) j. n. e. Näiden järjestöjen valtava enemmistö on puolueen ulkopuolella ja vain pieni osa niistä liittyy läheisesti suoraan puolueeseen tai muodostaa sen haarautumia. Kaikki nämä järjestöt ovat määrättyissä oloissa työväenluokalle ehdottoman välttämättömiä, sillä ilman niitä on mahdotonta lujittaa proletariaatin luokka-asemia taistelun eri aloilla, ilman niitä on mahdotonta karaista proletariaattia voimaksi, jonka tehtävänä on asettaa porvarillisen järjestelmän tilalle sosialistinen järjestelmä. Mutta miten voidaan toteuttaa yhtenäinen johto, kun järjestöjä on niin runsaasti? Mikä takaa, että monien järjestöjen olemassaolo ei vie ristiriitaiseen erilaisuuteen johdossa? Voidaan sanoa, että kukin näistä järjestöistä tekee työtä omalla erikoisalallaan ja

* Puhe on „kaveruksista“ Axelrod, Martov, Potresov y.m., jotka eivät alistuneet II puoluekokouksen päätöksiin ja syyttivät Leniniä „byrokratismista“. J. St.

etteivät ne senvuoksi voi häiritä toinen toistaan. Se on tietenkin totta. Mutta totta on sekin, että kaikkien näiden järjestöjen on tehtävä työtä samaan suuntaan, sillä ne palvelevat samaa luokkaa, proletarien luokkaa. Kysytään, kuka määrää sen linjan, sen yleisen suunnan, jota kaikkien näiden järjestöjen on työssään noudatettava? Mikä on se keskeinen järjestö, joka kykenee välttämättömän kokemuksen pohjalla määrittelemään ei ainoastaan tämän yhteisen linjan, vaan jolla myös, siihen tarvittavan arvovallan pohjalla, on mahdollisuus saada kaikki nuo järjestöt toteuttamaan käytännössä tätä linjaa, jotta johto saataisiin yhtenäiseksi ja poistetuksi häiriöiden mahdollisuus?

Sellainen järjestö on proletariaatin puolue.

Puolueella on siihen kaikki edellytykset; ensiksikin, koska puolue on työväenluokan parhaiden ainesten kokoontumispaikka, ainesten, joilla on välittömät yhteydet puolueen ulkopuolella oleviin proletariaatin järjestöihin ja jotka hyvin usein johtavat niitä; toiseksi, koska puolue työväenluokan parhaiden ainesten kokoontumispaikkana on paras koulu työväenluokan johtajien kehittämiseksi, johtajien, jotka kykenevät johtamaan luokkansa kaikkia organisatiomuotoja; kolmanneksi, koska puolue työväenluokan johtajien parhaana kouluna on kokemuksensa ja arvovaltansa puolesta ainoa järjestö, joka kykenee keskittämään proletariaatin taistelun johdon ja siten muuttamaan työväenluokan kaikki ja kaikenlaiset puolueen ulkopuolella olevat järjestöt apuelimiksi ja yhdyshihnoiksi, jotka yhdistävät puolueen luokkaan.

Puolue on proletariaatin luokkajärjestön korkein muoto.

Tämä ei tietysti merkitse sitä, että puolueen ulkopuolella olevien järjestöjen, ammattiliittojen, osuusliikkeiden j. n. e., pitää olla muodollisesti puolueen johdon alaisia. Kysymys on vain siitä, että puolueen jäsenet, jotka kuuluvat näihin järjestöihin epäilemättä vaikutusvaltaisina henkilöinä, käyttäisivät kaikki vakuuttamiskeinot sitä varten, että puolueen ulkopuolella olevat järjestöt lähestyisivät työssään proletariaatin puoluetta ja vapaaehtoisesti hyväksyisivät sen poliittisen johdon.

Sentähden Lenin sanoo, että puolue on „proletaarien luokkayhteenliittymisen korkein muoto“, jonka poliittisen johdon pitää ulottua proletariaatin kaikkiin muihin järjestömuotoihin (kts. XXV osa, s. 194).

Sentähden opportunistinen teoria puolueen ulkopuolella olevien järjestöjen „riippumattomuudesta“ ja „neutraalisuudesta“, teoria, joka synnyttää **riippumattomia** parlamenttimiehiä ja puolueesta **irrallaan olevia** sanomalehtimiehiä, **ahdaskatseisia** ammattiliittomiehiä ja **poroporvarillistuneita** osuustoimintamiehiä — on aivan yhteensoveltumaton leninisin teorian ja käytännön kanssa.

4) **Puolue proletariaatin diktatuurin aseena.** Puolue on proletariaatin korkein järjestömuoto. Puolue on tärkein johtava tekijä proletaariluokan sisällä ja tämän luokan järjestöjen keskuudessa. Mutta tästä ei lainkaan seuraa, että puoluetta voidaan pitää itsetarkoituksena, omintakeisena voimana. Puolue ei ole ainoastaan proletaarien luokkayhdistymisen korkein muoto, — se on samalla ase proletariaatin käsissä diktatuurin valloittamista varten, silloin kun diktaturia ei vielä ole vallattu, ase diktatuurin lujittamista

ja laajentamista varten, silloin kun diktatuuri on jo vallattu. Puolueen merkitys ei olisi voinut kohota niin korkealle eikä puolue olisi voinut nousta proletariaatin kaikkien muiden järjestömuotojen yläpuolelle, jollei proletariaatin edessä olisi ollut kysymys vallasta, jos imperialismiin olosuhteet, sotien kiertämättömyys ja vallinnut pula eivät olisi vaatineet proletariaatin kaikkien voimien keskittämistä yhteen kohtaan, vallankumousliikkeen kaikkien säikeiden kokoamista yhteen paikkaan, porvariston kukistamista ja proletariaatin diktatuurin valtaamista varten. Puolue on proletariaatille tarpeen ennenkaikkea taisteluesikuntana, joka on välttämätön vallanoton onnistumiselle. Tuskin kaipaa todistelua, että ilman puoluetta, joka kykeni kokoamaan ympärilleen proletariaatin joukkojärjestöt ja keskittämään taistelun kestäessä koko liikkeen johdon, ei Venäjän proletariaatti olisi voinut toteuttaa vallankumouksellista diktatuuriaan.

Mutta puolue ei ole proletariaatille tarpeen ainoastaan diktatuurin valtaamista varten, vaan se on sille vielä tarpeellisempi diktatuurin säilyttämistä, sen lujittamista ja laajentamista varten sosialismin täydellisen voiton saavuttamiseksi.

„Nykyään varmaankin jo melkein jokainen näkee“, sanoo Lenin, „että bolshevikit eivät olisi voineet pysyä vallassa edes 2¹/₂ kuukautta, puhumattakaan 2¹/₂ vuodesta, ilman mitä ankarinta ja todella rautaista kuria puolueessamme, ilman sen mitä täydellisintä ja uhrautuvaisinta kannatusta työväenluokan koko joukon taholta, s.o. kaiken sen taholta, mitä työväenluokassa on ajateltavaa, rehellistä, uhrautuvaa, vaikutusvaltaista, kykenevää johtamaan takapajuisia kerroksia ja innostamaan ne mukaansa“ (kts. XXV osa, s. 173).

Mutta mitä merkitsee diktatuurin „säilyttäminen“ ja „laajentaminen“? Se merkitsee kurin ja järjestyneisyyden hengen luomista proletaarien miljoonajoukkoihin; se merkitsee esteen ja suojamuurin rakentamista proletaarisissa joukoissa pikkuporvarillisten vaistojen ja pikkuporvarillisten tottumusten jäytävää vaikutusta vastaan; se merkitsee proletaarien organisatoorisen työn lujittamista pikkuporvarillisten kerrostien kasvattamiseksi ja uudestimuokkaamiseksi; se merkitsee proletaaristen joukkojen auttamista kasvattamaan itsensä voimaksi, joka kykenee hävittämään luokat ja valmistamaan edellytykset sosialistisen tuotannon järjestämiselle. Kaiken tämän suorittaminen on kuitenkin mahdotonta ilman puoluetta, jonka tekee voimakkaaksi sen eheys ja kuri.

„Proletariaatin diktatuuri“, sanoo Lenin, „on sitkeää taistelua, veristä ja veretöntä, väkivaltaista ja rauhallista, sotilaallista ja taloudellista, kasvatuksellista ja hallinnollista, vanhan yhteiskunnan voimia ja perinteitä vastaan. Miljoonien ja kymmenien miljoonien ihmisten tottumuksen voima on kaikkein pelottavin voima. Ilman rautaista ja taistelussa karaistunutta puoluetta, ilman puoluetta, joka nauttii kaiken sen luottamusta, mitä kysymyksessäolevassa luokassa on rehellistä, ilman puoluetta, joka kykenee seuraamaan joukkojen mielialaa ja vaikuttamaan siihen, on mahdotonta käydä sellaista taistelua menestyksellä“ (kts. XXV osa, s. 190).

Proletariaatti tarvitsee puoluetta diktatuurin valloittamista ja säilyttämistä varten. Puolue on proletariaatin diktatuurin ase.

Tästä taas seuraa, että luokkien hävitessä, proletariaatin diktatuurin vähitellen kuollessa täytyy puolueenkin vähitellen kuolla pois.

5) Puolue yhteistahtona, joka ei sovellu yhteen ryhmien olemassaolon kanssa. Proletariaatin diktatuurin

valtaaminen ja säilyttäminen on mahdotonta ilman puoluetta, jonka voima on sen eheydessä ja rautaisessa kurissa. Mutta rautainen kuri puolueessa ei ole ajateltavissa ilman tahdon yhtenäisyyttä, ilman puolueen kaikkien jäsenten toiminnan täydellistä ja ehdotonta yhtenäisyyttä. Tämä ei tietenkään merkitse sitä, että se tekisi mahdottomaksi taistelun eri mielipiteiden välillä puolueen sisällä. Päinvastoin, rautainen kuri ei sulje pois, vaan edellyttää arvostelua ja eri mielipiteiden taistelua puolueen sisällä. Vielä vähemmän se merkitsee sitä, että kurin pitää olla „sokean“. Päinvastoin, rautainen kuri ei sulje pois, vaan edellyttää tietoista ja vapaaehtoista alistumista, sillä vain tietoinen kuri voi olla todella rautaista kuria. Mutta sen jälkeen kun mielipiteiden taistelu on päättynyt, arvostelu suoritettu loppuun ja päätös tehty, on kaikkien puolueen jäsenten tahdon yhtenäisyys ja toiminnan yhtenäisyys se välttämätön ehto, jota ilman ei voida ajatellakaan yhtenäistä puoluetta eikä rautaista kuria puolueessa.

„Nykyisellä kärjistyneen kansalaissodan aikakaudella“, sanoo Lenin, „voi kommunistinen puolue täyttää velvollisuutensa vain siinä tapauksessa, että se on järjestetty mahdollisimman keskiteytysti, että siinä vallitsee rautainen, sotilaallista kuria lähenevä kuri ja että sen puoluekeskus on valtaa käyttävä, arvovaltainen elin, jolla on laajat valtuudet ja joka nauttii puolueen jäsenten yleistä luottamusta“ (kts. XXV osa, s. 282—283).

Siten on kysymys puoluekurista taistelutilanteessa diktatuurin valtaamisen edellä.

Samaa on sanottava puoluekurista diktatuurin valtaamisen jälkeen, mutta vielä enemmän korostettuna.

„Joka vähänkään heikentää“, sanoo Lenin, „rautaista kuria proletariaatin puolueessa (erittäinkin proletariaatin diktatuurin aikana), se auttaa todellisuudessa porvaristoa proletariaattia vastaan“ (kts. XXV osa, s. 190).

Mutta tästä seuraa, että ryhmien olemassaolo ei sovi yhteen puolueen eheyden eikä sen rautaisen kurin kanssa. Tuskin tarvinnee todistella, että ryhmien olemassaolo johtaa useampien keskuksien olemassaoloon, mutta useampien keskuksien olemassaolo merkitsee sitä, että yhteinen keskus puolueesta puuttuu, yhteistahto pirstoutuu, kuri heikkenee ja höltyy, diktatuuri heikkenee ja höltyy. Tietenkin voivat II Internationaalin puolueet, jotka taistelevat proletariaatin diktatuuria vastaan eivätkä tahdo johtaa proletaareja valtaan, sallia keskuudessaan sellaista liberalismia kuin ryhmävapautta, sillä ne eivät lainkaan tarvitse rautaista kuria. Mutta Kommunistisen Internationalen puolueet, jotka rakentavat työnsä proletariaatin diktatuurin valtaamis- ja lujittamistehtävien pohjalle, eivät voi suostua „liberalismiin“ eikä ryhmävapauteen.

Puolue on tahdon yhtenäisyys, joka ei siedä mitään ryhmäkuntalaisuutta eikä vallan pirstomista puolueessa.

Tästä johtui Leninin selitys „ryhmäkuntalaisuuden vaarasta puolueen eheyden kannalta ja proletariaatin etujoukon yhteistahdon toteuttamisen kannalta, mikä on proletariaatin diktatuurin menestymisen perusehto“; tämä Leninin selitys sai vahvistuksensa X puoluekokouksen erikoisessa päätöslauselmassa „Puolueen yhtenäisyydestä“³³.

Tästä johtui Leninin vaatimus „kaiken ryhmäkuntalaisuuden täydellisestä lopettamisesta“ ja „poikkeuk-

setta kaikkien jonkin ohjelman pohjalla syntyneiden ryhmien hajallelaskemisesta viipymättä“, „ehdottoman ja viipymättömän puolueesta erottamisen“ uhalla (kts. päätöslauselmaa „Puolueen yhtenäisyydestä“).

6) **Puolue lujittuu puhdistautumalla opportunistisista aineksista.** Ryhmäkuntalaisuuden lähteenä puolueessa ovat puolueen opportunistiset ainekset. Proletariaatti ei ole itseensä sulkeutunut luokka. Siihen virtaa lakkaamatta tulokkaita talonpoikaistosta, pikkuporvaristosta, sivistyneistöstä, joita kapitalismin kehitys proletarisoi. Samaan aikaan tapahtuu proletariaatin huippukerrostien, pääasiallisesti ammattiliitto- ja parlamenttitoimitsijain rappeutumisprosessi, kerrostien, joita porvaristo syöttelee siirtomaista saadulla ylivoitolla. „Tämä porvarillistuneiden työläisten kerros“, sanoo Lenin, „eli „työläisaristokratia“, joka on täysin poroporvarillista elintavoiltaan, tuloiltaan, koko maailmankatsomukseltaan,— tämä kerros on II Internationalen päätuki ja meidän päivinäimme **porvariston tärkein yhteiskunnallinen (ei sotilaallinen) tuki.** Sillä he ovat todellisia **porvariston asiamiehiä työväenliikkeessä, kapitalistiluokan työläiskäskyläisiä.., reformismin ja chauvinismin todellisia välittäjiä**“ (kts. XIX osa, s. 77).!)

Kaikki nämä pikkuporvarilliset ryhmät tunkeutuvat tavalla tai toisella puolueeseen ja tuovat siihen horjumisen ja opportunistismin henkeä, rappeutumisen ja epävarmuuden henkeä. Ne pääasiassa ovatkin ryhmäkuntalaisuuden ja rappeutumisen lähteenä, hajoitustyön ja puolueen sisältäpäin hajoittamisen lähteenä. Kun käydään sotaa imperialismia vastaan ja selustassa on tällaisia „liittolaisia“,— niin se merkitsee sellais-

ten ihmisten asemaan joutumista, joita ammutaan kahdelta puolen — edestä ja takaa. Senvuoksi säälimättömän taistelu tällaisia aineksia vastaan, niiden ajaminen pois puolueesta on ennakkoehto menestykselliselle taistelulle imperialismia vastaan.

Teoria opportunististen ainesten „voittamisesta“ aatteellisella taistelulla puolueen sisällä, teoria näiden ainesten „haihduttamisesta“ saman puolueen puitteissa on mätä ja vaarallinen teoria, joka uhkaa tuomita puolueen halpaantumisen ja kroonillisen voimattomuuden tilaan, uhkaa jättää puolueen opportunistien raadeltavaksi, uhkaa jättää proletariaatin ilman vallankumouksellista puoluetta, uhkaa riistää proletariaatilta sen pääseen taistelussa imperialismia vastaan. Puolueemme ei olisi voinut päästä leveälle tielle, se ei olisi voinut ottaa valtaa eikä järjestää proletariaatin diktatuuria, se ei olisi voinut selviytyä kansalaisodasta voittajana, jos sen riveissä olisivat olleet Martovit ja Danit, Potresovit ja Axelrodit. Kun puolueemme onnistui luoda itselleen sisäinen yhtenäisyys ja riviensä verraton eheys, niin se tapahtui ennen kaikkea siitä syystä, että se kykeni aikanaan puhdistautumaan opportunistien loasta, että se kykeni ajamaan ulos puolueesta likvidaattorit ja menshevikit. Proletaarien puolueiden kehityksen ja lujittumisen tie käy niiden puhdistamisen kautta opportunisteista ja reformisteista, sosiali-imperialisteista ja sosiali-chauvinisteista, sosiali-patriooteista ja sosiali-pasifisteista.

Puolue lujittuu puhdistautumalla opportunistisista aineksista.

„Jos omissa riveissä pidetään reformisteja, menshevikkejä“, sanoo Lenin, „niin on mahdotonta voittaa proletaarisessa vallan-

kumouksessa, on mahdotonta puolustaa sitä. Periaatteellisesti se on ilmeistä. Kokemus on vahvistanut sen havainnollisesti sekä Venäjällä että Unkarissa... Venäjällä oli monta kertaa vaikeita tilanteita, jolloin neuvostojärjestelmä varmastikin olisi tullut kukistetuksi, jos menshevikit, reformistit, pikkuporvarilliset demokraatit olisivat jääneet puolueemme sisälle.. Italiassa, jossa, kuten yleisesti myönnetään, ollaan menossa proletariaatin ratkaisevina taisteluihin porvaristoa vastaan valtiovallan valtaamisesta. Sellaisella hetkellä ei ole ainoastaan ehdottoman välttämätöntä menshevikien, reformistien, turatilaisten poistaminen puolueesta, mutta voipa vielä osoittautua hyödylliseksi poistaa sellaisia mainioita kommunistejakin, joilla on taipumusta horjumiseen ja jotka horjuessaan kallistuvat „yhtenäisyyteen“ reformistien kanssa, poistaa heidät kaikista vastuunalaisista tehtävistä... Vallankumouksen kynnyksellä ja hetkinä, jolloin käydään kaikkein ankarinta taistelua sen voitosta, voivat pienimmätkin horjumiset puolueen sisällä tarvella kaiken, tehdä tyhjäksi vallankumouksen, temmata pois vallan proletariaatin käsistä, sillä sen valta ei vielä ole luja, sillä hyökkäys sen kimppuun on vielä liian voimakas. Jos horjuvat johtajat tällaisena aikana menevät pois, niin se ei heikennä vaan vahvistaa sekä puoluetta, työväenliikettä että vallankumousta“ (kts. XXV osa, s. 462, 463, 464).

IX

TYÖTYILI

Puhe ei ole kirjallisesta tyylistä. Tarkoitin työtyyliä, sitä leninismän käytännöllisessä toiminnassa ilmenevää erikoista ja omalaatuista, mikä luo leniniläisen toimihenkilön erikoistyyppin. Leninismi on teoreettinen ja käytännöllinen koulu, joka muokkaa puolueetyöntekijän ja valtiollisen toimihenkilön erikoistyyppin, joka luo erikoisen leniniläisen työtyylin.

Mitkä ovat tämän tyylin luonteenomaiset piirteet? Mitkä ovat sen erikoisuudet?

Näitä erikoisuuksia on kaksi:

- a) venäläinen vallankumouksellinen lennokkuus ja
- b) amerikkalainen toimekkuus.

Leninismin tyyli on näiden kahden ominaisuuden yhdistymä puoluettyössä ja valtiollisessa toiminnassa.

Venäläinen vallankumouksellinen lennokkuus on vastamyrkkyä kangistuneisuutta, vanhoista tottumuksista kiinnipitämistä, vanhoillisuutta, ajattelun tyrehtymistä ja esi-isien perinteiden orjallista noudattamista vastaan. Venäläinen vallankumouksellinen lennokkuus on se elävöittävä voima, joka virittää ajatuksen, ajaa eteenpäin, murskaa vanhaa, avaa tulevaisuudennäköalan. Ilman sitä ei mikään liike eteenpäin ole mahdollinen.

Mutta venäläinen vallankumouksellinen lennokkuus saattaa hyvin helposti rappeutua käytännössä tyhjäksi „vallankumoukselliseksi“ manilovilaisuudeksi, jos sitä ei yhdistetä amerikkalaiseen toimekkuuteen työssä. Esimerkkejä tällaisesta rappeutumisesta on yllin kyllin. Kukapa ei tunne „vallankumouksellisen“ sepittelyn ja „vallankumouksellisen“ suunnitelmarustailun tautia, joka saa alkunsa uskosta kaikki järjestävän ja kaikki muuttavan asetuksen voimaan. Eräs venäläinen kirjailija I. Ehrenburg on kertomuksessaan „Täydellistynyt kommunistinen ihminen“ („Uskomtshel“) kuvannut tätä tautia potevan „bolshevikin“ tyyppin, joka otti tehdäkseen luonnoksen ihanteellisen täydellisestä ihmisestä ja... „hukkui“ tähän „työhönsä“. Kertomuksessa on paljon liioittelua, mutta silti siinä epäilemättä käsitetään tauti oikein. Mutta tuskinpa kukaan muu on niin purevasti ja sääliittä ruoskinut tämän lajin sairaita kuin Lenin. „Kommunistista

pöyhkeyttä"—niin hän nimitti tätä sairaalloista uskoa sepittelyn ja asetusrustailun voimaan.

„Kommunistinen pöyhkeys“, sanoo Lenin, „merkitsee, että henkilö, joka kuuluu kommunistiseen puolueeseen eikä ole vielä tullut erotetuksi siitä pois, kuvittelee voivansa suorittaa kaikki tehtävänsä kommunistisella asetusten säätämisenä“ (kts. XXVII osa, s. 50—51).

„Vallankumouksellisen“ sanahelinän vastakohtaksi Lenin asetti tavallisesti yksinkertaiset ja arkipäiväiset asiat, korostaen tällä sitä, että „vallankumouksellinen“ sepittely sotii todellisen leninismän sekä henkeä että kirjainta vastaan.

„Vähemmän mahtipontisia fraaseja“, sanoo Lenin, „enemmän yksinkertaista, arkipäiväistä työtä...“

„Vähemmän poliittista melua, enemmän huomiota kommunistisen rakennustyön yksinkertaisimpiin, mutta eläviin... tosiseikkoihin...“ (kts. XXIV osa, s. 343 ja 335).

Amerikkalainen toimekkuus sitävastoin on vastamyrkkyä „vallankumoukselliselle“ manilovilaisuudelle ja mielikuvitukselliselle sepittelylle. Amerikkalainen toimekkuus—se on se lannistumaton voima, joka ei tunne eikä tunnusta esteitä, joka toimekkaalla sitkeydellään pyyhkii pois kaikki ja kaikenlaiset esteet, joka ei voi olla viemättä loppuun saakka kerran alettua asiaa, vaikka se olisi vähäinenkin, ja jota ilman ei ole ajateltavissa vakavassa mielessä tehtävä rakennustyö.

Mutta amerikkalainen toimekkuus voi hyvin helposti rappeutua ahdaskatseiseksi ja periaatteettomaksi touhuiluksi, jos sitä ei liitetä venäläiseen vallankumoukselliseen lennokkuuteen. Kuka ei tuntisi ahtaan käytännön palvonnan ja periaatteettoman touhuilun

tautia, joka usein on johtanut eräiden „bolshevikkien“ turmeltumiseen ja vallankumouksen asiasta luopumiseen? Tätä omalaatuista tautia kuvaa B. Pilnjak kertomuksessaan „Alaston vuosi“, jossa esitetään sellaisten venäläisten „bolshevikkien“ tyyppejä, jotka ovat täynnä tahtoa ja käytännöllistä päättäväisyyttä, jotka „toimivat“ hyvin „tarmokkaasti“, mutta joilta puuttuu tulevaisuuden näköala, jotka eivät tiedä „mikä mihinkin kuuluu“ ja jotka tämän tähden eksyvät vallankumouksellisen toiminnan tieltä. Ei kukaan ole niin pisteliäästi ivannut tätä touhuamistautia kuin Lenin. „Ahdaskatseinen käytännönpalvonta“, „päättön touhukkuus“— siten nimitti Lenin tätä tautia. Sen vastakohtaksi hän asetti tavallisesti elävän vallankumoustoiminnan ja vallankumouksellisten näköalojen välttämättömyyden jokapäiväisen työmme kaikissa asioissa, korostaen täten sitä, että periaatteeton touhukkuus on yhtä vastenmielistä todelliselle leninismille kuin „vallankumouksellinen“ sepittelykin.

Venäläisen vallankumouksellisen lennokkuuden yhdistäminen amerikkalaiseen toimekkuuteen — siinä on leninisin ydin puoluetöissä ja valtiollisessa toiminnassa.

Vain tällainen yhdistelmä antaa meille leniniläisen toimihenkilön täydellisen tyyppin, leninisin työtyylin.

„Pravda“ № 96, 97, 103,

105, 107, 108 ja 111;

huhtikuun 26 ja 30 pnä,

toukokuun 9, 11, 14, 15 ja 18 pnä 1924

